

**Pārskata “2016.gada pārskats par Rīgas
ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz
2030.gadam un Rīgas attīstības programmas
2014.-2020.gadam ieviešanu” gala atskaite**

Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
Rīga | 2017

Saturs

Izmantotie saīsinājumi.....	4
Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana	6
Rīgas pilsētas vizītkarte.....	8
Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķu virzības novērtējums.....	9
IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība.....	9
IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika.....	11
IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide.....	14
IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole	16
Rīgas pilsētas rīcības virzienu progresa novērtējums.....	18
PRV1 Kvalitatīvā un mūsdienīga izglītība	18
RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam.....	24
RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide	27
RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm	32
RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas	35
RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe	39
RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma	44
RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība.....	49
RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis	55
RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība	62
PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija.....	65
RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana	72
RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana	77
RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana	80
RV15 Laba vides kvalitāte.....	85

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte	91
RV17 Augoša daudzprofilu osta	95
RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums.....	98
RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība.....	101
Kopējie secinājumi.....	106
Rīgas domes iestāžu un struktūrvienību apkopojums Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam rīcības virzienu un tiem pakārtoto pasākumu/aktivitāšu īstenošanā.....	113
Mērķu un rīcības virzienu dinamikas analīze.....	114
Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli.....	115
Pielikumi	117

Izmantotie saīsinājumi

3D	3 dimensionāls objekts	KAC	klientu apkalpošanas centrs
AI	Rīgas Austrumu izpilddirekcija	KF	Kohēzijas fonds
AS	akciju sabiedrība	KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
ĀTI	ārvalstu tiešās investīcijas	KVS	kvalitātes vadības sistēma
BIM	Būves Informācijas Modelis	LAPK	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss
BIS	Būvniecības informācijas sistēma	LDC	Lauksaimniecības datu centrs
Būvvalde	Rīgas pilsētas būvvalde	LED	gaismu izstarojošā diode (<i>angļu val. Light Emitting Diode</i>)
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs	LĢIA	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija	LLPA	Latvijas Lielo pilsētu asociācija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde	LMA	Latvijas Mākslas akadēmija
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija	LNMM	Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
DC	dienas centrs	LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
DP	dabas parks	LR	Latvijas Republika
DŪCAP	Drošības uz ūdens un civilās aizsardzības pārvalde	LR EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
EK	Eiropas Komisija	LR IZM	Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	LR KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds	LR SM	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija
ES	Eiropas Savienība	LR VARAM	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
ESKO	energoservisa kompānija	LR VM	Latvijas Republikas Veselības ministrija
EUR	Eiropas Savienības vienotā valūta	LR ZM	Latvijas Republikas Zemkopības ministrija
GNSS	globālās navigācijas satelītu sistēmas	MICE	Biznesa pasākumu un konferenču sektors (<i>angļu val. Meeting, Incentive travel, Conferences, Exhibitions</i>)
GPRS	Vispārējs datu pakešu pārraides pakalpojums (<i>angļu val. General Packet Radio Service</i>)	MK	Ministru kabinets
GPS	Globālā pozicionēšanas sistēma (<i>angļu val. Global Positioning System</i>)	MMTM	Multimodāla sabiedriskā transporta mezgls
GIS	ģeogrāfiskā informācijas sistēma	MPI	Mājokļu pieejamības indekss
ICCA	Starptautiskā kongresu un konferenču asociācija (<i>angļu val. International Congress and Convention Association</i>)	NEET	jaunieši, kas nemācās un nestrādā (<i>angļu val. Not in employment, education or training</i>)
IKP	iekšzemes kopprodukts	NĪ	nekustamais īpašums
IM	ilgttermiņa attīstības mērķis	NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
ĪADT	īpaši aizsargājamā dabas teritorija	NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas	NVD	Nacionālais veselības dienests
IS	informācijas sistēma	NVO	nevalstiskā organizācija
IT	informācijas tehnoloģijas	PI	Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija

PII	pirmsskolas izglītības iestāde	RPP VNC	Rīgas pašvaldības policijas Videonovērošanas centrs
PIL	Publisko iepirkumu likums	RPR	Rīgas plānošanas reģions
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	RSAC	Rīgas sociālās aprūpes centrs
Programma	Rīgas attīstības programma 2014.-2020.gadam	RSD	Rīgas Sociālais dienests
PRV	prioritārais rīcības virziens	RTAB	Rīgas Tūrisma Attīstības Birojs
PVN	pievienotās vērtības nodoklis	RTG	rentgenogrāfija
PVO	Pasaules Veselības organizācija	RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
RBP	Rīgas brīvdostas pārvalde	RV	rīcības virziens
RCB	Rīgas Centrālā bibliotēka	RVC	Rīgas vēsturiskais centrs
RD	Rīgas dome	RVC SAP	Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padome
RD APC	Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrs	SAM	specifiskais atbalsta mērķis
RD ĀP	Rīgas domes Ārlietu pārvalde	SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
RD FD	Rīgas domes Finanšu departaments	SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments	Stratēģija	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
RD ITC	Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs	SUS	Stratēģijas uzraudzības sistēma
RD ĪD	Rīgas domes Īpašuma departaments	TEN-T	Eiropas transporta tīkls
RD LD	Rīgas domes Labklājības departaments	TEP	tehniski ekonomiskais pamatojums
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments	TIC	tūrisma informācijas centrs
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments	TmP	tematiskais plānojums
RD PIP	Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde	TV	televīzija
RD SAN	Rīgas domes Sabiedrisko attiecību nodaļa	UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
RD SD	Rīgas domes Satiksmes departaments	URBACT	starpreģionu sadarbības programma
RDVIS	Rīgas domes Vienotā informācijas sistēma	USG	ultrasonogrāfija
REA	Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"	VAS	valsts akciju sabiedrība
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs	VDEĀVK	Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija
RĪĢIS	Rīgas ģeogrāfiskās informācijas sistēma	VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
RNP	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks"	VKPAI	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
RP BJC	Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs	VT	vietējais ģeodēziskais tīkls
RP SIA	Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību	ZG	Zemesgrāmata
RPA	Rīgas pašvaldības aģentūra	ZI	Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija
RPP	Rīgas pašvaldības policija	ZGT	zemās grīdas tramvajs

Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana

Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments ir sagatavojis ikgadējo uzraudzības pārskatu – 2016.gada pārskats par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam ieviešanu. Šis ir trešais pārskats pēc jauno Rīgas attīstības plānošanas dokumentu – Stratēģijas un Programmas – apstiprināšanas (Stratēģija un Programma tika apstiprinātas 2014.gada pavasarī).

Integrētas un ilgtspējīgas pilsētas pamatā ir līdzsvarota sociālo jeb sabiedrības, ekonomikas un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Formulējot pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķus, Rīgas pilsētas pašvaldība pauž savas ieceres attiecībā uz katru no trim pilsētas attīstības balstiem (skat. 1.attēlu), kā arī norāda uz vēlmi attīstīt pilsētu starptautiskā mērogā. Attīstības programmā izvirzītie RV skar visas pašvaldības pārziņā esošās jomas un nozares. Normatīvajos aktos pašvaldībai ir noteikta plaša kompetence, turklāt pašvaldība risina arī citus iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, tāpēc ir izvirzīti 19 RV.

1.attēls

Ar vārdu Stratēģija uzraudzībā tiek apzīmēti abi dokumenti – Stratēģija un Programma, un to uzraudzība tiek dēvēta par Stratēģijas uzraudzības sistēmu jeb saīsināti par SUS.

Pārskata struktūra ir pielāgota Stratēģijā izvirzītajiem četriem IM un 19 RV. Stratēģijas uzraudzība ir pastāvīgs process, kas turpinās visu Stratēģijas ieviešanas laiku, līdz ar to šāda veida pārskati tiek sagatavoti katru gadu.

Uzraudzības sistēmas uzdevumi ir:

1. Nodrošināt pašvaldības attīstības novērtēšanas iespējas, identificējot pārmaiņas pašvaldības situācijā kopumā un pa jomām.
2. Identificēt, vai Stratēģijas un Programmas rādītāju sasniegšana norit kā plānots.
3. Parādīt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus.
4. Nodrošināt ar informāciju par Stratēģijas un Programmas īstenošanas sasniegumiem sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses.
5. Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kas saistītas ar pašvaldības attīstību un kurām nepieciešams veltīt tālāku izpēti un attiecīgu lēmumu pieņemšanu to risināšanai.
6. Pamatot Programmas aktualizācijas nepieciešamību.
7. Sekmēt pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, uzņēmēju un sabiedrības koordinētu sadarbību pašvaldības attīstības jautājumos.

Pārskata mērķis ir nodrošināt Rīgas pilsētas attīstības dinamikas izvērtēšanu. Pārskata informatīvais raksturs un vienkāršības princips ļauj jebkuram interesentam iepazīties ar paveikto Rīgā pārskata gadā.

Pārskats sastāv no ievada – ieskata Stratēģijas izpildes uzraudzībā un novērtēšanā, Rīgas vizītkartes, virzības uz IM sasniegšanu, taču tā apjomīgākā daļa ir RV rezultātu apraksts. RV apraksts sastāv no RV formulējuma, ietekmes uz mērķu sasniegšanu, rezultātīvo rādītāju dinamikas tabulas, situācijas analīzes pārskata gadā un kartēm, kurās atzīmētas pārskata gadā veiktās darbības apkaimēs. Tāpat uzskaitīti ar RV saistītie politikas plānošanas dokumenti. Šajā pārskatā netika iekļauti dati par Rīgas iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem, jo aptauja netika veikta.

Pārskata pielikumā atrodama Programmas Rīcības plāna izpilde 2015. un 2016.gadā (1.pielikums) un Programmas Investīciju plāna izpilde 2015. un 2016.gadā (2.pielikums).

Rīgas pilsētas vizītkarte

RĪGA		
Pilsētas dibināšanas gads	1201.gads	
Rīgas vēsturiskais centrs ir iekļauts UNESCO pasaules mantojuma sarakstā	kopš 1997.gada, platība: 438,3 ha, aizsardzības zona: 1574,2 ha	
Platība, km²¹	304,05 km ² (2014)	
Zaļo un zilo teritoriju īpatsvars	39%	
Pastāvīgo iedzīvotāju skaits²	641,42 tūkst. (2017.gada sākumā)	
Iedzīvotāju nacionālais sastāvs²	latvieši 46,8%, krievi 37,1%, baltkrievi 3,8%, ukraiņi 3,4%, poļi 1,8%, lietuvieši 0,8%, čigāni 0,1%, citas tautības 6,2%	
Studentu skaits Rīgas augstskolās un koledžās²	68,8 tūkst. (2016./2017.)	
Iekšzemes kopprodukts²	EUR 12 793 255 tūkst. (2014)	
Rīgas nozīme Latvijas tautsaimniecībā² (pilsētas īpatsvars kopējā apjomā valstī, %)	Iedzīvotāji (2017.gada sākumā)	32,9
	Strādājošo īpatsvars Rīgā pamatdarbā (2016)	53,5
	Komerscabiēdriības un individuālie komersanti (2015)	55,1
	Pievienotā vērtība (2014)	54,1
	ĀTI (2017)	79,3
	Nefinanšu investīcijas (2015)	57,8
Pilsētas galvenās ekonomikas nozares³ (nozares īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā, %)	Tirdzniecība	15,9
	Transports	8,1
	Rūpniecība	7,7
	Profesionālie, tehniskie, zinātniskie pakalpojumi	7,1
	Operācijas ar nekustamo īpašumu	12,5
	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	7,7
	Būvniecība	4,5
Finanses un apdrošināšana	9,1	
Pilsētas pašvaldības lēmējinstiūcija	Rīgas dome – 60 deputāti	
Pilsētas teritoriālais dalījums	6 rajoni un priekšpilsētas, 3 izpilddirekcijas, 58 apkaimes	

¹ Valsts zemes dienesta un RD PAD Ģeomātikas pārvaldes dati

² CSP dati

³ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats (novērtējums), 2017

Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķu virzības novērtējums

IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība

Sabiedrība, kuru pamatā veido iedzīvotāji, ir pašvaldības pamatelements un tā ir galvenā pašvaldības darbības mērķa grupa jeb "klients". Taču sabiedrības jeb cilvēkkapitāla kvalitāte – prasmes, zināšanas, veselība, aktivitāte – ir arī viens no galvenajiem ekonomikas attīstību sekmējošiem faktoriem.

1.tabula

IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016	2017				
IM1.1.	Iedzīvotāju skaits gada sākumā	Skaits, tūkst.	2012 649,8	2013 643,6	2014 643,4	2015 641,0	2016 639,6	2017 641,4	↑	Samazināšanās palēninās un sākas pieaugums	Tuvojas 700	CSP
IM1.2.	Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (15-64 gadu grupā)	Īpatsvars, %	2012 34,9	2013 38,4	2014 36,5	2015 36,8	2016 39,7	2017 –	↑	Palielinās	40	CSP
IM1.3.	Nodarbinātības līmenis	%	2012 60,1	2013 62,8	2014 63,9	2015 65,9	2016 65,3	2017 –	↓	Palielinās	> 75	CSP
IM1.4.	Patēriņš pamatvajadzībām no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 55,8	2013 56,7	2014 55,7	2015 54,6	2016 54,1	2017 –	↓	Samazinās	45	CSP
IM1.5.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 6,7	2013 7,1	2014 7,9	2015 7,9	2016 7,6	2017 –	↓	Pieaug	15	CSP
IM1.6.	Džini koeficients	%	2012 33,7	2013 34,3	2014 33,7	2015 33,6	2016 – ⁴	2017 –	↓	Samazinās	< 30	CSP
IM1.7.	Vēlētāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%		2013 55,6			2016 58,72	2017 –	↑	Palielinās	70	CVK
IM1.8.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	%	2012 69,1	2013 71,4	2014 73,6	2015 75,7	2016 71,1	2017 –	↓	Palielinās	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

⁴ Uz pārskata sagatavošanas brīdi CSP ir aktualizēti dati tikai līdz 2015.gadam

Kā redzams 1.tabulā, iedzīvotāju skaits Rīgā līdz 2016.gada sākumam katru gadu samazinājās, bet 2016.gada laikā bija vērojams iedzīvotāju skaita pieaugums par 1,79 tūkst. un 2017.gada sākumā Rīgā bija 641,4 tūkst. iedzīvotāju. Rādītāju galvenokārt ietekmēja iedzīvotāju dabiskais pieaugums un iedzīvotāju ilgtermiņa ārējā (starptautiskā) un iekšējā (Latvijas ietvaros) migrācija.

Salīdzinājumam ir nepieciešams atzīmēt, ka PMLP publiskotie dati par iedzīvotāju skaitu, kas balstīti uz informāciju no LR iedzīvotāju reģistra par iedzīvotāju dzīvesvietu (dzīvesvietas norādīšana; dzīvesvietas deklarēšana; dzīvesvietas reģistrēšana; nav spēkā reģistrācija dzīvesvietā), liecina, ka iedzīvotāju skaita pieaugums bija vērojams jau 2015.gada laikā. Pārskata periodā iedzīvotāju skaits Rīgā pieauga par 5,9 tūkst., 2017.gada sākumā sasniedzot 704,5 tūkst. iedzīvotāju (skat. 2.tabulu).

2.tabula

Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Datu avots
		<u>01.01.2013.</u>	<u>01.01.2014.</u>	<u>01.01.2015.</u>	<u>01.01.2016.</u>	<u>01.01.2017.</u>	
iedzīvotāju skaits Rīgā	tūkst.	696,6	701,2	698,1	698,5	704,5	PMLP

Augstākās izglītības pieejamība, investīcijas augstākās izglītības institūciju materiālās un tehniskās bāzes modernizēšanā un attīstībā, lielāka interese par augstāko izglītību u.c. faktori veicināja iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvara pieaugumu pārskata gadā. Salīdzinot ar 2015.gadu, rādītājs “iedzīvotāju skaits ar augstāko izglītību īpatsvars (15-64 gadu grupā)” pieauga par 2,9 procentpunktiem un 2016.gadā bija 39,7%, gandrīz sasniedzot sagaidāmo vērtību 2030.gadā.

Izglītošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas procesā iegūtās zināšanas un prasmes rosina Rīgas pilsētas iedzīvotājus aktīvāk iesaistīties darba tirgū vai uzņēmējdarbībā. Pārskata gadā nodarbinātības līmenis samazinājās no 65,9% 2015.gadā līdz 65,3% 2016.gada nogalē. Kopumā rādītāja izmaiņu dinamika atbilst sagaidāmajai attīstības tendencei. Lai saglabātu pozitīvās nodarbinātības pieauguma tendences, pārskata gadā Rīgas pilsētas pašvaldība sadarbībā ar AS “Swedbank” īstenoja grantu programmu “Atspēriens”, sniedza atbalstu iniciatīvai “Atbalsti mazo biznesu”, rīkoja informatīvus pasākumus Latvijā un ārvalstīs investīciju piesaistes veicināšanai un Rīgas pilsētas ekonomikas vides iespēju popularizēšanai, organizēja tikšanās ar investoriem ar mērķi veicināt investīciju piesaisti Rīgai un īstenoja citus uzņēmējdarbību veicinošus pasākumus.

Pārskata gadā par EUR 10 ir palielinājusies minimālā mēneša darba alga – no EUR 360 2015.gadā līdz EUR 370 2016.gadā. Vienlaikus par EUR 46 palielinājusies strādājošo mēneša vidējā darba samaksa Rīgā – no EUR 925 2015.gadā līdz EUR 971 2016.gadā (sabiedriskā sektorā – vidēji no EUR 990 2015.gadā līdz EUR 1 024 2016.gadā, savukārt privātajā sektorā – vidēji no EUR 890 2015.gadā līdz EUR 943 2016.gadā).

Pēdējos gados palielinās mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi. Ja 2014.gadā mājsaimniecību ienākumi mēnesī vidēji uz vienu mājsaimniecību Rīgā bija EUR 1 080,84 un vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli – EUR 472,88, tad 2015.gadā attiecīgi EUR 1 155,60 un EUR 508,70. 2015.gadā mājsaimniecības Rīgā vidēji tērēja EUR 387,96 uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī – par 2,9% jeb EUR 10,90 vairāk nekā 2014.gadā. Patēriņa izdevumu struktūra ir viens no rādītājiem, kas lielā mērā raksturo iedzīvotāju materiālo labklājību. Salīdzinot ar 2014.gadu, arī 2015.gadā galvenās patēriņa izdevumu prioritātes palika nemainīgas – pārtika, mājoklis un transports.

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika

Ekonomika ir publisko un individuālo ienākumu pamats, kas indivīdam dod iespēju uzturēt sevi un savu ģimeni, kas sabiedrībai kopumā nodrošina publisko pakalpojumu sniegšanu un publiskās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību. Ekonomikas galvenais dzinējs ir uzņēmējdarbība, bet pašvaldības sūtība ekonomikas attīstībā – uzņēmējdarbības sekmēšana, t.sk. kopā ar valsti veidojot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi un veicinot inovatīvu tehnisko risinājumu ieviešanu.

3.tabula

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM2.1.	IKP apjoma pieaugums	% pret iepriekšējo gadu	2012 10,1	2013 5,4	2014 6,1	2015 – ⁵	2016 – ⁵	2017 –	↑	Stabils, nesamazinās	> 5	CSP
IM2.2.	Ekonomiski aktīvās komercsabiedrības	Skaitis, tūkst.	2012 49,6	2013 49,3	2014 51,6	2015 54,0	2016 – ⁶	2017 –	↑	Pieaug	52	CSP
IM2.3.	Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā	%	2012 9,8	2013 9,7	2014 ⁷ 8,5	2015 ⁷ 8,7	2016 ⁷ 7,7	2017 –	↓	Pieaug	15	CSP
IM2.4.	Bezdarba līmenis gada sākumā	%	2012 7,8	2013 6,4	2014 5,6	2015 4,9	2016 5,0	2017 5,0	⇒	Samazinās	4	NVA
Tendence			↑	↓	↑	↓	⇒					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas							

Kopš 2011.gada pozitīvi vērtējams katru gadu pieaugošais IKP apjoms. Šis pieaugums ir ļoti būtisks valstij kopumā, jo tieši Rīgas pilsēta sastāda vairāk kā pusi no Latvijas IKP apjoma – 2014.gadā tas bija 54,1%.

Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā pēc pievienotās vērtības 2016.gadā lielāko īpatsvaru ieņem tirdzniecības nozare – 15,9%, kuras īpatsvars pēdējos gados kritas, bet otra lielākā ir NĪ nozare, kura sastāda 12,5%. Svarīgi piebilst, ka finanšu un apdrošināšanas nozarē Rīgā tiek radīti 88% no kopējās nozares pievienotās vērtības valstī. Savukārt ražošanas daļai pievienotajā vērtībā ir tendence samazināties – par vienu procentpunktu, salīdzinot ar 2015.gadu.⁸

⁵ Uz pārskata sagatavošanas brīdi CSP ir aktualizēti dati tikai līdz 2014.gadam

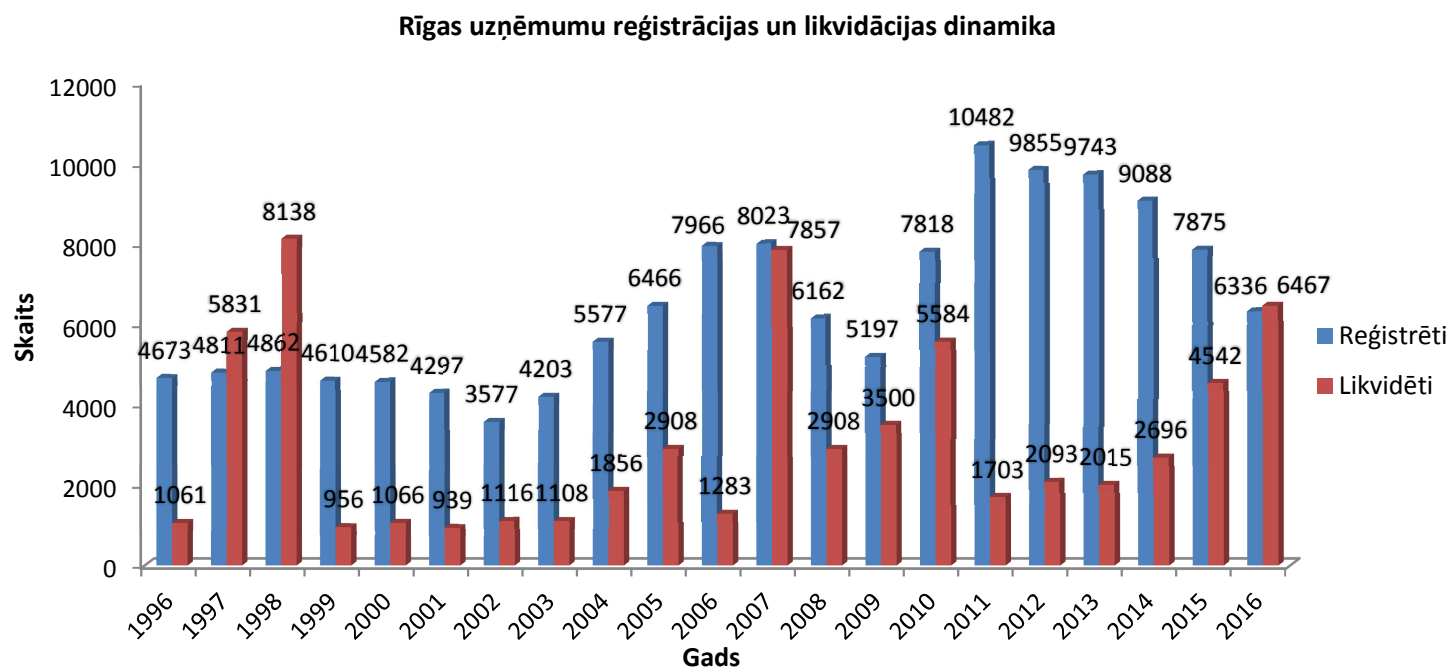
⁶ Uz pārskata sagatavošanas brīdi CSP ir aktualizēti dati tikai līdz 2015.gadam

⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats (novērtējums), 2017

⁸ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Kā liecina NVA dati, 2016.gada laikā bezdarba līmenis Rīgā ir palicis nemainīgs – 5%, kamēr kopumā valstī tas sastādīja 8,5%. Ļoti ievērojams ir fakts, ka Rīgas pilsēta vēl joprojām saglabā līdera pozīcijas, uzrādot zemākos bezdarba rādītājus valstī, aiz tās sekojot Valmierai (5,7%) un Jelgavai (6,0%). Uz 31.01.2017. Rīgā reģistrēts 15 791 bezdarbnieks (par 3,6% mazāk nekā 31.01.2016.). Atzinīgi vērtējams NVA pieaugošais reģistrēto vakancu skaits, kas būtiski ietekmē bezdarba samazināšanos. Jāteic, ka pavasara mēnešos vērojama bezdarba rādītāju svārstība, kas saistīta ar sezonālo ietekmi. Taču ziemēļ tautsaimniecības attīstību arvien būtiskāk ietekmē neatbilstības starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu – veidojas speciālistu pārpalikums humanitāro un sociālo zinātņu jomās, izteikti trūkst augstas kvalifikācijas dabaszinātņu, IKT un inženierzinātņu speciālistu un darbaspēka ar profesionālo izglītību, ievērojams skaits jauniešu nonāk darba tirgū bez profesijas un ir liels mazkvalificētā darbaspēka īpatsvars.⁹

2.attēls

Informācijas avots: Lursoft

⁹ www.em.gov.lv

Kā redzams 2.attēlā, jaunreģistrēto uzņēmumu skaits Rīgā kopš 2011.gada acīmredzami krītas – ja 2011.gadā to skaits bija 10 482, tad 2016.gadā – vien tikai 6 336, kas ir par 39,6% mazāk. Savukārt likvidēto uzņēmumu skaits ievērojami palielinās, 2016.gadā pārsniedzot reģistrēto uzņēmumu skaitu par 131 uzņēmumu. Jāpiebilst, ka pēdējo reizi šāda situācija bija vērojama tikai attāļajā 1997. un 1998.gadā. Viens no iemesliem uzņēmumu likvidācijas pieaugumam ir uzņēmējdarbības vides sakārtošana, Valsts ieņēmumu dienestam un Uzņēmumu reģistram no reģistriem izslēdzot uzņēmumus, kuri ilgstoši neveic saimniecisko darbību. Arī Lursoft valdes locekle Daiga Kiopa, komentējot nākotnes prognozes, skaidro, ka likvidēto uzņēmumu skaits, ļoti iespējams arī turpmākos gadus būs salīdzinoši liels, liela daļa no Latvijas uzņēmumiem tikai izpilda likumā noteikto prasību – iesniegt pārskatu, bet faktiski saimniecisko darbību neveic. Uzņēmējdarbībai par labu nenāk arī mikrouzņēmumu nodokļa likuma grozījumi, kuru mērķis ir novērst tādu komersantu dibināšanu, kuri tiek reģistrēti ar mērķi izvairīties no nodokļu maksāšanas.¹⁰

Lursoft dati liecina, ka 2016.gadā no Latvijā jaunreģistrētajiem uzņēmumiem, lielākie uzņēmumi pēc to pamatkapitāla apjoma ir reģistrēti tieši Rīgā – SIA “Hibelt” (holdingkompāniju darbība, pamatkapitāls – EUR 15 000 milj.), AS “MCH Investīcijas” (holdingkompāniju darbība, pamatkapitāls – EUR 10 235 milj.) un SIA “ABLV Building Complex” (sava vai nomāta NĪ izīrēšana un pārvaldīšana, pamatkapitāls – EUR 8 500 milj.).

¹⁰ blog.lursoft.lv, 03.01.2017.

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide

Droša un sakārtota pilsētvide ir daudzfunkcionāla, atvērta ar brīvi pieejamu infrastruktūru un attīstīta vide, kurā ir patīkami uzturēties īslaicīgi kā ciemiņam vai dzīvot, strādāt un atpūsties pastāvīgi. Tā ir pilsētvide, kas piesaista tūristus, uzņēmējus un investorus.

4.tabula

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
			2013	2014	2015	2016	2017				
IM3.1.	Migrācijas saldo	Skaitis	<u>2013</u> -3 685	<u>2014</u> -1 825	<u>2015</u> -2 729	<u>2016</u> -2 838	<u>2017</u> -	↓	Pozitīvs	3 000	CSP
IM3.2.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 71,0	<u>2014</u> 76,6	<u>2015</u> 81,1	<u>2016</u> 81,6	<u>2017</u> -	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	80	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.3.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 66,5	<u>2014</u> 72,9	<u>2015</u> 74,3	<u>2016</u> 72,2	<u>2017</u> -	↓	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.4.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 57,1	<u>2014</u> 62,5	<u>2015</u> 65,2	<u>2016</u> 66,8	<u>2017</u> -	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 37,4	<u>2014</u> 44,8	<u>2015</u> 47,6	<u>2016</u> 49,6	<u>2017</u> -	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	60	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.6.	Jauns Daugavas šķērsojums uz ziemeļiem no Vanšu tilta	Skaitis	<u>2013</u> 0	<u>2014</u> 0	<u>2015</u> 0	<u>2016</u> 0	<u>2017</u> -	⇒	Jauns šķērsojums	1	
IM3.7.	CO ₂ emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ¹¹	%		<u>2014</u> 55	<u>2015</u> 56	<u>2016</u> 56	<u>2017</u> -	⇒	Pieaug	65	REA
IM3.8.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10:	%	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Samazinās	< 35	RD MVD
	– Krišjāņa Valdemāra ielā 18		21	11	0	–	–	–			
	– Brīvības ielā 73		11	27	0	39	–	↑			

¹¹ CO₂ emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas atrodas ārpus pašvaldības kompetences

IM3.9.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās:	µg/m ³	2013	2014	2015	2016	2017		Samazinās	< 40	RD MVD
	– Tvaika ielā 44 (sākot ar 2016.gadu, Mīlgrāvja ielā 10)		25,9	22,1	–	16,8	–	—			
	– Brīvības ielā 73		43,4	47,9	49,7	– ¹²	–	—			
	– Krišjāņa Valdemāra ielā 18		50,6	44,8	51,1	– ¹²	–	—			
	– Maskavas ielā 165		22,9	21,3	24,0	26,1 ¹³	–	↑			
	– Raiņa bulvārī		31,8	28,4	27,1	23,4 ¹⁴	–	↓			
Tendence											
		↑	↓	↑	↓	⇒					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas						

Saskaņā ar 4.tabulā norādītajiem CSP datiem pārskata gadā Rīgā joprojām saglabājas negatīvs migrācijas saldo, un, salīdzinot ar 2015.gadu, palielinās no Rīgas uz citām pastāvīgām dzīvesvietām izbraukušo iedzīvotāju skaits. Migrācijas saldo 2016.gadā bija -2 838, bet 2015.gadā -2 703.

Galvenais cieta daļiņu (putekļu) PM10 izmešu avots Rīgā ir autotransports (izplūdes gāzes, riteņu saceltie putekļi), kā arī birstošo kravu pārkraušana Rīgas brīvdostas uzņēmumos un dažādu celtniecības, remonta u.c. uzņēmumu darbība. Zaru un lapu dedzināšana privātmāju dārzos pavasara un rudens sezonās, kā arī kūlas dedzināšana Rīgas apkārtnē pavasarī palielina putekļu piesārņojumu pilsētā.

Tāpat arī slāpekļa dioksīda (NO₂) galvenais avots apkārtējā gaisā Rīgas centrā ir transports, dodot apmēram 60-85% atkarībā no dienas (darbdiena, brīvdiena), diennakts laika, sezonas un meteoroloģiskajiem apstākļiem. Lielākas NO₂ gada vidējās koncentrācijas 2016.gadā bija pilsētas centra ielās – Kr.Valdemāra ielā (51,7 µg/m³, mērījumi tika veikti tikai sešus mēnešus), mazākas – jumtu līmenī Raiņa bulvārī (23,4 µg/m³). Maskavas ielā jumtu līmenī bija 26,1 µg/m³, kas, iespējams, saistīts ar valdošo dienvidrietumu vēju atnesto Krasta ielas piesārņojumu, kur notiek intensīva transporta satiksme pa 3-4 joslām katrā virzienā. 2016.gadā NO₂ gada robežlielums (40 µg/m³) tika pārsniegts Kr.Valdemāra ielā, vērtējot pēc pirmā pusgada datiem.

¹² 2016.gadā nav datu no Brīvības ielas 73 un Kr.Valdemāra ielas 18 gaisa monitoringa stacijām – aparatūra novecojusi un tā tiek mainīta

¹³ Palielinājums, iespējams, saistīts ar 2016.gadā valdošajiem rietumu vējiem, kas pastiprināti nes piesārņojumu no Krasta ielas

¹⁴ Samazinājums, iespējams, saistīts ar 2016.gadā valdošajiem vējiem vai citiem dabiskiem faktoriem (pilsētas fona stacija)

IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole

Rīgā kopā ar tās aglomerāciju dzīvo vairāk kā miljons iedzīvotāju. Rīgas starptautisko potenciālu veido kā izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums, pilsētā koncentrētās izglītības, zinātnes un valsts pārvaldes iestādes, tā arī uzņēmējdarbības resursi, osta un kultūrvide. Piederība Ziemeļeiropas metropoļu tīklam Rīgai sniedz labu atpazīstamību ne tikai Eiropas, bet arī pasaules mērogā. Rīgas starptautiskais potenciāls un tā izmantošana ir svarīga ne vien pašai pilsētai, bet arī Latvijas reģioniem un valstij kopumā.

5.tabula

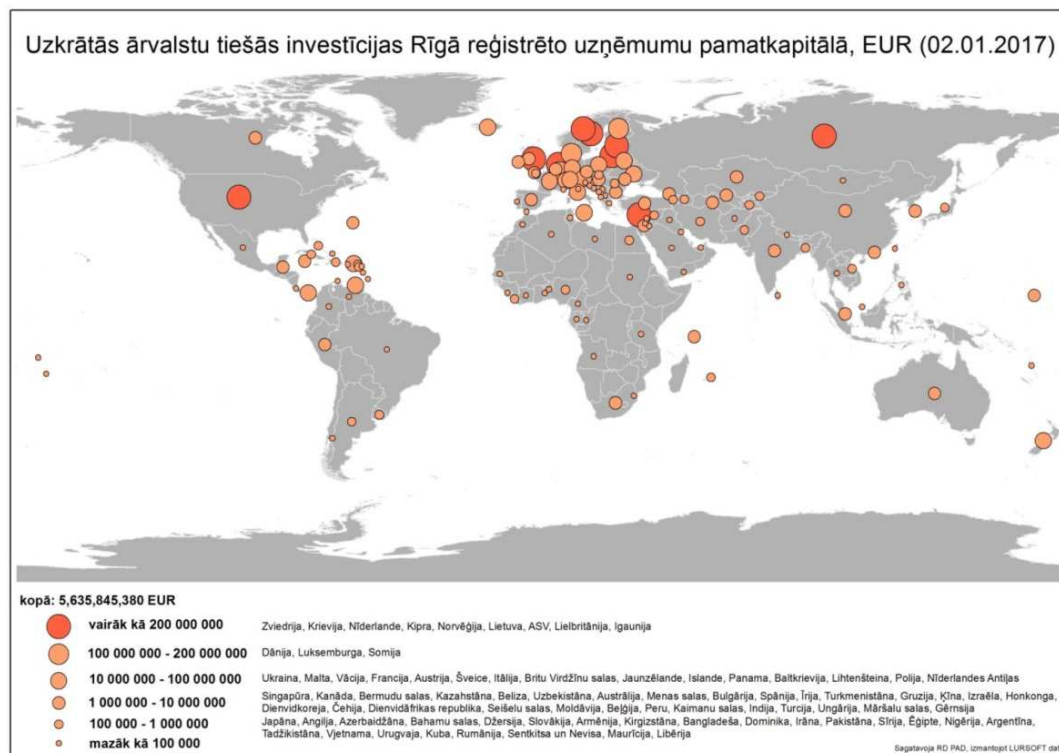
IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole – sasniedzamie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM4.1.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā "Rīga"	Skaitis, milj.	<u>2013</u> 4,79	<u>2014</u> 4,81	<u>2015</u> 5,16	<u>2016</u> 5,40	<u>2017</u> –	↑	Palielinās	12	Starptautiskā lidosta "Rīga"
IM4.2.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no starptautiskās lidostas "Rīga"	Skaitis	<u>2013</u> 81	<u>2014</u> 83	<u>2015</u> 89	<u>2016</u> 79	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	100	Starptautiskā lidosta "Rīga"
IM4.3.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā	Skaitis, tūkst.	<u>2013</u> 837,7	<u>2014</u> 737,9	<u>2015</u> 526,2	<u>2016</u> 581,6	<u>2017</u> –	↑	Palielinās	> 1 500	CSP, RBP
IM4.4.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā	milj. t	<u>2013</u> 35,5	<u>2014</u> 41,1	<u>2015</u> 40,1	<u>2016</u> 37,1	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	50	RBP
IM4.5.	Ārvalstu tiešās investīcijas	milj. EUR	<u>2013</u> 5 022,7	<u>2014</u> 5 517,8	<u>2015</u> 5 780,9	<u>2016</u> 5 789,7	<u>2017</u> 5 635,8	↓	Pieaug	12 664	Lursoft
IM4.6.	Rīgas kredītreitings	Kredītreitinga pakāpe	<u>2013</u> BBB/ Positive/ A2	<u>2014</u> BBB+/ Stable/ A2	<u>2015</u> BBB+/ Stable/ A2	<u>2016</u> BBB+/ Stable/ A2	<u>2017</u> –	⇒	Paaugstinās	–	Kredītreitinga aģentūra "Standard & Poor's"
			<u>2013</u> Baa3/ Positive	<u>2014</u> Baa2/ Stable	<u>2015</u> Baa1/ Stable	<u>2016</u> Baa1/ Stable	<u>2017</u> –	⇒	Paaugstinās	–	Kredītreitinga aģentūra "Moody's Investors"
Tendence		↑	↓	↑	↓	⇒					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas						

2016.gadā ir vērojams uzkrāto ĀTI Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā samazinājums par EUR 153,9 milj., salīdzinot ar 2015.gadu. Pēc uzkrāto ĀTI apjoma lielākās investoru valstis Rīgā pārskata gadā bija Zviedrijas Karaliste (EUR 1,0 mljrd.), Krievijas Federācija (EUR 623,4 milj.), Nīderlandes Karaliste (EUR 570,1 milj.), Kipras Republika (EUR 461,4 milj.), Norvēģijas Karaliste (EUR 451,3 milj.) u.c. (skat. 3.attēlu).

Rīgas kredītreitinga pakāpe 2016.gadā ir saglabājusies iepriekšējā gada līmenī. Starptautisko kredītreitingu aģentūru “Standard&Poor’s” un “Moody’s Investors” novērtējumi pārskata gadā Rīgas finanšu situāciju raksturo kā stabilu, atzinīgi atzīmējot Rīgas pilsētas pašvaldības īstenoto konsekventu, caurskatāmo finanšu politiku un aizņēmumu vadības stratēģiju. Rīgas pilsētas finanšu un ekonomikas jomas stablais attīstības vērtējums apliecina finanšu tirgū valdošo uzticību Rīgas pilsētai kā perspektīvam sadarbības partnerim un sniegs iespēju pilsētai arī turpmāk piesaistīt pilsētas attīstības plānu īstenošanai nepieciešamos finanšu resursus uz izdevīgiem nosacījumiem.

3.attēls

Informācijas avots: Lursoft

Rīgas pilsētas rīcības virzienu progresa novērtējums

PRV1 Kvalitatīvā un mūsdienīga izglītība

Izglītības sistēmas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājus ar tautsaimniecībai nepieciešamo kompetenci – zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu. Pašvaldības uzdevums izglītības jomā ir gādāt par vispārējo (t.sk. pirmsskolas), interešu, profesionālās ievirzes un daļēji par profesionālo izglītību.

2016.gadā pirmsskolas izglītības programmas tika īstenotas 150 licencētās Rīgas pilsētas pašvaldības PII, 17 vispārīzglītojošajās skolās un vienā interešu izglītības iestādē. Kopā pašvaldības izglītības iestādēs pirmsskolas izglītības programmas apguve tika nodrošināta 25 713 bērniem. Savukārt pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanas iespējas 2016./2017.mācību gadā Rīgā nodrošināja 115 pašvaldības vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādes – 88 vidusskolas, 23 pamatskolas un 4 sākumskolas, kurās izglītības programmas mācību gada sākumā uzsāka 68 120 izglītojamie.¹⁵

Pārskata gadā Rīgā darbojās 13 pašvaldības dibināti bērnu un jauniešu centri, kas piedāvāja iespēju iesaistīties dejošanā, dziedāšanā, tehniskās jaunrades, sporta un vides zinību nodarbībās, kā arī teātra studijās. Profesionālās ievirzes izglītību bērniem un jauniešiem bija iespējams apgūt 11 pašvaldības sporta skolās, 9 mūzikas un mākslas skolās. Tāpat plašs interešu pulciņu piedāvājums ir bijis Rīgas kultūras centros un vispārīzglītojošajās skolās. Pieaugušajiem bija iespējams darboties vairāk nekā 170 pašvaldības amatierkolektīvos, teātra studijās, koros un ansambļos, deju kolektīvos u.c.¹⁶

Nodrošinot Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības infrastruktūras kvalitātes atbilstību mūsdienu prasībām, 2016.gadā veikti būtiski uzlabojumi izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanā. Lielākie ēku atjaunošanas darbi veikti Rīgas Austrumu un Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolās, savukārt Rīgas Centra humanitārās vidusskolas sākumskolas ēkā un Friča Brīvzemnieka pamatskolā remontētas telpas un atjaunotas vēsturiskās fasādes.¹⁷

Lielākie objekti teritorijas labiekārtošanā, izbūvējot sporta un rotaļu laukumus, ir pie Rīgas 84.vidusskolas, Rīgas Juglas vidusskolas un Rīgas 22.vidusskolas.¹⁸

2016.gadā Karjeras nedēļas pasākumos Rīgā iesaistījās 115 skolas, 13 interešu izglītības centri un 15 bērnodārzi. PII audzēkņi varēja doties ekskursijās uz vecāku darba vietām, kā arī vecāki nāca ciemos uz PII un stāstīja par savu profesiju. Bērniem uzziņai tika piedāvāts plašs profesiju klāsts: ārsts, laborants, policists, kinologs, komponists, gleznotājs, celtnieks, pavārs, automehāniķis, pilots, bitenieks u.c.

Lai savstarpēji dalītos ar skolēnu pašpārvalžu darbības labās prakses piemēriem un meklētu efektīvus risinājumus skolēnu pašpārvalžu attīstībai Rīgas skolās, kā arī analizētu jauniešu iespējas iesaistīties Latvijas simtgades svinību programmas īstenošanā, 2016.gada novembrī Rīgā tika organizēta konference “Skola – līdzdalības starts atbildīgajai sabiedrībai”, kurā piedalījās Rīgas skolu aktīvākie skolēni, skolēnu pašpārvalžu konsultanti un izglītības iestāžu administrācijas pārstāvji.

¹⁵ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

¹⁶ Rīgas pilsētas pašvaldība, 25.08.2016., <https://pasvaldiba.riga.lv>

¹⁷ Rīgas pilsētas pašvaldība, 31.08.2016., <https://pasvaldiba.riga.lv>

¹⁸ Turpat

PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
1.1.	Pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē PII (t.sk. pašvaldības līdzfinansējums, dotācija un deleģēšanas līgumu finansēšana privātajās PII)	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 64,2	<u>2013</u> 64,5	<u>2014</u> 67,8	<u>2015</u> 75,9	<u>2016</u> 73,0	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	70	RD IKSD
1.2.	Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri reģistrējušies rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII	Skaits	<u>2012</u> 4 317	<u>2013</u> 2 602	<u>2014</u> 2 395	<u>2015</u> 1 950	<u>2016</u> 1 320	<u>2017</u> –	↓	Samazinās	Nav rindas	RD IKSD
1.3.	Vidējais pašvaldības PII pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 1,9				<u>2016</u> 1,6	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
1.4.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 63,7	<u>2013</u> 58,0	<u>2014</u> 67,0	<u>2015</u> 67,7	<u>2016</u> 69,0	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.5.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 49,3	<u>2013</u> 30,8	<u>2014</u> 45,8	<u>2015</u> 41,1	<u>2016</u> 63,0	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.6.	9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību apliecības vietā	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 2,9	<u>2013</u> 3,0	<u>2014</u> 3,4	<u>2015</u> 3,1	<u>2016</u> 3,5	<u>2017</u> –	↑	Samazinās	< 1	RD IKSD
1.7.	12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību atestāta vietā	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 1,3	<u>2013</u> 2,0	<u>2014</u> 3,2	<u>2015</u> 3,6	<u>2016</u> 2,8	<u>2017</u> –	↓	Samazinās	< 1,3	RD IKSD
1.8.	Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās:	Īpatsvars, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug		RD IKSD
	– fizikā;		7,2	6,0	8,0	8,5	9,4	–	↑		10	
	– ķīmijā;		4,5	5,0	6,0	6,3	7,2	–	↑		10	
	– bioloģijā		8,0	11,5	12,9	12,8	13,0	–	↑		10	
1.9.	Vidējais pašvaldības pamatskolu un vidusskolu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 1,6				<u>2016</u> 1,8	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
1.10.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 85,7	<u>2013</u> 83,2	<u>2014</u> 91,3	<u>2015</u> 89,3	<u>2016</u> 88,0	<u>2017</u> –	↓	Nesamazinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

1.11.	iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	2012 71,2	2013 71,3	2014 80,2	2015 78,2	2016 80,0	2017 –	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.12.	iedzīvotāju vērtējums par iespējām bērniem iesaistīties pulciņos, kolektīvos	Pozitīvs vērtējums, %	2012 51,0	2013 51,3	2014 58,1	2015 63,1	2016 73,0	2017 –	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.13.	iedzīvotāju vērtējums par iespējām pieaugušajiem iesaistīties pulciņos, kolektīvos	Pozitīvs vērtējums, %	2012 46,7	2013 47,3	2014 52,2	2015 58,9	2016 49,0	2017 –	↓	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.14.	Audzēkņu skaits Rīgas pilsētas pašvaldības:	Skaits	2012./13. m.g.	2013./14. m.g.	2014./15. m.g.	2015./16. m.g.	2016./17. m.g.	2017./18. m.g.		Nesamazinās		RD IKSD
	– interešu iestādēs;		26 800	30 074	28 005	29 625	24 857	–	↓		–	
	– sporta iestādēs;		7 130	7 452	7 669	8 170	8 560	–	↑		–	
	– mūzikas un mākslas izglītības iestādēs		4 351	4 554	4 913	4 716	4 540	–	↓		–	
1.15.	Interneta pieslēgums mājsaimniecībās	%	2012 75,8	2013 76,0	2014 79,8	2015 81,2	2016 83,0	2017 –	↑	Pieaug	95	CSP
1.16.	iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (15-64 gadu grupā)	Īpatsvars, %	2012 34,5	2013 38,4	2014 36,5	2015 36,8	2016 39,7	2017 –	↑	Palielinās	36	CSP

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi četros gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2016.gadā pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklēja PII (t.sk. pašvaldības līdzfinansējums, dotācija un deleģēšanas līgumu finansēšana privātajās PII), salīdzinot ar 2015.gadu, ir samazinājies par 2,9%. 2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldības PII apmeklēja 26 294 audzēkņi. Privātajās PII līdzfinansējumu saņēma 5 400 audzēkņi, savukārt 1 246 bērniem tika nodrošināts bērnu uzraudzības pakalpojums. Vienlaikus secināms, ka pārskata gadā Rīgas pilsētas pašvaldība turpināja aktīvi darboties jautājuma risināšanā par PII pakalpojumu pieejamību, kā rezultātā novērojams pirmsskolas vecuma bērnu, kuri reģistrēti rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII, skaita samazinājums no 1 950 bērniem 2015.gadā līdz 1 320 bērniem 2016.gadā.

2016.gadā piekto gadu pēc kārtas 9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību apliecības vietā, uzrāda negatīvu tendenci, un, salīdzinot ar 2015.gadu, palielinājās par 0,4%. Analizējot 1.6.rādītāja izmaiņu dinamiku, jāatzīmē, ka 9.klašu beidzēju īpatsvara, kas saņem tikai liecību apliecības vietā, aprēķins tiek veikts par Rīgas pilsētas pašvaldības skolu 9.klašu beidzējiem, t.sk. iekļaujot izglītojamos, kuri beiguši kādu speciālās pamatizglītības programmu. 17,6% no šo programmu 9.klašu

beidzējiem saņēma liecības, kas pamatā arī palielināja kopējo liecību saņēmēju īpatsvaru pārskata gadā. Savukārt 12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņēma tikai liecību atestāta vietā, salīdzinot ar 2015.gadu, ir samazinājies par 0,8%.

Analizējot eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvara izmaiņas vidusskolās 2016.gadā, jāatzīmē pozitīvā tendence visos trijos eksakto zinātņu priekšmetos, t.i., fizikā (+0,9%), ķīmijā (+0,9%) un bioloģijā (+0,2%). Pozitīvi vērtējams fakts, ka rādītāja "Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās" vērtība bioloģijas priekšmetā jau par 3,0% pārsniedz Programmā noteikto sagaidāmo vērtību.

Pārskata gadā, salīdzinot ar 2015.gadu, novērojams audzēkņu skaita samazinājums Rīgas pilsētas pašvaldības interešu iestādēs (-4 768 audzēkņi). Audzēkņu skaita samazinājums saistīts ar VIIS sakārtošanu un tajā iekļauto datu precizēšanu. Tāpat 2016.gadā audzēkņu skaita samazinājums novērojams arī Rīgas pilsētas pašvaldības mūzikas un mākslas izglītības iestādēs (-176 audzēkņi). Audzēkņu skaita samazinājuma iemesli ir dažādi – dzīvesvietas maiņa, vecāku darba vietas maiņa, programmas prasības, nesekmība, veselības stāvoklis, nespēja apvienot nodarbības mūzikas skolā ar vispārizglītojošo skolu vai sporta nodarbībām u.c. Savukārt audzēkņu skaits Rīgas pilsētas pašvaldības sporta izglītības iestādēs 2016.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies par 390 cilvēkiem.

Augstākās izglītības pieejamība, investīcijas augstākās izglītības institūciju materiālās un tehniskās bāzes modernizēšanā un attīstībā, lielāka interese par augstāko izglītību u.c. faktori veicina iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvara pieaugumu Rīgas reģionā. 2016.gadā iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību vecuma grupā no 15 līdz 64 gadiem sastādīja 39,7%, kas par 3,6 procentpunktiem pārsniedz Programmā noteikto sagaidāmo vērtību 2020.gadā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Īpašuma departaments, RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Informācijas tehnoloģiju centrs, Rīgas pašvaldības policija, Rīgas pilsētas būvvalde un RPA "Rīgas pieminēkļu aģentūra".

Budžets

2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta izdevumi izglītībai (t.sk. investīcijas) sastādīja EUR 284 653,2 tūkst., kas nozīmē, ka gada laikā budžeta izdevumi ir pieauguši par EUR 29 782,1 tūkst. Pārskata gadā budžeta izdevumu pieaugums bija vērojams tādās budžeta kategorijās kā "Pirmsskolas izglītība" (+EUR 5 904,8 tūkst.), "Pamatizglītība, vispārējā un profesionālā izglītība" (+EUR 22 603,2 tūkst.), kā arī "Līmeņos nedefinētā izglītība" (+EUR 1 357,2 tūkst.).¹⁹

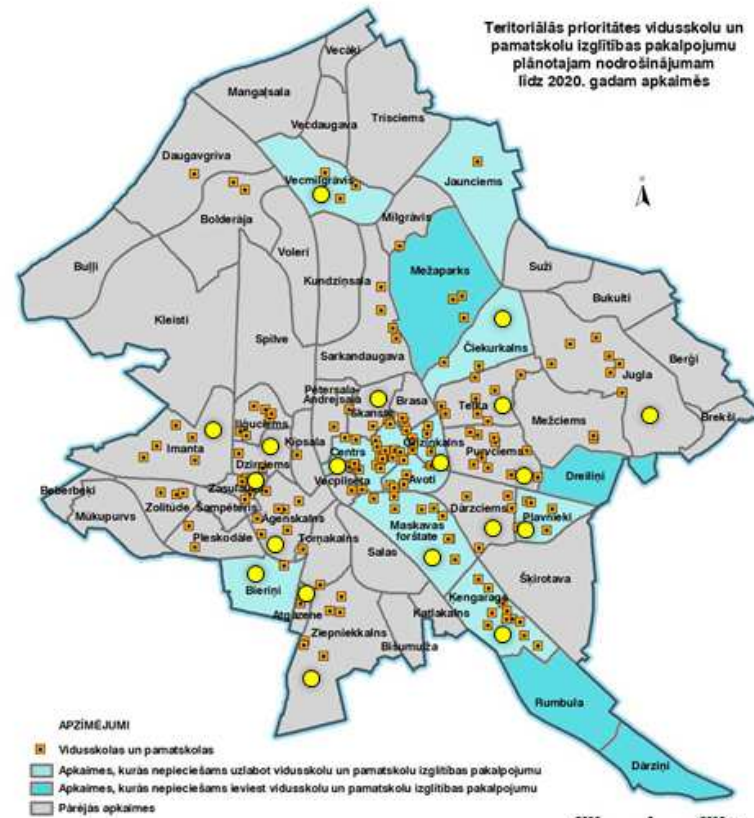
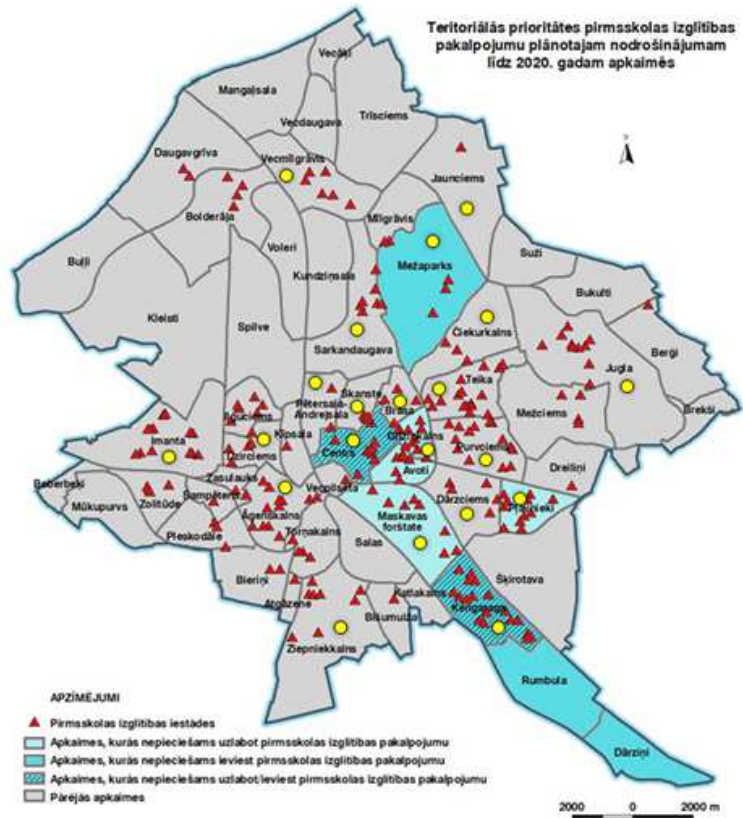
¹⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

1.1.attēls

1.2.attēls

Teritoriālās prioritātes PRV1 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

Teritoriālās prioritātes PRV1 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2016.gadā veiktie uzlabojumi pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

● 2016.gadā veiktie uzlabojumi vidusskolu un pamatskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2016.gadā uzlabojumi pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā veikti 22 Rīgas pilsētas apkaimēs – Āgenskalnā, Brasā, Centrā, Čiekurkalnā, Dārzciemā, Dzirciemā, Grīņīkalnā, Imantā, Jaunciemā, Juglā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Mežaparkā, Mežciemā, Pētersalā-Andrejsalā, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Skanstē, Teikā, Vecmīlgrāvī un Ziepniekkalnā. 2016.gada februārī Pētersalas-Andrejsalas apkaimē tika atklāta atjaunotā Rīgas PII “Ābelīte” ēka Katrīnas ielā 5a, kas tika pārcelta no ēkas Stabu ielā 22, kuras tehniskais stāvoklis bija neapmierinošs un tā atjaunošana prasītu pārāk lielus finanšu līdzekļus (skat. 1.1.attēlu).

Savukārt uzlabojumi vidusskolu un pamatskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā veikti 20 Rīgas pilsētas apkaimēs – Āgenskalnā, Atgāzenē, Bierīnos, Centrā, Čiekurkalnā, Dārziemā, Dzirciemā, Grīziņkalnā, Imantā, Juglā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Skanstē, Teikā, Vecmīlgrāvī, Zasulaukā un Ziepniekkalnā. Pārskata gadā Grīziņkalnā nodrošināta Rīgas Centra humanitārās vidusskolas sākumskolas klašu darbība vienā ēkā Krišjāņa Barona ielā 116. Maskavas forštatē pēc skolas ēkas Viļānu ielā 13 atjaunošanas darbu pabeigšanas jaunās Rīgas Austrumu vidusskolas darbība nodrošināta vienā ēkā (skat. 1.2.attēlu).

Ar rīcības virzienu PRV1 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Pamatojoties uz Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam 269.rindkopu, līdz 31.12.2016. turpinās MK 16.07.2013. noteikumu Nr.404 "Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība" darbība	31.05.2016. noslēdzās valsts atbalsta programma privāto PII un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju līdzfinansēšanai. Tas nozīmē, ka no 01.06.2016. privāto PII un bērnu uzraudzības pakalpojuma finansēšanu ir jānodrošina pašvaldībai. 2016.gadā privātās PII apmeklēja 5 400 audzēkņi, bet bērnu uzraudzības pakalpojumu saņēma 1 246 pirmsskolas vecuma bērni.
MK 08.12.2015. noteikumi Nr.709 "Noteikumi par izmaksu noteikšanas metodiku un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei"	Nosaka metodiku, kādā pašvaldība nosaka vienam izglītojamam nepieciešamās vidējās izmaksas pirmsskolas izglītības programmā pašvaldības izglītības iestādēs, un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vienam izglītojamam nepieciešamajām vidējām izmaksām attiecīgās pašvaldības izglītības iestādēs sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei.
MK 05.07.2016. noteikumi Nr.446 "Grozījums Ministru kabineta 2014.gada 17.jūnija noteikumos Nr.350 "Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība""	Nosaka, ka pedagogam, kuram kvalitātes pakāpe līdz 31.05.2016. nav piešķirta, un pedagogam, kuram kvalitātes pakāpes apliecības derīguma termiņš beidzas laikposmā no 31.05.2016. līdz 31.08.2018., ir tiesības pieteikties pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanai ne agrāk kā 01.09.2018. Līdz 31.08.2018. iesniegtie pedagogu iesniegumi netiek izskatīti.

Nozares eksperta viedoklis

Līva Stūrmane, Oxford Research Baltics eksperte

Rīgas pilsētas pašvaldība pārskata gadā ir aktīvi strādājusi, lai īstenotu savu izvirzīto mērķi. Kā nozīmīgākie sasniegumi jāmin jaunu pirmsskolas izglītības grupu atvēršana un pašvaldības atbalsts līdzfinansējuma veidā jaunajām ģimenēm. Nepieciešams turpināt risināt jautājumus par PII pakalpojumu pieejamību, atverot jaunas pirmsskolas izglītības grupas. Vienlaikus jāņem vērā demogrāfijas tendences un jārikojas atbilstoši tām. Tāpat skolas vecuma bērniem nozīmīga bijusi inventāra un infrastruktūras uzlabošana un atjaunināšana atbilstoši modernām tehnoloģijām un risinājumiem.

Saistībā ar to, ka pārskata gadā bija izteikti zemāks pilsētnieku vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos un amatiermākslas kolektīvos pieaugušajiem, ieteicams aktīvāk komunicēt un informēt pilsētniekus par brīvā laika pavadīšanas iespējām Rīgā. Pašvaldībai būtu aktīvāk jāsadarbjas ar augstākās izglītības iestādēm un jāveicina sadarbība ar tām, rūpējoties par iedzīvotāju ar augstāko izglītību skaita pieaugumu.

RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam

Jaunatnes politikas mērķis Latvijā ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu. Lai veicinātu jauniešu pašiniciatīvu, sociālo prasmju attīstību un līdzdalības pieredzes veidošanos, pašvaldība atbalsta jauniešu veidotos projektus un sekmē viņu iesaistīšanos jaunatnes organizācijās un lēmumu pieņemšanas procesos, tāpat Rīgas pilsētas pašvaldība paplašina jauniešu neformālās mācīšanās iespēju klāstu, radot iespēju apgūt darba tirgū pieprasītas prasmes, iemaņas un attieksmes.

Pārskata gadā, veicinot jauniešu nodarbinātību, zināšanu un prasmju celšanu, NVA programmas ietvaros ar RD IKSD līdzfinansējumu pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās tika nodarbināti 338 jaunieši. Kā arī tika organizēta Informatīvā diena un “Vakanču karuselis”, kas sniedza iespēju jauniešiem tikt ar NVA un pašvaldības pārstāvjiem un satikt komersantus, kuri piedāvāja darba iespējas savos uzņēmumos. Jaunatnes organizāciju un jauniešu interešu grupu līderiem tika nodrošināta iespēja piedalīties apmācībās par sociālo uzņēmējdarbību un saņemt mentoru atbalstu savas sociālās uzņēmējdarbības idejas attīstībai.

2016.gadā tika atbalstīti 17 brīvā laika projekti, kas piedāvāja ap 2 200 bērniem un jauniešiem bezmaksas aktivitātes vasarā.

Rīgas jauniešu centrā “Kaņieris” 2016.gadā norisinājās 333 jaunatnes organizāciju rīkoti pasākumi. Centra aktivitāte ir ļoti ievērojama katru gadu. Tāpat nodrošināta 22 brīvā laika centru darbība apkaimēs. Gada laikā Rīgas bērni un jaunieši centrus apmeklēja apmēram 119,6 tūkst. reižu.

Vienlaikus sniegts finansiālais atbalsts 18 jauniešu iniciatīvām (piemēram, “Dzejas Pirmdienas”, “Iedvesmas stāsti” u.c.), atbalstīti 12 (2015.gadā, to īstenošana līdz 2016.gada aprīlim) un 11 (2016.gadā, īstenošana līdz 2017.gada martam) jaunatnes organizāciju kapacitātes stiprināšanas projekti, kā, piemēram, Latvijas Neredzīgo biedrības projekts “Iedvesma jauniešos”, biedrības “Cita Rīga” projekts “Mācību SPĒLES” u.c. Kā arī publikas simpātijas balvu klātienē balsojumā ieguva biedrība “RED – Radošu Efektu darbnīca” ar projektu “TR26”.²⁰

Finansiāli tika atbalstītas arī Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu rīkotās 340 nometnes un nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotās 64 nometnes.

²⁰ www.iksd.riga.lv, 04.11.2016.

RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016				
2.1.	Nometnēs iesaistīto bērnu un jauniešu skaits	Skaits, tūkst.	12,9	13,6	14,5	12,7	14,2	↑	Pieaug	18	RD IKSD
2.2.	Brīvā laika centru apmeklējumu skaits	Skaits, tūkst.	138,2	137,0	138,7	131,6	119,6	↓	Pieaug	115	RD IKSD
2.3.	Jauniešu neformālās izglītības programmās iesaistīto jauniešu skaits	Skaits	3 105	1 544	1 804	1 787	1 319	↓	Pieaug	5 000	RD IKSD
2.4.	Atbalstīto jauniešu un jaunatnes organizāciju projektu skaits	Skaits	31	38	37	53	51	↓	Pieaug	60	RD IKSD

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Kopš 2012.gada bija vērojama nometnēs iesaistīto bērnu un jauniešu skaita palielināšanās, bet, samazinoties finansējumam NVO rīkoto nometņu atbalstam, skaits pret 2014.gadu samazinājās par 12%. Tomēr 2016.gadā, veicot administratīvo procedūru vienkāršošanu pašvaldības izglītības iestādēm, kas organizē nometnes, kā arī iegūstot papildu finansējumu nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotajām nometnēm, bērnu un jauniešu skaits pieauga, sasniedzot 14,2 tūkst. jeb par 11,8% vairāk kā iepriekšējā gadā.

Diemžēl brīvā laika centru apmeklējumu skaits krītas, t.i., par 12 tūkst. jeb 9% mazāk nekā 2015.gadā, kas skaidrojams ar to, ka brīvā laika centri ir sasnieguši savu maksimālo apmeklējumu kapacitāti atbilstoši esošajam materiāli-tehniskajam stāvoklim. Prognozes liecina, ka bez papildu investīcijām centru modernizācijā un jaunu centru atvēršanā turpmākais apmeklētāju skaita pieaugums netiks sagaidīts.

Arī jauniešu neformālās izglītības programmās iesaistīto jauniešu skaits ir ar negatīvu tendenci. Ņemot vērā izmaiņas metodiskā darba organizācijā ar izglītības iestāžu skolēnu pašpārvalžu līderiem, 2016.gada sākumā bija neliels pārtraukums neformālās izglītības aktivitāšu nodrošināšanā un jauniešu skaits samazinājās par 26%, salīdzinot ar 2015.gadu. Nav sagaidāms, ka negatīva tendence turpināsies 2017.gadā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments un RD Labklājības departaments.

Budžets

RV ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas no RD budžeta līdzekļiem, kā arī piesaistot ES fondu finansējumu, tādējādi izdevumi pārsvarā tiek iekļauti RD iestāžu un struktūrvienību pamatbudžetos.

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības valdes priekšsēdētāja vietniece

Veiksmīgi uzsākta projekta “PROTI un DARI” realizācija NEET jauniešu reintegrācijai izglītībā vai darba tirgū. Nodrošināts finansiālais atbalsts 18 jauniešu iniciatīvām un atbalstīti 12 jaunatnes organizāciju kapacitātes stiprināšanas projekti. Organizēta konference skolēnu līderiem “Skola – līdzdalības starts atbildīgai sabiedrībai”, kurā tika diskutēts par veidiem, kā jaunieši var aktīvi līdzdarboties pilsētas dzīvē (skolā un ārpus tās).

Lai uzlabotu jauniešu iesaistīšanos NVO aktivitātēs, ieteicams turpināt veicināt jauniešu NVO sadarbību ar apkaimju un citām NVO, tādējādi iesaistot jauniešus gan apkaimju labiekārtošanā, gan sociālo, saskarsmes un komunikācijas prasmju apgūšanā. Veidot viendabīgāku pieeju brīvā laika pavadīšanas iespējām jauniešiem apkaimēs. Jauniešu brīvā laika pavadīšanai plašāk izmantot bibliotēku telpas un/vai izglītības iestāžu telpas vakarpusē.

Vienlaikus ieteicams, piesaistot ES finansējumu, uzsākt īstenot jaunatnes apmaiņas un pārrobežu neformālās mācīšanās programmas, kā arī apzināt tos skolēnus/jauniešus – rīdziniekus, kuri atgriežas no ilgstošas dzīves ārvalstīs, lai palīdzētu viņiem integrēties savu vienaudžu vidē, apkaimes piedāvātajās aktivitātēs vai darba tirgū. Tāpat sadarbībā ar RPP, sociālajiem dienestiem u.c. aktīvāk uzrunāt tos jauniešus, kuri nemācās un nestrādā.

RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide

RV galvenais uzdevums ir nodrošināt kultūras dzīves norišu daudzveidību un tradicionālo vērtību saglabāšanu. Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina kultūrvides pilnveidošanu un attīstību, Dziesmu un deju svētku procesu, tradicionālu, modernu un mūsdienīgu pasākumu organizēšanas iespējas, Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras iestāžu darbības pilnveidošanu, piedāvājot jaunas interešu izglītības programmas un kultūrizglītības programmas dažādām vecuma grupām.

2016.gadā durvis apmeklētāju uzņemšanai vēra vaļā atjaunotais LNMM, kurā pēc pārbūves izveidota mūsdienīga infrastruktūra un vide mākslas darbu eksponēšanai un saglabāšanai, izstāžu darbībai, sabiedrības izglītošanai un saturīgai brīvā laika pavadīšanai atbilstoši 21.gs. muzeju prasībām. Jāpiebilst, ka tik vērienīga atjaunošana, pārbūve un modernizācija notikusi pirmo reizi ēkas 110 gadu vēsturē.

Jau devīto reizi Rīgā norisinājās gaismas festivāls "Staro Rīga", kura ietvaros bez vietējo gaismas mākslinieku darbiem bija iespēja aplūkot arī 18 krāšņus un iespaidīgus ārzemju gaismas mākslinieku radītus gaismas objektus no Kanādas, Japānas, Austrālijas, Beļģijas, Spānijas, Vācijas un Portugāles. Festivālu apmeklēja vairāki simti tūkstošu skatītāju.

2016.gada maijā Lucavsalas atpūtas zonā tika atklāta Latvijā pirmā pludmales lasītava. Tās krājumā iesākumā pieejamas aptuveni 400 grāmatas pieaugušajiem un bērniem latviešu un krievu valodās, kā arī pērnā gada žurnālu kolekcijas.²¹

Lielu atsaucību 2016.gadā ieguvis RCB realizētais projekts "Sarunas un grāmatas līdzņemšanai", kurā brīvprātīgie devās uz sociālās aprūpes centriem un lasīja to iemītniekiem grāmatas, avīzes un žurnālus. Tika saņemti vairāk kā 300 pieteikumi, taču iespēja lasīt tika dota 80 brīvprātīgajiem. Līdz ar šī projekta veiksmīgu izdošanos, tas tiks realizēts arī nākošajā gadā, turpinot iepriecināt pensionātu iemītniekus.²²

Pārskata gadā tika īstenots arī vērienīgs projekts "Rīgas Jūgendstila kultūras centra kultūras mantojuma digitalizācija un virtuālā muzeja izstrāde", kurš norisinājās trīs gadus un tā ietvaros tika veikta 1 000 muzejam piederošu kultūras mantojuma vienību dokumentēšana digitālā formātā, izveidota elektroniska datubāze, iekārtotas 3 virtuālā muzeja ekspozīciju telpas un viena multimediju konferenču zāle, kā arī izstrādātas 10 interaktīvās programmas. Pirmajās dienās kopš atvēršanas muzeju apmeklējuši vairāk kā 500 rīdzinieku un pilsētas viesu.²³

2016.gadā tika izstrādāta Latvijas valsts simtgades Rīgas pilsētas programma 2017.-2021.gadam. Programmā iekļautie projekti un priekšlikumi strukturēti vairākās tematiskajās sadaļās kā kultūra, izglītība un jaunatne, sports u.c., katrā no tām ietverot dažādas aktivitātes. Kopumā tika apstiprināta 99 projektu realizācija.²⁴ Ikvienā Latvijas daļā norisinās aktīva gatavošanās valsts simtgadei, arī Rīgā. Svētku programmā minēta virkne dažādu pasākumu, kā, piemēram, pasākumu cikls "Rīga lepojas", VEF Kultūras pils atklāšana, kampaņa "Mazais 100-gades pilsonis" u.c. (pilna programma pieejama platformā www.lv100.lv). Kultūras ministre Dace Melbārde norāda,

²¹ nra.lv, 31.05.2016.

²² www.rcb.lv

²³ www.kultura.riga.lv, 04.10.2016.

²⁴ nra.lv, 07.07.2016.

ka simtgades virszdevums ir savienot laikus – pilnvērtīgi izstāstīt valsts veidošanās stāstu, svinēt brīvību un simtgadu jubileju, kā arī veikt investīcijas Latvijas nākotnē.²⁵

3.1.tabula

RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014	2015	2016					
3.1.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	<u>2012</u> 6,7	<u>2013</u> 7,1	<u>2014</u> 7,9	<u>2015</u> 7,9	<u>2016</u> 7,6	<u>2012</u> 6,7	↓	Pieaug	11	CSP
3.2.	Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku darbības rādītāji – lietotāju skaits	Skaits, tūkst.	<u>2012</u> 61	<u>2013</u> 76	<u>2014</u> 74,5	<u>2015</u> 74,7	<u>2016</u> 75,3	<u>2017</u> –	↑	Bibliotēku loma nemazinās	61	RCB
3.3.	Vidējais kultūras iestāžu (t.sk. bibliotēku) pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 1,5				<u>2016</u> 1,7	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	2	Ekspertu veikts pētījums**
3.4.	Bibliotēku skaits	Skaits	<u>2012</u> 31	<u>2013</u> 31	<u>2014</u> 31	<u>2015</u> 31	<u>2016</u> 31	<u>2017</u> –	⇒	Nemazinās	> 31	CSP
3.5.	Kultūras centru skaits	Skaits	<u>2012</u> 15	<u>2013</u> 15	<u>2014</u> 15	<u>2015</u> 15	<u>2016</u> 15	<u>2017</u> –	⇒	Pieaug	20	CSP
3.6.	Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos organizētie pasākumi:	Skaits, tūkst.	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	Palielinājies	RD IKSD
	– organizētie pasākumi;		3 599	3 647	3 993	4 484	3 592	–	↓			
	– apmeklētāju skaits;		1 130,0	1 373,3	1 626,2	1 432,4	1 286,0	–	↓			
	– kolektīvu skaits;		161	189	197	205	176	–	↓			
	– dalībnieku skaits		5 507	7 809	7 437	7 204	6 060	–	↓			
3.7.	Amatiermākslas kolektīvu skaits	Skaits	<u>2012</u> 278	<u>2013</u> 280	<u>2014</u> 277	<u>2015</u> 277	<u>2016</u> 277	<u>2017</u> –	⇒	Pieaug	480	RD IKSD
3.8.	Iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 89,7	<u>2013</u> 88,6	<u>2014</u> 93,4	<u>2015</u> 93,6	<u>2016</u> 93,4	<u>2017</u> –	↓	Nemazinās	90	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

²⁵ www.lv100.lv

3.9.	ledzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) bērniem	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 51	<u>2013</u> 51,3	<u>2014</u> 58,1	<u>2015</u> 63,1	<u>2016</u> 73,1	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
3.10.	ledzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) pieaugušajiem	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 46,7	<u>2013</u> 47,3	<u>2014</u> 52,2	<u>2015</u> 58,9	<u>2016</u> 48,6	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

RCB un filiālbibliotēku lietotāju skaits būtiski nav mainījies, taču tendence ir pieaugoša. Jāpiemin, ka 2016.gadā RCB atzīmēja 110 gadu jubileju, kuras laikā norisinājās dažādi pasākumi un aktivitātes bibliotēkas lietotājiem un tās apmeklētājiem.²⁶

Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras centru un namu organizēto pasākumu skaitā, kā arī to apmeklētāju, iesaistīto kolektīvu un dalībnieku skaitā, vērojams kritums – vairāk kā 10% katrā no rādītājiem. Viens no galvenajiem samazinājuma iemesliem ir VEF Kultūras pils slēgšana pārbūvei un, kamēr darbi netiks pabeigti, situācija, visticamāk, nemainīsies.

Kopš 2014.gada amatiermākslas kolektīvu skaits joprojām ir bez izmaiņām – 277 kolektīvi, kur pašvaldības kultūras iestādēs darbojas 174 amatiermākslas kolektīvi un 103 pašvaldības līdzfinansēti citu dibinātāju kolektīvi.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Īpašuma departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA “Rīgas pieminekļu aģentūra” un Rīgas pilsētas būvvalde.

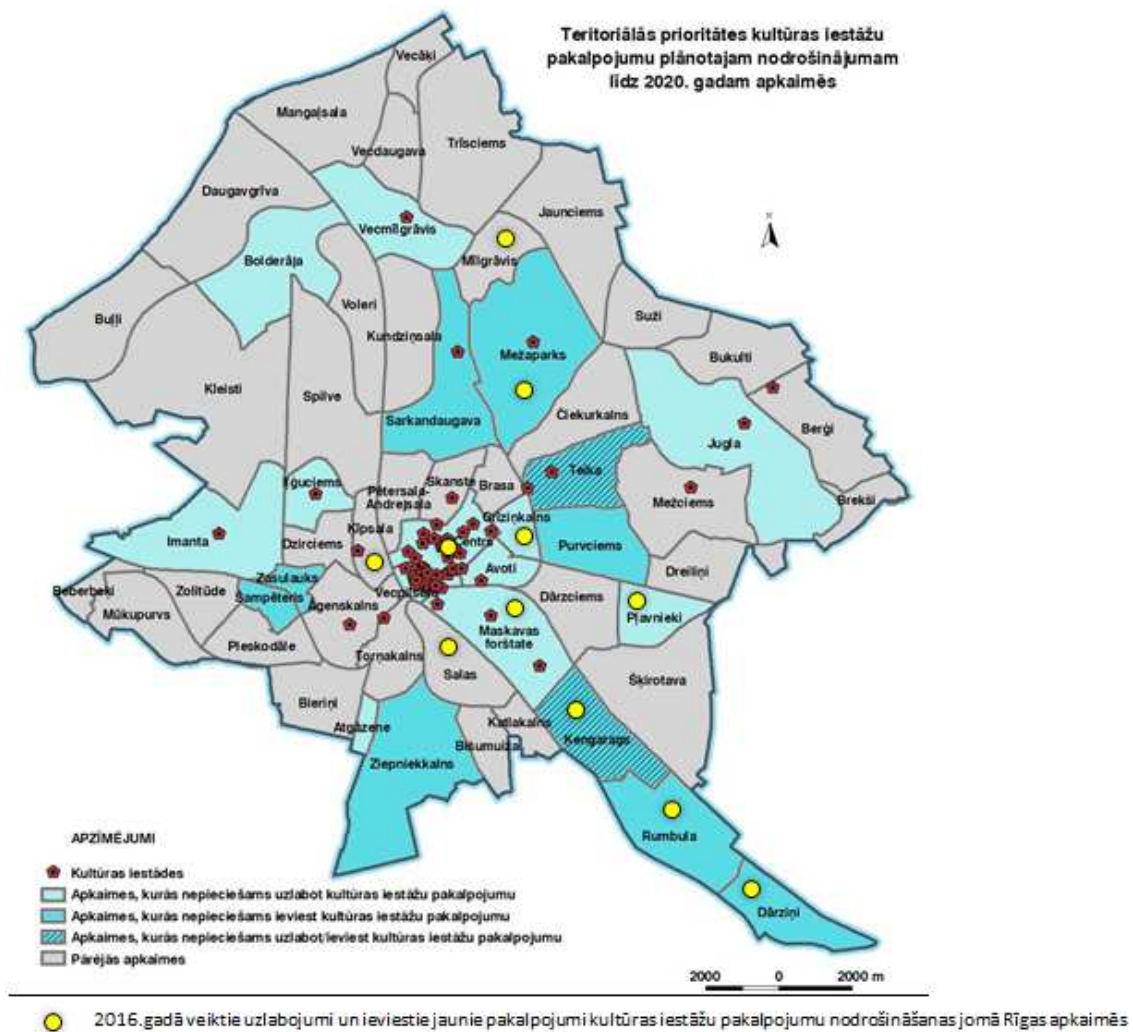
Budžets

2016.gadā pašvaldība kultūrai un reliģijai pilsētā izlietoja par EUR 14 179,8 tūkst. mazāk nekā 2015.gadā (EUR 35 780,3 tūkst.), t.i., EUR 21 600,5 tūkst., no kuriem EUR 617,5 tūkst. bija investīcijas.²⁷

²⁶ RCB 2016.gada darba pārskats, 2017

²⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Teritoriālās prioritātes RV3 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

Pārskata gadā veikti vairāki uzlabojumi dažādās kultūras iestādēs sekojošās apkaimēs: Centrā – paplašināta un modernizēta kultūras infrastruktūra Spīķeru kvartālā, kā arī uzstādīta piemiņas zīme “Pirmajam kino seansam” Līvu laukumā, Dārziņos – izveidots Kudojara parks ar rotaļu laukumu un ierīcēm sporta aktivitātēm, Grīziņkalnā – centra “KOKA RĪGA” koka ēku atjaunošana, Pļavniekos – Pļavnieku parka pilnveidošana, Rumbulā – Daugavas promenādes turpinājums, kā arī veiktas aktivitātes citās apkaimēs: Ķengaragā, Ķīpsalā, Maskavas forštatē, Mežaparkā, Mīlgrāvī, Salās un Torņakalnā – filiālbibliotēkas pārbūves darbi (skat. 3.1.attēlu).

Nozares eksperta viedoklis

Iveta Reinholde, asociētā profesore, Dr.sc.pol.

Neapšaubāmi, 2016.gada nozīmīgākie paveiktie darbi ir LNMM atvēršana pēc vērienīgās pārbūves. LNMM un iepriekš atjaunotā kultūras pils “Ziemeļblāzma” līdzās uzsāktai VEF Kultūras pils pārbūvei un restaurācijai rada priekšnoteikumus daudzveidīgai un iesaistošai kultūrvidei. Turklāt šo objektu ilgtspējīga izmantošana un potenciālo labumu kapitalizācija kopā ar pilsētas starptautiskās sadarbības aktivitātēm, kas ietvertas RV19, var nodrošināt, ka pilsēta ir nozīmīgs Eiropas un Baltijas jūras reģiona kultūrvides spēlētājs.

Pilsēta ir veikusi ieguldījumus, lai attīstītu Rīgu kā pilsētu ar unikālu identitāti Baltijas jūras reģionā. Tādēļ ir jāturpina attīstīt un pilnveidot tādas pasākumus kā Zāļu tirgus, Rīgas svētki, Rīgas jūgendstila kultūras mantojums, “Satiec savu meistaru” un Ziemassvētku tirdziņš, bagātinot tos ar amatnieku klātbūtni un iesaistot pilsētas iedzīvotājus kultūras aktivitātēs. Vienlaikus šo pasākumu popularizēšana ir tūrisma produktu neatņemamas sastāvdaļas.

Ieteicams turpināt ieviestās amatiermākslas kolektīvu atbalsta sistēmas pilnveidi, lai nodrošinātu amatiermākslas kolektīvu darbības nepārtrauktību un izlietotā finansējuma lietderīgu izmantošanu.

RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm

Sabiedrības integrācijas virsmērķis galvaspilsētā ir sekmēt saliedētas sabiedrības veidošanos, kurā tiek ievērotas demokrātiskas valsts vērtības un veidota noturīga piederības sajūta Rīgai, nodrošinot augstu sabiedrības locekļu līdzdalības un sadarbības līmeni. Pašvaldības uzdevums sabiedrības integrācijas jomā ir sniegt atbalstu aktivitātēm sabiedrības saliedētībai un līdzdalībai, starpkultūru dialoga attīstībai un iecietības veicināšanai.

Trešo gadu sekmīgi darbojas Rīgas pilsētas pašvaldības atbildībā esošais NVO nams, kurā NVO tiek piedāvātas telpas un aprīkojums informatīviem, kultūras, izglītojošiem pasākumiem, kā arī administratīvajam darbam. 2016.gadā NVO nama apmeklētāju skaits sasniedza 26 550 personu, kuras apmeklējušas 1 690 NVO un NVO nama atbalsta sektora organizētos pasākumus (tostarp konferences, forumus, seminārus, festivālus un koncertus), kā arī informatīvos seminārus par NVO darbības juridiskajiem un grāmatvedības aspektiem, projektu vadību un datorprogrammām.

2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības integrācijas projektu konkursā NVO tika atbalstīti 27 projekti (t.sk. pilsoniskās līdzdalības un savstarpējās sadarbības attīstības jomā, sociālās integrācijas veicināšanas jomā, kā arī iecietības veicināšanas un diskriminācijas novēršanas jomā), savukārt Sabiedrības integrācijas projektu konkursā RD padotības iestādēm tika atbalstīti 19 projekti. Latviešu valodas apguvei tika īstenots ikgadējais projektu konkurss Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, kas iemantojis lielu popularitāti iedzīvotāju vidū. Rezultātā tika atbalstīti 8 projekti un latviešu valodas kursus pabeidza 1 226 kursanti. Tāpat realizēts konkurss, kurā RD padotības iestādes īsteno brīvprātīgā darba programmas, atbalstot 9 projektus. Lai veicinātu Rīgas iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību apkaimēs, 2016.gadā otro reizi tika organizēts projektu konkurss apkaimju forumu organizēšanai, atbalstot 6 pieteikumus. Tāpat tika izveidots jauns projektu konkurss apkaimju iniciatīvas līdzdalības un piederības veicināšanai, atbalstot 19 pieteikumus. Kopumā sabiedrības integrācijas programmas ietvaros 2016.gadā tika atbalstīti 88 pieteikumi ar kopējo finansējumu EUR 330,9 tūkst., kas ir vairāk nekā 2015.gadā, kad tika atbalstīti 65 pieteikumi ar kopējo finansējumu EUR 267,2 tūkst.²⁸ Vienlaikus 2016.gadā tika izveidots jauns projektu konkurss jauniešiem "Saliedēti dažādībā", atbalstot 5 pieteikumus.

Lai aktualizētu, izglītotu un veicinātu Rīgas iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību, t.sk. brīvprātīgo darbu un piederības sajūtu savai apkaimē, pilsētai un valstij, 2016.gadā tika izveidota darba grupa.

Tāpat Rīgas pilsētas pašvaldība pārskata gadā nodrošināja izglītojošus pasākumus vecākiem (lekcijas, interaktīvas nodarbības, izglītojošas programmas, vecāku sapulces un grupas, izglītības iestāžu atbalsta personāla un mediācijas konsultācijas). Apjomīgs darbs ieguldīts, sniedzot konsultācijas mazuļu vecākiem par valsts atbalsta piešķiršanu auklīšu un privāto bērnudārzu pakalpojuma izmaksu segšanai.

Jauniešu neformālās izglītošanas ietvaros ģimenes vērtību stiprināšanai un dzīves prasmju apguvei organizēti informatīvi izglītojoši semināri bērniem un jauniešiem, kā arī notikušas diskusijas izglītības iestādēs. 2016.gadā novadītas 100 lekcijas 2 315 skolu jauniešiem (7.-9.kl. un 10.-12.kl. vecuma grupās).

²⁸ RD IKSD 2016.gada darbības pārskats, 2017

RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016	2017				
4.1.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī izteikt savu viedokli	Positīvo atbilžu īpatsvars, %	34,6	34,6	35,5	35,8	30,4	–	↓	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
4.2.	Pilsoņu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, gada sākumā	Īpatsvars, %		73,1	74,0	74,2	74,5	75,2	↑	Pieaug	80	PMLP
4.3.	Bezmaksas pasākumu skaits Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos	Skaitis	2 312	2 425	2 548	3 287	3 154	–	↓	Pieaug	1 700	RD IKSD
4.4.	Iedzīvotāji, kas jūtas cieši piederīgi Rīgai	Positīvo atbilžu īpatsvars, %	80		90			2017 – ²⁹	↑	Nostiprinās, būtiski nesamazinās	80	RD IKSD
4.5.	Iedzīvotāju skaits, kuri pabeiguši bezmaksas latviešu valodas kursus	Iedzīvotāju skaits	2 569	1 391	1 232	1 166	1 226	–	↑	Pieaug	12 000 (kumulatīvs skaits)	RD IKSD
4.6.	Īstenoto projektu skaits sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā (t.sk. līdzdalības, starpkultūru dialoga attīstības un iecietības veicināšanas, iebraucēju iekļaušanas un sociālas iekļaušanas jomā)	Projektu skaits	64	57	55	65	88	–	↑	Pieaug	100	RD IKSD
4.7.	Vidējais bērnu skaits māsaimniecībā	Skaitis	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	–	⇒	Pieaug	0,5	CSP

Tendence

Novērtējums

Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu

Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu

Pieaugums ar negatīvu vērtējumu

Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

Nav notikušas izmaiņas

Kopumā sabiedrības integrācijas rādītāji ir ar pozitīvu tendenci. Pēdējo gadu laikā pieaugušajiem, kas nav skolēni un bezdarbnieki, bijusi liela interese apgūt latviešu valodu A un B līmenī bez maksas. 2016.gadā latviešu valodas bezmaksas kursus pabeidza 1 226 cilvēki, kas ir par 60 cilvēkiem vairāk nekā 2015.gadā (1 166). Tāpat

²⁹ Nākamo iedzīvotāju aptauju plānots veikt 2017.gada oktobrī

katru gadu palielinās īstenoto projektu skaits sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā, īstenojot 88 projektus 2016.gadā (2015.gadā – 65 un 2014.gadā – 55). Vienlaikus katru gadu Rīgā palielinās pilsoņu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kas 2016.gada sākumā bija 74,5%, bet 2017.gada sākumā – 75,2%.

Savukārt 2016.gadā vērojams rīkoto bezmaksas pasākumu skaita Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos (ieskaitot bibliotēkas un muzejus) samazinājums par 133 pasākumiem no 3 287 2015.gadā līdz 3 154 2016.gadā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments un RD Labklājības departaments.

Budžets

RV ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas no RD budžeta līdzekļiem, piesaistot valsts, kā arī ES fondu finansējumu, tādējādi izdevumi pārsvarā tiek iekļauti RD iestāžu un struktūrvienību budžetos.

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības valdes priekšsēdētāja vietniece

Nozīmīgi, ka 2016.gadā atbalstīta 88 projektu īstenošana, latviešu valodas kursus pabeidza 1 226 personas un īstenoti 10 NVO un 5 RD IKSD iestāžu projekti sabiedrības integrācijas projektu konkursu ietvaros, arvien lielāku popularitāti gūst projekts “Veselīgs rīdiniņš veselā Rīgā”.

Nozīmīgu darbu veic NVO nams. Tāpat atzīstami, ka tas ir kļuvis par daudzu rīdiniņu draugu un NVO sadarbības partneri. Lai iedzīvotājiem būtu plašākas un vienkāršākas iespējas iesaistīties NVO darbā, ieteicams tīmekļa vietnē www.apkaimes.lv publicēt apkaimju NVO sarakstu un to kontaktinformāciju.

Veiksmīgi darbu uzsācis senioru zvanu centrs, ko nepieciešams popularizēt, uzrunājot jaunāko paaudzi sociālajos tīklos, informācijas nodošanai senioriem.

Sabiedrības integrācijas projektiem jāpievērš lielāka vērība un jāparedz lielāks atbalsta finansējums, jo Rīgā joprojām vērojama sabiedrības šķelšanās, nevājoša attieksme pret “citādajiem”. Ieteicams turpināt sabiedrības integrācijas pasākumus, t.sk. bezmaksas latviešu valodas kursus.

Lai nodotu informāciju Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, sadarbībā ar RNP ieteicams plašāk izmantot RNP apsaimniekoto daudzdzīvokļu namu kāpņu telpu ziņojumu dēļus, ziņojot par pašvaldības organizētajiem pasākumiem, pakalpojumiem, aktualitātēm u.c.

RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas

RV virsmērķis ir veidot Rīgu par pilsētu, kuras iedzīvotājiem ir motivācija un iespējas īstenot fiziski aktīvu, veselīgu dzīvesveidu mūža garumā, sasniegt augstus sportiskos rezultātus ērti pieejamos, starptautiskajām prasībām atbilstošos sporta infrastruktūras objektos. Pašvaldība radīs iespējas rīdziniekiem neatkarīgi no vecuma, sociālās izcelšanās un veselības stāvokļa nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm, nodrošinot labiekārtotas un drošas sporta infrastruktūras pārklājumu pilsētā un tās apkaimēs, kā arī nodrošinot informatīvo ziņu pieejamību par sportošanas iespējām un sporta norisēm dažādi mērķauditorijai.

Katru gadu Rīgas pilsētas pašvaldība intensīvi strādā pie sporta un veselības veicināšanas un aktualizēšanas iedzīvotāju vidū – tiek organizēti dažāda veida aktīvi pasākumi, arvien pilnveidojot to klāstu, sniegtas konsultācijas un nodarbības par fiziskajām aktivitātēm, kā arī tiek uzlabota sporta infrastruktūra pilsētas apkaimēs.

RD LD sadarbībā ar biedrību “Veselībai un attīstībai” 2016.gada vasaras periodā no 1.jūnija līdz 23.augustam pirmo reizi Rīgas pilsētas iedzīvotājiem piedāvāja iespēju piedalīties bezmaksas vingrošanas nodarbībās fitnesa trenera vadībā trīs dažādās brīvdabas atpūtas vietās (Āgenskalnā, Juglā un Centrā).³⁰

2016.gada septembrī sporta festivāla “Rīgas sporta nakts” ietvaros norisinājās pirmais skrituļotāju nakts brauciens, kurā piedalījās vairāk nekā 8 000 dalībnieku. Ikvienam interesentam bija iespēja veikt 5 km distanci ar skrituļslidām, skrejriteņiem, skrituļdēļiem vai divriteņiem.

Otro gadu pēc kārtas tika organizēts “Staro Rīga skrējiens”, kurā dalībnieku skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, gandrīz divkāršojās – 2015.gadā piedalījās vairāk nekā 600 skrējēju, bet 2016.gadā skaits pārsniedza tūkstoti. Arvien pieaugošu atsaucību ieguvis arī Baltijas lielākais skriešanas pasākums “Lattelecom Rīgas maratons”, kurā pārskata gadā tika sasniegts rekordliels dalībnieku skaits – 33 590 no 65 dažādām valstīm.³¹

Sadarbībā ar RD ĪD ir izveidoti jauni sporta laukumi, kuri pieejami ne tikai izglītības iestāžu audzēkņiem, bet arī pilsētas iedzīvotājiem – sporta laukums pie Juglas vidusskolas, Rīgas 22.vidusskolas un Rīgas 84.vidusskolas, kā arī nodrošināta reģionālā sporta centra “Ķengarags” darbība.

Pārskata gadā tika atklāta pašvaldības jaunizveidotā distanču slēpošanas trase Purvciemā, Lielvārdes ielā 141 pie Rīgas 84.vidusskolas.

Tika piešķirts finansiālais atbalsts Latvijas sporta federācijām dalībai augsta līmeņa sacensībās – 99 sportistiem un Latvijas Olimpiskās vienības sportistiem – 34 rīdziniekiem.

2016.gadā tika izsludināti 3 atklāti konkursi – Rīgas bērnu un jaunatnes klubu atbalstam, Veterānu sporta klubu atbalstam un Rīgas sporta organizācijām, kas apvieno cilvēkus ar īpašām vajadzībām, kā arī piešķirts finansējums nevalstiskām sporta organizācijām.

Uzlabojot sporta infrastruktūru, 2016.gadā tika veikts Daugavas promenādes veloceļa pagarinājums 500 m garumā Ķengarags-Rumbula, seguma atjaunošana veloceļa “Centrs-Imanta” posmam no Zolitūdes ielas līdz Rīgas robežai, kā arī jau uz nākamajiem gadiem tiek plānota virkne citu veloceļu atjaunošana un to infrastruktūras pilnveidošana.³²

³⁰ www.leta.lv, 31.05.2016.

³¹ www.lattelecomrigasmaratons.lv

³² www.riga.lv, 31.05.2016.

RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
5.1.	Vidējais sporta laukumu un sporta bāzu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 1,9				<u>2016</u> 2,3	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
5.2.	Iedzīvotāju vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām	Positīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 73,9	<u>2013</u> 69,3	<u>2014</u> 80,4	<u>2015</u> 80,6	<u>2016</u> ³³ 72,5	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
5.3.	Dažādās sporta sacensībās un pasākumos iesaistīto Rīgas iedzīvotāju skaits (vidēji vienā pasākumā)	Skaits	<u>2012</u> 470	<u>2013</u> 508	<u>2014</u> 588	<u>2015</u> 657	<u>2016</u> 712	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	480	RD IKSD
5.4.	Audzēkņu skaits sporta izglītības programmās	Skaits	<u>2012./13.</u> m.g. 21 692	<u>2013./14.</u> m.g. 23 103	<u>2014./15.</u> m.g. 23 240	<u>2015./16.</u> m.g. 25 390	<u>2016./17.</u> m.g. 24 199	<u>2017./18.</u> m.g. –	↓	Pieaug	27 000	RD IKSD

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Paplašinot sporta pasākumu daudzumu un dažādību, iesaistīto Rīgas iedzīvotāju skaits vidēji vienā pasākumā pozitīvi pieaug jau kopš 2012.gada. Četru gadu laikā posmā skaits palielinājies par 51,5%. Balstoties uz Rīgas iedzīvotāju pieaugušo interesi par dažādām sporta aktivitātēm, pieaug organizēto pasākumu skaits. Jāpiebilst, ka jau 2013.gadā tika sasniegta un pat pārsniegta 2020.gada noteiktā mērķa vērtība.

Kopš 2012./13.mācību gada audzēkņu skaits sporta izglītības programmās katru gadu pieauga – no 21 692 līdz 25 390 audzēkņiem 2015./16.mācību gadā. Savukārt pārskata gadā tendence ir mainījusies uz negatīvu, kad audzēkņu skaits sarucis līdz 24 199 (par 1 191 audzēkņiem mazāk).

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Īpašuma departaments, RD Labklājības departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

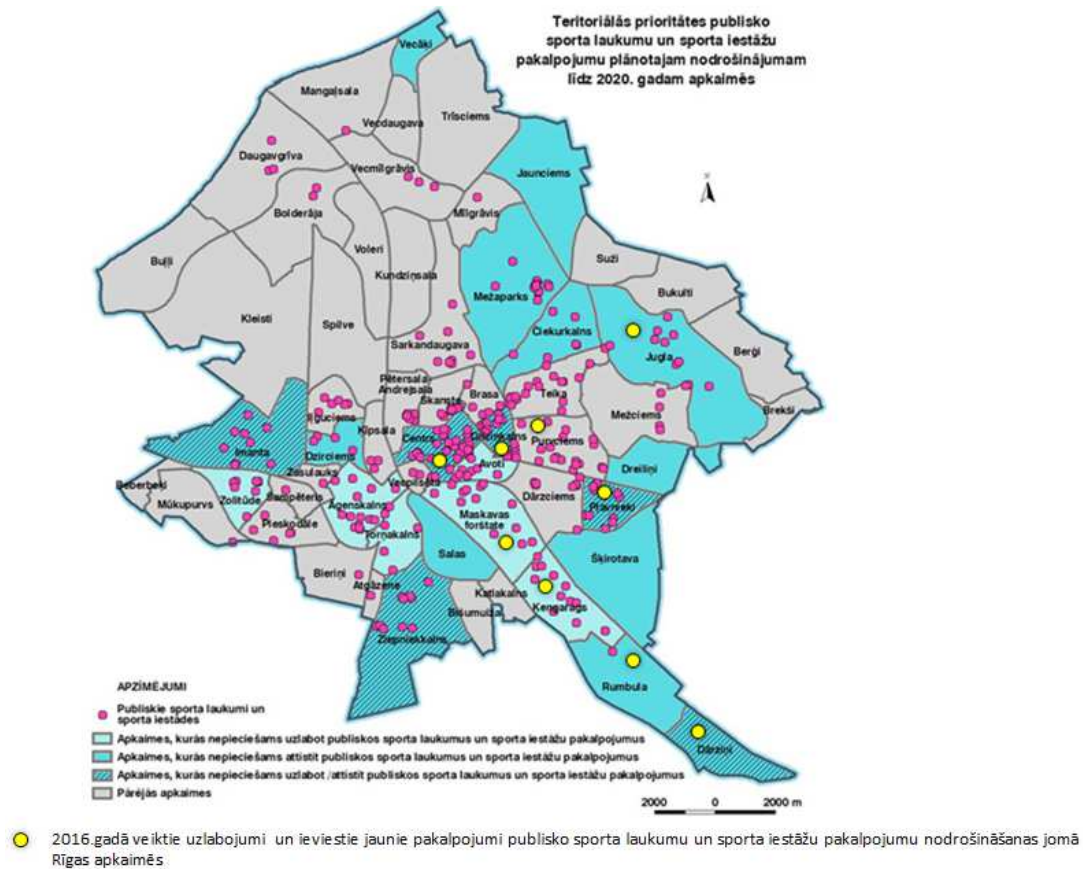
³³ 2015.gadā regulārās vienotās socioloģiskās aptaujas laikā iedzīvotājiem tika jautāts vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām Rīgā kopumā, savukārt 2016.gadā – mikrorajonā/apkaimē, kurā respondents dzīvo, līdz ar to dati nav salīdzināmi

Budžets

Atpūtas un sporta pasākumiem 2016.gadā tika izlietoti EUR 3 992,4 tūkst., kas ir par EUR 596,9 tūkst. vairāk kā iepriekšējā gadā.³⁴

5.1.attēls

Teritoriālās prioritātes RV5 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

³⁴ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Pārskata gadā, veicinot sporta laukumu un sporta iestāžu pieejamību, tika veikti uzlabojumi un ieviesti pakalpojumi dažādos sporta laukumos un sporta iestādēs: Dārziņos, Grīziņkalnā, Ķengaragā – izbūvēts 500 m garš veloceļš (Daugavas promenādes turpinājums), Maskavas forštatē, Pļavniekos, Centrā – veikta Rīgas 22.vidusskolas teritorijas (t.sk. sporta laukuma) labiekārtošana, kā arī izveidota Rīgas pilsētas mākslīgā ledus publiskā slidotava pie Rīgas Kongresu nama, Juglā – veikta Rīgas Juglas vidusskolas stadiona un teritorijas labiekārtošana, Rumbulā – izbūvēts veloceļš (Promenādes turpinājums), Purvciemā – izveidota publiskā slēpošanas trase Lielvārdes ielā 141 pie Rīgas 84.vidusskolas (skat. 5.1.attēlu).

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības valdes priekšsēdētāja vietniece

Lielu popularitāti ieguvis sporta komplekss pie Rīgas 84.vidusskolas. Nozīmīgi, ka paplašināts tautas sporta pasākumu kalendārs un to pieejamība dažādām mērķauditorijām. Rīgas pilsētas pašvaldības profilā www.facebook.com ieteicams savlaicīgi (vismaz divas nedēļas iepriekš) ievietot informāciju par gaidāmajiem tautas sporta pasākumiem un aktivitātēm.

Pašvaldībai jāpievērš lielāka vērība veloceļu un velojoslu attīstībai un sakārtošanai Rīgā, lai tās būtu drošas un pārdomātas. Paralēli jādomā arī par velosipēdu novietošanas iespējām, jo tas veicinātu velosipēdu izmantošanu ikdienā.

RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe

Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un veselīga dzīvesveida veicināšana. RV galvenais mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un mazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu.

RV sekmīgai īstenošanai būtiskas aktivitātes tiek veiktas "PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija" ietvaros, attīstot gājēju un velobraucēju infrastruktūru.

Veselības veicināšanas darbs tika īstenots saskaņā ar Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģiju "Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam, kuras mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un mazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu. Darbību turpināja Rīgas pilsētas pašvaldības Veselības padome, lai sabiedrības veselības jomā veicinātu starpsektoru sadarbību, sekmīgi īstenotu iepriekš minētās stratēģijas un rīcības plānā izvirzītās aktivitātes un nodrošinātu sabiedrības veselības politikas pamatprincipa "Veselība visās politikās" ieviešanu.

Jau trešo gadu sekmīgi darbojas vienota elektroniska platforma par veselības veicināšanas aktivitātēm pašvaldībā www.veseligsrizinieks.lv, kur pieejama aktuālākā un speciālistu sniegtā informācija par sabiedrības veselības jautājumiem – Rīgas pilsētas pašvaldības kompetenci, veselības veicināšanu un atkarības profilaksi, ģimenes psihosociālās labklājības veicināšanu un ģimenes aktivitāšu realizēšanai esošo infrastruktūru.

Rīgas 1.slimnīcā vecā operāciju bloka vietā izveidota Endoskopijas un Magnētiskās rezonanses nodaļa, kura aprīkota ar vienu no labākajām magnētiskās rezonanses iekārtām Baltijā. Vienlaikus atjaunota Neuroloģijas nodaļa, veikta Rīgas 1.slimnīcas vēsturiskās galvenās ēkas fasādes, logu un jumta restaurācija, kā arī turpināta teritorijas labiekārtošana. Palielināts plānveida stacionāro gultu skaits. Turpināts darbs pie KVS uzlabošanas un procesu pilnveidošanas. Tāpat ieviesta elektroniskā dokumentu vadības sistēma (EDUS). Pilnībā datorizētas visu ārstu darba vietas un nodrošināta pieeja e-veselības sistēmai, kā arī ieviesta elektronisko talonu aprīte un datu apmaiņa ar Nacionālo veselības dienestu.

2016.gadā tika turpināts īstenot publiskās lekcijas vecākiem par bērniem ieteicamo uzturu dažādos attīstības vecumos (6 mēn.-3 gadi, 4-7 gadi un 8-12 gadi). Tāpat novadīti 13 semināru cikli sēdoša darba veicējiem par fizisko aktivitāšu un veselīga uztura pamatprincipiem ikdienā, kurus apmeklēja 427 rīdzinieki, kā arī tika uzsāktas jaunas apmācības vispārējās izglītības iestāžu medicīnas māsām par veselīgu uzturu un ēšanas traucējumiem jauniešiem.

Atkarību profilaksei un apkarošanai Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošināja atkarību profilakses speciālistu regulāru darbu RSD, sniedzot iedzīvotājiem un speciālistiem konsultācijas ar atkarību saistītos jautājumos, veicot individuālo un grupu darbu ar klientu un tā ģimeni, organizējot grupu nodarbības u.c. Tāpat notikuši informatīvi izglītojoši pasākumi PVO Veselības dienu ietvaros.

29.01.2016. pašvaldība starptautiskajā konferencē "Pašvaldību iespējas novērst un mazināt alkohola radīto kaitējumu" parakstīja sadarbības memorandu starp septiņām Baltijas pilsētām, kura mērķis ir ierobežot pārmērīgu alkohola lietošanu. Šī kopējā sadarbība varētu novest pie konkrētu darbu īstenošanas. Jāpiemin, ka Rīga ir pirmā pašvaldība, kura iniciējusi sadarbības memoranda parakstīšanu starp Baltijas valstu pilsētām.³⁵

³⁵ pasvaldiba.riga.lv

RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
6.1.	Potenciāli zaudētie mūža gadi ³⁶	Skaitis uz 100 000 iedz.	<u>2012</u> 5 967	<u>2013</u> 6 128	<u>2014</u> 6 012	<u>2015</u> 5 519	<u>2016</u> – ³⁷	<u>2017</u> –	↓	Samazinās	5 100	SPKC
6.2.	Veselīgi nodzīvotie dzīves gadi ³⁸	Gadu skaits	<u>2012</u> 59,0	<u>2013</u> 54,2	<u>2014</u> 55,3	<u>2015</u> 54,1	<u>2016</u> – ³⁹	<u>2017</u> –	↑	Palielinās	60	Eurostat (dati par Latviju)
	– sievietes		54,6	51,7	51,5	51,8	– ³⁹	–	↑			
6.3.	Vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 primārās veselības aprūpes ārstu	Skaitis	<u>2012</u> 1 555	<u>2013</u> 1 590	<u>2014</u> 1 615	<u>2015</u> 1 557	<u>2016</u> 1 575	<u>2017</u> –	↑	Nepārsniedz 1 800 (samazinās PVA ārstu skaits, pie kuriem reģistrēti 2000 un vairāk pacientu)	Nepārsniedz 1 800	RD LD/NVD
6.4.	Iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) kvalitāti	Positīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 64,8	<u>2013</u> 62,4	<u>2014</u> 74,7	<u>2015</u> 68,0	<u>2016</u> 74,1	<u>2017</u> –	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.5.	Iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) pieejamību	Positīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 65	<u>2013</u> 62,9	<u>2014</u> 74,8	<u>2015</u> 67,1	<u>2016</u> 71,4	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.6.	Vidējais valsts apmaksāto veselības aprūpes iestāžu un aptieku pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 1,9				<u>2016</u> 1,5	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
6.7.	Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu) ⁴⁰	Skaitis uz 100 000 iedz.	<u>2012</u> 10	<u>2013</u> 13,4	<u>2014</u> 18,1	<u>2015</u> 15,0	<u>2016</u> 16,7	<u>2017</u> –	↑	Samazinās	9	SPKC

³⁶ Gadi, kurus cilvēks būtu nodzīvojis līdz kādam noteiktam vecumam, ja nebūtu miris nelaimes gadījumā, kādas slimības vai cita iemesla dēļ

³⁷ Uz pārskata sagatavošanas brīdi SPKC ir aktualizēti dati tikai līdz 2015.gadam

³⁸ Veselīgi nodzīvotie dzīves gadi ir paredzamais gadu skaits, kas tiks nodzīvoti veselīgi (bez funkcionāliem/aktivitātes ierobežojumiem)

³⁹ Uz pārskata sagatavošanas brīdi Eurostat ir aktualizēti dati tikai līdz 2015.gadam

⁴⁰ Sakarā ar būtiskām izmaiņām datu apkopošanas metodoloģijā par psihiskiem un uzvedības traucējumiem psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ, sākot ar 2013.gadu, statistiskie dati nav salīdzināmi ar iepriekšējiem gadiem

6.8.	Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta alkohola atkarība	Skaits uz 100 000 iedz.	2012 57,7	2013 60,1	2014 45,5	2015 48,9	2016 59,3	2017 –	↑	Samazinās	79	CSP
6.9.	Ilgadējais HIV gadījumu skaits	Uz visiem Rīgas iedzīvotājiem	2012 224	2013 193	2014 230	2015 257	2016 206	2017 –	↓	Samazinās	188	SPKC
6.10.	Nāves gadījumi, kuru cēlonis ir asinsrites (sirds un asinsvadu) slimības	Uz 100 000 iedzīvotājiem	2012 760,1	2013 768,9	2014 764,1	2015 749,3	2016 733,0	2017 –	↓	Samazinās nāves gadījumu pieaugums	721,9	SPKC

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Skatoties potenciāli zaudēto mūža gadu rādītāja (uz 100 000 iedzīvotājiem) tendenci pret 2014.gadu, iespējams redzēt, ka 2015.gada laikā tas samazinājies par 8,2%. Rādītājs joprojām ir viens no augstākajiem, salīdzinot ar ES vidējiem rādītājiem. Galvenie nāves cēloņi Rīgā ir līdzīgi kā Latvijā kopumā – sirds un asinsvadu sistēmas slimības, ļaundabīgie audzēji un ārējie nāves cēloņi.⁴¹

Rādītājs – veselīgi nodzīvotie mūža gadi – Latvijā pēdējos gados nav būtiski mainījies. Abiem dzimumiem (sievietēm – 54,1 un vīriešiem – 51,8) tas ir zem ES-28 valstu vidējā līmeņa (sievietēm – 63,3 un vīriešiem – 62,6). Ar šo rādītāju mēra veselību kā ražīgumu un tautsaimniecību ietekmējošu faktoru, popularizē dzīves kvalitātes ideju, izvērtē iespējas nodarbināt gados vecākus darba ņēmējus.

2016.gadā jaunatklāto HIV gadījumu skaits Rīgā ir samazinājies – 206 (2015.gadā – 257), taču iedzīvotāju skaita samazinājuma dēļ, Rīgā nu jau katrs 150-ais iedzīvotājs ir inficēts ar HIV (iepriekš katrs 200-ais).⁴²

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Labklājības departaments, RD Izglītības, kultūras un sporta departaments un RD Īpašuma departaments.

Budžets

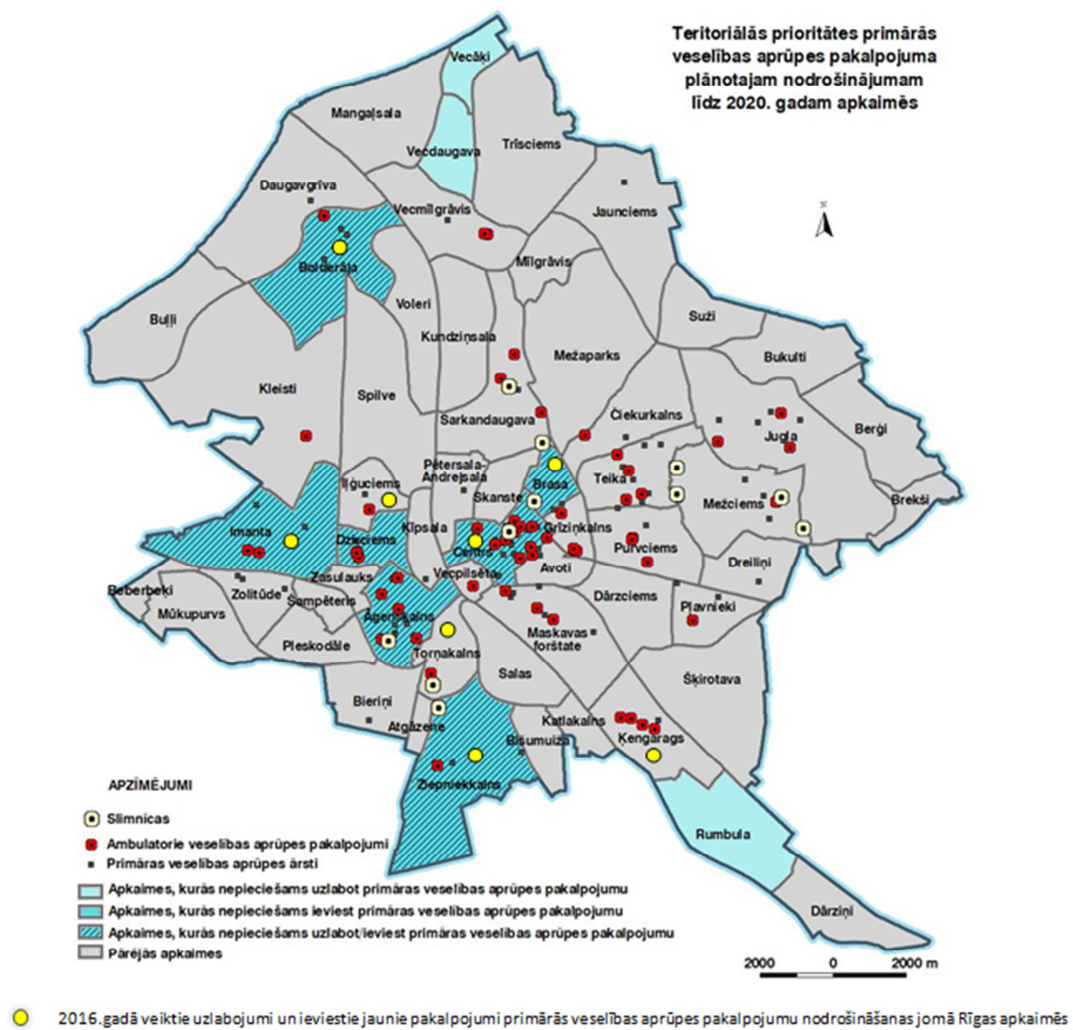
2016.gadā ievērojami pieauga investīcijas veselībai, kā rezultātā kopējie budžeta izdevumi veselībai 2016.gadā pieauga gandrīz divas reizes, salīdzinot ar 2015.gadu. Kopējie budžeta izdevumi veselībai 2016.gadā bija EUR 5 036,3 tūkst. (t.sk. investīcijas EUR 3 751,9 tūkst.), savukārt 2015.gadā – EUR 2 632,0 tūkst. (t.sk. investīcijas EUR 1 259,1 tūkst.).⁴³

⁴¹ www.spkc.gov.lv

⁴² <http://veselam.la.lv>

⁴³ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Teritoriālās prioritātes RV6 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

Analizējot paveikto apkaimju griezumā, jāsecina, ka dažāda veida uzlabojumi veikti un jauni pakalpojumi primārās veselības aprūpes pakalpojumu jomā ieviesti sekojošās apkaimēs: Bolderājā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Bolderāja"), Brasā (SIA "Rīgas dzemdību nams"), Centrā (RP SIA "Rīgas 1.slimnīca"), Ilģuciemā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Ilģuciems"), Imantā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Imanta"), Ķengaragā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Ķengarags"), Torņakalnā (SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Torņakalns"), Ziepniekkalnā (SIA "Rīgas 2.slimnīca" un SIA "Rīgas veselības centrs" filiālē "Ziepniekkalns") (skat. 6.1.attēlu).

Nozares eksperta viedoklis

Vilma Selecka, Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas Resursu un Kompetences centra speciāliste

Ir uzsākti preventīvi projekti RD pārvaldībā esošajā medicīnas iestādē – Rīgas Dzemdību namā – ar mērķi veicināt agrīnu sociālpsiholoģisku problēmu identificēšanu un risināšanu, kā arī starpinstitucionālu sadarbību un NVO kā būtiska resursa iesaistīšanu.

Ģimenes ārsti ir tikuši izglītoti par dažādām tēmām, t.sk. par sadarbību ar sociālajiem darbiniekiem, kas ir ārkārtīgi būtisks virziens – arī profesionāļu vidū valda aizspriedumi pret sociālo darbu, tomēr ārstiem ir svarīgi apzināties, ka viņi savlaicīgi var novērot ne tikai slimības, bet arī psihosociālas problēmas veidošanās risku bērniem, un sadarbība ar citiem profesionāļiem var veicināt efektīvu problēmas novēršanu vai risināšanu.

Sagatavots un izplatīts informatīvs materiāls pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem par bērnu emocionālo attīstību, veselību un audzināšanu – ir ārkārtīgi svarīgi izglītot vecākus, veicināt sadarbību ar pedagogiem, lai bērnu problēmas savlaicīgi tiktu pamanītas un risinātas, tādējādi rūpējoties par bērnu labklājību ilgtermiņā.

Būtu nepieciešams atjaunot atsevišķu institūciju, kuras darbā izmanto mūsdienīgas pieejas un veic darbu gan ar bērniem, gan profesionāļiem, gan sabiedrību kopumā, kā arī nodrošināt kapacitāti strādāt preventīvi – veikt preventīvu darbu ar bērniem, popularizējot no atkarības vielām brīvu dzīvesveidu.

Nepieciešams ierobežot būtiska dzīves kvalitātes pazeminātāja, viena no atkarības veidiem – azartspēļu – pieejamību un aizliegt to reklāmu Rīgas pilsētā.

RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma

Sociālo pakalpojumu sniegšanas mērķis ir uzlabot personas, ģimenes, personu grupas un sabiedrības dzīves kvalitāti un personu spējas sociāli funkcionēt un iekļauties sabiedrībā. Sociālo pakalpojumu uzdevumi ir nodrošināt personai tiesības dzīvot pēc iespējas neatkarīgi sev ierastajā vidē, sniegt sociālo atbalstu atbilstoši personas funkcionēšanas spēju līmenim un veicināt personas atbildību par savu dzīvi.

01.01.2016. stājās spēkā RD 24.11.2015. saistošie noteikumi Nr.180 "Par kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība piešķir mantisko pabalstu – Rīgas pilsētas pašvaldības apmaksātas pusdienas izglītojamiem", kas nosaka, ka tiesības saņemt brīvpusdienas ir Rīgas pilsētas pašvaldības vispārējās pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības iestāžu skolēniem, kuru pamata dzīvesvieta ir deklarēta Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un kuru ģimene normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīta par trūcīgu vai maznodrošinātu. No 01.01.2016. visi 1.-9.klašu skolēni Rīgas pilsētas pašvaldības skolās saņem brīvpusdienas (1.-4.klašu skolēnu brīvpusdienas tiek apmaksātas no valsts budžeta līdzekļiem, savukārt 5.-9.klašu – no Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta līdzekļiem. Pašvaldība apmaksā brīvpusdienas arī 10.-12.klašu skolēniem, kuru ģimenes atzītas kā trūcīgas un maznodrošinātas.⁴⁴

2016.gadā RD LD parakstīja sadarbības līgumu ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru par projekta "PROTI un DARI" īstenošanu. Projekta galvenais mērķis ir motivēt un profesionāli orientēt jauniešus vecumā no 15 līdz 29 gadiem (ieskaitot), kuri nemācās, nestrādā (un nav reģistrēti NVA), neapgūst arodu, attīstīt viņu prasmes un veicināt iesaisti izglītībā, tostarp aroda apgūvē pie amata meistara, NVA vai Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros, vai NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī NVO vai jauniešu centru darbībā.⁴⁵

Tāpat tika uzsākta pansijas pakalpojuma izveidošana Ieriķu ielā 28 (pakalpojuma sniegšanu plānots uzsākt 2017.gadā). Tika izveidots DC pilngadīgām personām Klosters ielā 5/7, kurā 2016.gadā pakalpojums sniegts 738 personām, kā arī izveidots RSD teritoriālais centrs "Daugava" Aglonas ielā 35/1. Papildus tika uzsākti jauni pakalpojumi – divas sociālās rehabilitācijas programmas jauniešiem ar uzvedības traucējumiem un individuālas sociālās rehabilitācijas programmas īstenošana ģimenēm, kurās viens vai abi vecāki ir persona ar garīga rakstura traucējumiem. No pašvaldības līdzekļiem (valsts nefinansēti) tehniskie palīg līdzekļi (pacēlāji) nodrošināti 6 personām.

Pārskata gadā noslēdzās trīs gadu projekts par sociālā darba pakalpojumu. 30.12.2016. tika noslēgts RD deleģējuma līgums par sociālā darba pakalpojumu ar SOS Bērnu ciematu asociāciju. Kopumā 2016.gadā sociālā darba pakalpojumu saņēma 97 ģimenes.

Sekmējot iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū, darba prasmju un sociālā atbalsta programmu attīstīšanu atkarībā nonākušām un riska grupas personām, Rīgas pilsētas pašvaldība sadarbībā ar NVA turpināja dalību aktīvajā nodarbinātības pasākumā "Algoti pagaidu sabiedriskie darbi". 2016.gadā tika izveidotas 200 pagaidu darba vietas, iesaistot 710 bezdarbniekus.

Trešo reizi tika pasniegta "Gada balva sociālajā nozarē" galvaspilsētas labākajiem sociālās un veselības aprūpes nozares darbiniekiem, lai paaugstinātu darbinieku motivāciju un piederības izjūtu savai profesijai, kā arī veicinātu izpratni par sociālās un medicīnas nozares darbinieku darbu, popularizētu un celtu to prestižu sabiedrībā.

⁴⁴ www.riga.lv/

⁴⁵ Turpat

RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016				
7.1.	Sociālās palīdzības saņēmēju skaits	Skaits	<u>2012</u> 72 380	<u>2013</u> 60 250	<u>2014</u> 53 512	<u>2015</u> 42 477	<u>2016</u> 31 671	↓	Samazinās	55 000	RD LD
7.2.	Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pakalpojuma saņēmēju skaits:	Skaits	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>				RD LD
	– pilngadīgas personas;		1 896	1 781	1 765	1 993	2 366	↑	Palielinās	2 600	
	– bērni;		593	592	535	458	418	↓	Samazinās	100	
	– alternatīva ārpusģimenes aprūpe		1 327	1 328	1 332	1 284	1 254	↓	Palielinās	2 000	
7.3.	Ģimeņu skaits, kas saņem sociālā darba pakalpojumu	Skaits	<u>2012</u> 3 416	<u>2013</u> 3 618	<u>2014</u> 3 397	<u>2015</u> 3 089	<u>2016</u> 3 087	↓	Palielinās	5 000	RSD
7.4.	RSD klienti darbaspējīgas nestrādājošas personas	Skaits	<u>2012</u> 14 281	<u>2013</u> 8 563	<u>2014</u> 5 656	<u>2015</u> 4 315	<u>2016</u> 3 410	↓	Samazinās	5 000	RD LD
7.5.	Sociālās aprūpes pakalpojumu personas dzīvesvietā saņēmēju skaits	Skaits	<u>2012</u> 5 203	<u>2013</u> 5 747	<u>2014</u> 6 410	<u>2015</u> 7 460	<u>2016</u> 8 151	↑	Palielinās	8 500	RD LD
7.6.	Dienas centru/dienas aprūpes centru pakalpojumu saņēmēju skaits:	Skaits	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>		Palielinās		RD LD
	– pilngadīgas personas;		3 619	4 557	4 751	4 664	6 071	↑		3 000	
	– bērni		1 073	807	494	555	552	↓		2 000	
7.7.	Sociālo pakalpojumu personām ar funkcionāliem ierobežojumiem (izņemot dienas aprūpes centru un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas) saņēmēju skaits:	Skaits	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>		Palielinās	6 000 (kopā)	RD LD
	– pilngadīgas personas;		4 415	6 071	8 128	9 396	10 379	↑			
	– bērni		189	183	206	204	221	↑			
Tendence											
		↑	↓	↑	↓	⇒					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas						

Skatoties sociālās jomas rādītāju izpildi, pārskata gadā ievērojami samazinājies sociālās palīdzības saņēmēju, t.sk. trūcīgo personu, skaits. Ja 2015.gadā sociālos pakalpojumus vai sociālo palīdzību RSD saņēma 42 477 personas, tad 2016.gadā – tikai 31 671 persona, t.i., 4,5% no visiem Rīgas iedzīvotājiem, samazinoties par 10 806 personām jeb 25,4%, salīdzinot ar 2015.gadu. 2015.gadā bija reģistrēta 15 450 trūcīga persona, savukārt 2016.gadā – tikai 11 996, samazinoties par 3 454 personām jeb 22,4%, salīdzinot ar 2015.gadu. Sociālās palīdzības saņēmēju skaita samazināšanās vērojama ne tikai Rīgā, bet arī valstī kopumā.⁴⁶ Tāpat turpina saglabāties pozitīva tendence samazināties ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņēmēju skaitam bērniem. 2016.gadā pakalpojumu saņēmēji par 40 bērniem mazāk (418) nekā 2015.gadā (458).

Vienlaikus turpina uzlaboties bezdarba un nodarbinātību raksturojošie rādītāji, kas ir ietekmējuši arī RSD klientu – darbaspējīgu nestrādājošu personu, kas pašvaldībā vērsušies pēc sociālās palīdzības un sociālajiem pakalpojumiem, skaitu. Bezdarba līmenis pēc NVA datiem, rēķinot pret ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, 2016.gada sākumā bija 5%. RSD klientu – darbaspējīgu nestrādājošu personu skaits gada laikā samazinājies par 905 personām jeb 21% un 2016.gadā tās bija 3 410 personas.

2016.gadā sociālās aprūpes pakalpojumus nodrošināja sešas līgumorganizācijas. Turpināja saglabāties iepriekšējo gadu tendences ar aprūpes mājās pakalpojumu saņēmēju skaita un apjoma pieaugumu. 2016.gadā kopumā pakalpojumu saņēma 8 151 persona, kas ir par 691 personām jeb 9,3% vairāk nekā 2015.gadā. Vislielākais pakalpojumu saņēmēju skaita pieaugums bija materiālā atbalsta veidā – par 635 personām jeb 25%, savukārt pakalpojuma sniedzēja pakalpojuma veidā – par 66 personām jeb 1% vairāk nekā 2015.gadā. Kopumā rādītāju pieauguma tendences var skaidrot ar sabiedrības novecošanos, iedzīvotāju veselības stāvokļa pasliktināšanos un personu ar invaliditāti/prognozējamu invaliditāti skaita palielināšanos (saskaņā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) datiem Rīgā 2016.gada beigās bija par 1 691 personām ar invaliditāti jeb par 3% vairāk (52 888) nekā 2015.gada beigās (51 197)).⁴⁷

Sociālās aprūpes pakalpojumu personas dzīvesvietā, t.sk. aprūpes mājās pakalpojuma, silto pusdienu piegādes mājās pakalpojuma, pakalpojuma “Drošības poga”, pavadoņa – asistenta pakalpojuma saņēmēju personu skaits, salīdzinot ar 2015.gadu, pieaudzis par 691 jeb 9,3%. Izvērtējot sniegtos sociālos pakalpojumus personām ar funkcionāliem ierobežojumiem (izņemot dienas aprūpes centru un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas), konstatēts, ka to nodrošinājums ik gadu turpina pieaugt. Pilngadīgo personu saņēmēju skaits 2016.gadā (10 379), salīdzinot ar 2015.gadu (9 396), pieauga par 983 personām, un pakalpojumu saņēmēju bērnu skaits 2016.gadā (221), salīdzinot ar 2015.gadu (204), pieauga par 17 bērniem.⁴⁸

Aktivitātes RV ietvaros 2016.gadā veica RD Labklājības departaments.

Budžets

2016.gadā sociālajai aizsardzībai izlietoja EUR 75 260,3 tūkst. Atbalsts ir pieaudzis gados vecākiem cilvēkiem un ģimenēm ar bērniem, kā arī bezdarba gadījumā, turpretī samazinājies atbalsts sociālajai aizsardzībai darbnespējas gadījumā un mājoklim.⁴⁹

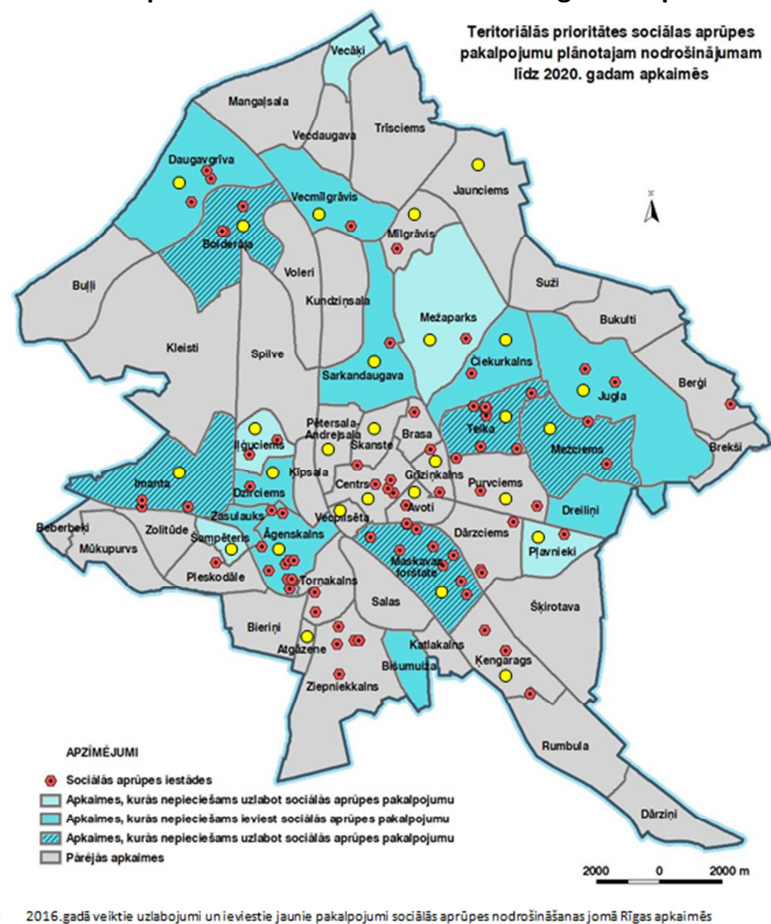
⁴⁶ RD LD gadagrāmata “Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2016.gadā”, 2017

⁴⁷ Turpat

⁴⁸ Turpat

⁴⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Teritoriālās prioritātes RV7 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

Pārskata gadā tika veikta virkne uzlabojumu, remontdarbu dažādos RSD centros sekojošās Rīgas apkaimēs: Āgenskalnā (RSD teritoriālajā centrā “Dzirciems” un RSD teritoriālajā centrā “Āgenskalns”), Atgāzenē (RSD teritoriālajā centrā “Āgenskalns”), Avotos (RSD teritoriālajā centrā “Avoti” un RSD DC “Ābeļzars”), Bolderājā (RSD teritoriālajā centrā “Bolderāja”), Centrā (RSD administrācijas telpās un RSD teritoriālajā centrā “Ziemeļi”), Daugavgrīvā (RSAC “Stella maris”), Dzirciemā (Rīgas patversmē (sieviešu nodaļā), RSD DC “Ābeļzieds” un RSD teritoriālajā centrā “Dzirciems”), Grīziņkalnā (RSD teritoriālajā centrā “Purvciems”), Ilģuciemā (RSD DC “Skudrupūznis” un RP BJC struktūrvienībā “Pārdaugava”), Imantā (RP BJC struktūrvienībā “Imanta” un RSD teritoriālajā centrā “Imanta”), Ķengaragā

(RSD DC “Ķengarags”, RSD DC “Čiekurs” un RSD teritoriālajā centrā “Daugava”), Maskavas forštatē (Rīgas patversmē (vīriešu nodaļā), Rīgas patversmes DC, RSD Asistentu pakalpojumu pašvaldībā administrēšanas nodaļā un atkarības profilakses sektorā, RSD teritoriālajā centrā “Krasts” un DC “Kastanis”), Mežaparkā (RP BJC struktūrvienībā “Ziemeļi”), Mežciemā (RSAC “Gaiļezers” un RSAC “Mežciems”), Pļavniekos (RSD teritoriālajā centrā “Pļavnieki” un DC “Kamene”), Purvciemā (RSD teritoriālajā centrā “Purvciems”), Sarkandaugavā (RSD dienas aprūpes centrā “Ozolaine”), Skanstē (RSD teritoriālajā centrā “Ziemeļi”), Šampēterī (RP BJC struktūrvienībā “Vita”), Teikā (RP BJC struktūrvienībā “Apīte”, RSD teritoriālajā centrā “Vidzeme” un RSD DC “Rīdzene”) un Vecmīlgrāvī (RSD DC “Vecmīlgrāvis”). Savukārt Vecpilsētā tika uzsākts finansēt biedrības “Svētās Ģimenes Māja” izveidoto DC pilngadīgām personām pakalpojumu. Čiekurkalnā, Jaunciemā, Juglā, Mežciemā, Mīlgrāvī, Pētersalā-Andrejsalā, Purvciemā, Sarkandaugavā, Teikā un Vecmīlgrāvī tika nodarbināti bezdarbnieki teritorijas uzkopšanas darbos aktīvā nodarbinātības pasākuma “Algoti pagaidu sabiedriskie darbi” ietvaros (skat. 7.1.attēlu).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
LR VM ES struktūrfonda 9.2.4.specifiskā atbalsta mērķa 9.2.4.1.pasākuma projekta iesnieguma 2017.gada darba plāns	Rīgas pilsētas pašvaldība ir iesniegusi pieteikumu ES struktūrfondu darbības programmas 9.2.4.2.pasākumam “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei”. LR VM izstrādātais darba plāns iezīmē pašvaldības RV un aktivitātes 9.2.4.2.pasākuma īstenošanai un mērķu sasniegšanai. RD LD projektā norādīts kā pašvaldības koordinators.

Nozares eksperta viedoklis

Vilma Selecka, Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas Resursu un Kompetences centra speciāliste

Darbs pie ilgstošu bezdarbnieku resocializācijas, kas vienlaicīgi palīdz identificēt jaunprātīgu pabalstu saņemšanu, pagaidu algotie darbi bezdarbniekiem – kā rezultātā tiek celta ilgstošu bezdarbnieku ticība savām spējām, dota iespēja atjaunot komunikācijas un sadarbības prasmes, atjaunojas spēja pašdisciplinēties.

Tika izveidota krīzes intervences komanda (pakalpojums ģimenēm ar bērniem) – sniedzot tūlītēju palīdzību krīzes situācijā nonākušai ģimenei, ir iespējama ātra un veiksmīga problēmas atrisināšana, novēršot sekas turpmākajā ģimenes spējā veiksmīgi funkcionēt.

Vienlaikus tika izveidota jauniešu māja Rīgas pilsētas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra ietvaros – svarīgi integrēt bez vecāku gādības palikušos bērnus un jauniešus sabiedrībā, veicinot patstāvīgas dzīves un sociālo prasmju apguvi, tādējādi novēršot sociālās disfunkcijas veidošanos un nodošanu turpmākajām paaudzēm.

Svarīgi nodrošināt un paplašināt “Bērnu Emocionālās audzināšanas” nodarbības, Mazo bērnu vecāku nodarbības, “Vecāku Efektivitātes kursa” nodarbības Rīgas iedzīvotājiem, īstenojot darbību Rīgas mikrorajonos un informējot par to pieejamību (piemēram, Rīgas sabiedriskajā transportā), izlīmējot reklāmas publiskās vietās (piemēram, ierīkot ziņojumu dēļus pie jaunizveidotajiem bērnu rotaļu laukumiem). Būtu svarīgi rīkot izglītojošas kampaņas par atbalsta/izglītojošu grupu darbību un efektivitāti, par palīdzības meklēšanu kā cilvēka spēka, nevis vājuma izpausmi.

Ir jāattīsta preventīvais darbs sociālpsiholoģisku problēmu mazināšanai – sadarbojoties ar NVO un izveidojot struktūrvienības pašvaldības iestādēs – kā zināms, prevence ir efektīvāks un lētāks problēmrisināšanas veids.

Nepieciešams izglītēt profesionāļus, lai veicinātu sadarbības kultūru sabiedrībā – gan starpprofesionāļu un starpinstitucionāļu, gan ikdienišķu.

RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība

RV galvenais uzdevums ir miera, kārtības un drošības nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem un viesiem. Tāpat tiek nodrošināta noteiktās kārtības uzraudzība uz ūdeņiem un peldvietās, attīstot RPP attiecīgās struktūrvienības kapacitāti, lai novērstu dažādus pārkāpumus, galvenokārt vides jomā, kas rodas, gan iedzīvotājiem atpūšoties pie/uz ūdeņiem, gan attīstoties uzņēmējdarbībai saistībā ar pilsētas ūdens akvatoriju.

Rīgas pilsētas pašvaldība, rūpējoties par pilsētas drošību, kā arī noziedzīgo nodarījumu skaita samazināšanos, arī 2016.gadā intensīvi strādāja pie jaunu apgaismojumu ierīkošanas un jau esošo apgaismojumu pārbūves pilsētas ielās. Septiņi ielu apgaismojuma elektrosadales skapji tika aprīkoti ar automatizēto vadības sistēmu, uzstādot tajos jauno GPRS vadību. Dažādu projektu realizācijas ietvaros kopskaitā tika nomainīti 768 LED gaismas ķermeņi.

Lai veicinātu kārtības ievērošanu un sekotu līdzi pārkāpēju nodarījumiem, RPP VNC rīcībā ir 109 videonovērošanas kameras, kuras nepārtraukti tiek uzraudzītas – 2016.gadā tika fiksēti 1 663 likumpārkāpumi.

Kopš 2015.gada, kad tika ieviesta RPP mobilā lietotne, kurā iedzīvotāji daudz ērtākā veidā var komunicēt ar policijas darbiniekiem un ziņot par novērotajām nekārtībām, saņemti vairāk kā 20 000 ziņojumu. 2016.gadā veikta šīs programmas atjaunošana un ar lietotnes palīdzību tika saņemti 15% no visiem policijas izsaukumiem, kas ir uz pusi vairāk kā 2015.gadā.⁵⁰

Pārskatā gadā tika izveidota Instruktoru vienība, kurā apvienoti 60 darbinieki, apmācīti darbam paaugstinātas psiholoģiskās un fiziskās spriedzes apstākļos. Jaunizveidotajā Instruktoru vienībā apvienojušies darbinieki no visām RPP struktūrvienībām un ikdienā katrs no viņiem veic citus pienākumus – kāds patrolē pa ielām, cits strādā pie izglītības iestādes vai par glābēju Rīgas peldvietās. Daļība vienībā policistus no ikdienas pienākumiem neatbrīvo, bet gan tieši otrādi – vienībā apvienojušies tie policisti, kuri apmācībām ir gatavi veltīt arī savu brīvo laiku.⁵¹

Pilnveidojot RPP darbinieku zināšanas un prasmes, 2016.gadā kopumā 974 darbinieki piedalījās 88 dažādu veiduursos, semināros, apmācībās un kvalifikācijas celšanas pasākumos.

2016.gadā Rīgas apkaimēs tika izglābti 13 slīkstoši cilvēki, veikti 11 glābšanas darbi uz ūdens, 13 cilvēkiem sniegta medicīniskā palīdzība, kā arī veiktas 532 peldlīdzekļu pārbaudes, 1 179 makšķerēšanas nosacījumu ievērošanas pārbaudes un 58 personas brīdinātas ledus bīstamajā periodā.

Pārskata gadā no Rīgas ielām tika paņemti 680 klaiņojoši dzīvnieki, bet patversmēs tika uzņemti 738 suņi un 377 kaķi. Ikgadējā Rīgas pilsētas maznodrošināto un trūcīgo iedzīvotāju suņu un kaķu sterilizācijas un eitanāzijas akcijā tika sterilizēti 304 kaķi un 24 suņi, savukārt eitanazēti 18 kaķi un 3 suņi.

⁵⁰ www.lsm.lv

⁵¹ pasvaldiba.riga.lv, 28.11.2016.

RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
8.1.	Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājojļa) drošību Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 61,2	<u>2013</u> 60,9	<u>2014</u> 78,1	<u>2015</u> 75,7	<u>2016</u> 77,5	<u>2017</u> –	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
8.2.	Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits	Skaits	<u>2012</u> 1 448	<u>2013</u> 1 510	<u>2014</u> 1 299	<u>2015</u> 993	<u>2016</u> 879	<u>2017</u> –	↓	Nesamazinās	2 000	RPP
8.3.	Policijas izsaukumu skaits Rīgā ⁵²	Skaits	<u>2012</u> 50 510	<u>2013</u> 60 670	<u>2014</u> 64 811	<u>2015</u> 73 322	<u>2016</u> 82 902	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	53 000	RPP
8.4.	Aizturēto personu skaits ⁵³	Skaits	<u>2012</u> 13 966	<u>2013</u> 17 510	<u>2014</u> 15 286	<u>2015</u> 14 899	<u>2016</u> 15 130	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	17 000	RPP
8.5.	Noziedzīgie nodarījumi	Skaits	<u>2012</u> 21 579	<u>2013</u> 20 056	<u>2014</u> 21 090	<u>2015</u> 19 714	<u>2016</u> 19 858	<u>2017</u> –	↑	Samazinās	< 20 000	CSP
8.6.	Noziedzīgo nodarījumu skaits	Skaits uz 10 000 iedz.	<u>2012</u> 334	<u>2013</u> 312	<u>2014</u> 328	<u>2015</u> 308	<u>2016</u> 310,5	<u>2017</u> –	↑	Samazinās	300	CSP/RD PAD
8.7.	Neapgaismoto 1. un 2.kategorijas ielu posmu garums	km	<u>2012</u> 18,90	<u>2013</u> – ⁵⁴	<u>2014</u> – ⁵⁴	<u>2015</u> 18,90	<u>2016</u> 18,90	<u>2017</u> –	⇒	Nodrošināt visu 1. un 2.kategorijas ielu apgaismojumu	0	RPA "Rīgas gaisma"
8.8.	Ūdens satiksmes un zvejniecības kontrole (reidi)	Skaits	<u>2012</u> 18+51	<u>2013</u> 19+90	<u>2014</u> 5+122	<u>2015</u> 0+323	<u>2016</u> 473	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	200	RPP
Tendence			↑	↓	↑	↓	⇒					
Novērtējums			Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas					

Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits kopš 2013.gada ir manāmi krities – par 41,8%, salīdzinot ar 2016.gadu, sasniedzot tikai 879 pasākumus. Kā arī, salīdzinot ar 2015.gadu, 2016.gadā vērojams samazinājums par 114 pasākumiem jeb 11,5%. Negatīvā tendence skaidrojama ar to, ka RPP

⁵² Prognoze veikta, pamatojoties uz iedzīvotāju informētības par policijas darbu pieaugumu un uzticību policijai

⁵³ Prognoze veikta, pamatojoties uz efektīvāku policijas darbu, aizturot lielāku likumpārkāpēju skaitu

⁵⁴ Dati netika apkopoti

darbiniekiem ir palielinājies darba apjoms saistībā ar izpildes lietām. No 01.06.2016. stājās spēkā grozījumi LAPK un likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem", kā rezultātā ievērojami palielinājies RD Administratīvās komisijas Bērnu lietu apakškomisijas pieņemto lēmumu skaits par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem, par kuru izpildi ir atbildīga RPP Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļa. Lai izpildītu minētos lēmumus, 2015.gadā tika iekārtotas 42 izpildes lietas, bet 2016.gadā – 199 izpildes lietas.

Pozitīva tendence vērojama policijas izsaukumu un aizturēto personu skaitā, kas liecina par kārtības ieviešanu un nodrošināšanu pilsētā. Pieaugot izsaukumu skaitam, pieaug arī pārbaudīto un aizturēto personu skaits. Iemesls varētu būt arī jaunā mobilā aplikācija, ko iedzīvotāji aktīvi izmanto. 2016.gadā kopumā saņemti 82 902 izsaukumi, par 13% vairāk nekā 2015.gadā. Jāpiebilst, ka kopš 2013.gada izvirzītais mērķis 2020.gadam ir sasniegts. Kā arī aizturēto skaits pārskata gadā pieaudzis par 231 personu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Neskatoties uz veiktajiem policijas izsaukumiem, noziedzīgo nodarījumu skaits pieaudzis minimāli – par 0,7% jeb 144 nodarījumiem.

Pieaugošu tendenci kopš 2012.gada saglabā ūdens satiksmes un zvejniecības kontrole, 2016.gadā veicot 473 reidus, kas ir par 404 reidiem vairāk kā 2012.gadā un 150 reidiem vairāk kā 2015.gadā. Jāpiebilst, ka 2016.gadā RPP, pateicoties projekta finansējumam un Rīgas pilsētas pašvaldības līdzfinansējumam, tika piešķirta aprīkota kombinēta laiva un piekaramais laivu dzinējs, kas atvieglo pārvietošanos pilsētas administratīvajā teritorijā esošajās ūdenstilpēs, veicot sava amata pienākumus.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Pilsētas attīstības departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Īpašuma departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas pašvaldības policija, RPA "Rīgas gaisma" un SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Budžets

Pārskata gadā Rīgas pilsētas pašvaldība sabiedriskajai kārtībai un drošībai kopumā izlietoja EUR 17 036,5 tūkst., kuros ietilpa izdevumi policijas pamatdarbībai – EUR 16 793,6 tūkst., ugunsdrošības un ugunsdzēsības, glābšanas un civilās drošības dienestiem – EUR 202,6 tūkst., iepriekš neklasificētiem sabiedriskās kārtības un drošības pakalpojumiem – EUR 40,3 tūkst.⁵⁵

⁵⁵ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Teritoriālās prioritātes RV8 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2016.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi apgaismojuma nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2016.gadā apgaismojuma uzlabošana pilsētā veikta sekojošās apkaimēs: Centrā, Imantā un Zolitūdē. Dārziņos atjaunots apgaismojums visās galvenajās ielās, Kudojara parkā, kā arī papildus ierīkoti jauni ielu apgaismojumi, Ķengaragā izgaismots Daugavas veloceļa turpinājums, Maskavas forštatē izgaismots Erevānas dārzs, Daugavas promenāde un Balvu ielas parks. Savukārt Rumbulā ieviests veloceļa apgaismojums, bet Salās ierīkots apgaismojums pie gājēju celiņa (skat. 8.1.attēlu).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
09.06.2016. grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā	Kodekss papildināts ar pantu, kurā ir noteikta administratīvā atbildība gadījumā, ja persona neievēro aizliegumu atrasties uz ūdenstilpes ledus. Atbildība par šo pārkāpumu iepriekš bija paredzēta RD saistošajos noteikumos Nr.80 "Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā". Papildus tam ir veiktas izmaiņas 214. ¹ pantā par pašvaldības policijas amatpersonu tiesībām izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un pieņemt lēmumus pārkāpuma izdarīšanas vietās, kā arī izņemt tiesības sastādīt soda kvītis.
21.04.2016. grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā	Kodekss papildināts ar 12. ¹ pantu, kas paredz jaunu soda veidu nepilngadīgam personām. Šobrīd nepilngadīgām personām var piemērot ne tikai administratīvo sodu, bet arī audzinoša rakstura piespiedu līdzekli, sakarā ar ko pilnīgi mainās koncepcija darbā ar nepilngadīgiem: sodīšana ir aizvietota ar audzināšanu.
21.01.2016 pieņemts Enerģijas dzērienu aprites likums	RPP aktīvi kontrolē enerģijas dzērienu pārdošanu nepilngadīgiem, iesaistot nepilngadīgās personas kontrolpirkumu veikšanā.
MK 28.06.2016. noteikumi Nr.416 "Grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumos Nr.491 "Mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtība""	Noteikts, ka suni, kam implantēta mikroshēma pirms šo noteikumu spēkā stāšanās, datubāzē reģistrē līdz 01.01.2017. Noteikumu ievērošanas kontrole ir uzdots pašvaldībai. Rīgā to veic RPP.
01.01.2016. stājās spēkā MK 02.06.2015. noteikumi Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi"	Jaunie noteikumi paplašināja RPP pienākumu klāstu ceļu satiksmes drošības kontrolē.
20.12.2016. stājās spēkā izmaiņas MK 2013.gada 20.augustā noteikumos Nr.619 "Kontrolpirkuma veikšanas kārtība"	Izmaiņas bija veiktas saistībā ar nepilngadīgu personu iesaisti kontrolpirkuma veikšanā. Kontrolpirkumi, iesaistot nepilngadīgās personas, ir viens no veidiem, kā RPP kontrolē alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu realizācijas kontroli.

Nozares eksperta viedoklis

Vilma Selecka, Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas Resursu un Kompetences centra speciāliste

Lai arī policijas darbinieki veic preventīvu darbu skolās, tomēr nodarbību skaits, kuros piedalās policijas darbinieki, ir samazinājies – būtu nepieciešams to uzturēt iepriekšējā līmenī, lai gan izglītotu bērnus, gan arī tuvotos sabiedrībai un lauztu stereotipus par policijas darbiniekiem. Bērnu un jauniešu izglītošana par drošību uz

ledus un ūdens ir ļoti svarīga – kā zināms, ik gadu bojā iet liels skaits jaunu cilvēku, neievērojot drošību uz ūdens. Ja lekcijas tiek organizētas interaktīvas un uzmanību piesaistošas, tās var kalpot ne tikai kā izglītojošs, bet arī kā karjeras izvēles pasākums.

Policisti, kuri patrulē ar velosipēdiem, varētu izglītēt Rīgas riteņbraucējus par drošas un pieklājīgas riteņbraukšanas principiem pilsētā (ievērot labās puses kustības principus, braukt lēnām pa trotuāriem, palaist citus satiksmes dalībniekus pa priekšu, pie luksofora stāties rindā vienam aiz otra, nevis braukt blakus, tādējādi aizšķērsojot ietvi gājējiem, u.c. nelāgie Rīgas riteņbraucēju ieradumi).

Ir uzsākts darbs ar pusaudžiem, īstenojot likuma “Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” izpildi, tomēr RPP būtu nepieciešams piesaistīt papildu speciālistus – psihologus, sociālos darbiniekus u.c., kas strādātu starpprofesionāļu komandā un izveidotu programmas ar mērķi korigēt nepilngadīgo likumpārkāpēju uzvedību, izmantojot rezultatīvas metodes (nometnes ar izdzīvošanas elementiem, darbs sabiedrībā, mentorings, grupu nodarbības u.c.).

Nepieciešams organizēt informatīvas kampaņas par mājdzīvnieku labturības principiem un suņu apmācības nepieciešamību, kā arī noteikt bargākus sodus par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem. Apsveicams būtu pašvaldības līdzfinansējums suņu skolām, tādējādi mazinot agresīvu dzīvnieku klātbūtni pilsētā un izslēdzot situācijas, kad suņi tiek pamesti, jo saimnieki netiek ar tiem galā.

RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis

Mājokļu jomā pilsētā galvenais mērķis ir nodrošināt Rīgas iedzīvotājus ar kvalitatīviem mājokļiem un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamo telpu lietošanu.

2016.gadā mājokļu pieejamība Rīgā uzlabojās. Pārskata gadā kopumā visaugstākais AS “Swedbank” MPI⁵⁶ starp Baltijas valstu galvaspilsētām bija Rīgā – 173,9, kur pieejamības uzlabojuma pamatā bija algu kāpums par 4,6% un hipotekāro kredītu procentu likmju kritums par 19 bāzes punktiem. 2016.gada otrajā pusē strauji krita iedzīvotāju noskaņojuma rādītājs un paātrinājās māsaimniecību uzkrājumu gada izaugsme, gada beigās sasniedzot 8,8%. Vidējo dzīvokļu darījuma cenu dinamika bija labvēlīga mājokļu pieejamībai. Piemēram, jaunajos projektos mikrorajonos piedāvājumā bija pieejams būtisks skaits relatīvi lētu dzīvokļu, kā arī nedaudz samazinājās vidējās darījumu cenas, bet kopumā NĪ tirgū novērojams cenu kāpums visos segmentos. Piemēram, sērijveida dzīvokļos mikrorajonos cenas pieauga par 6%. Mājokļu iegādes aktivitāte Rīgā dzīvokļu tirgū saglabājās mērenāka nekā Tallinā un Viļņā. Tallinā vidējais MPI pērn bija 152,7, kur MPI pieaugumu gada laikā sekmēja par dzīvokļu cenām straujāks algu kāpums. Savukārt Viļņā dzīvokļu cenu kāpums pārsniedza algu izaugsmi, un MPI samazinājās līdz 128,4.⁵⁷

Veicinot nolietotā daudzdzīvokļu dzīvojamā fonda atjaunošanu, tika turpināts darbs pie ESKO modeļa izveides. REA sagatavoja koncepciju par rotācijas fonda izveidi, par kuru saņēma “Euro-China Green & Smart City Award 2016” balvu nominācijā “Inovācija”, kā arī izveidoja un uztur publiski pieejamu datubāzi par faktisko ēku energoefektivitāti vairāk nekā 5 000 mājām, kas pievienotas pie centralizētās siltumapgādes. RNP 2016.gadā sniedza vairāk kā 500 konsultāciju un rīkoja vairāk kā 25 informatīvos pasākumus un prezentācijas māju pilnvarotajām personām un dzīvokļu īpašniekiem par dzīvojamo māju tehniskā stāvokļa uzlabošanas un energoefektivitātes pasākumiem. Vienlaikus RV sekmīgai īstenošanai tika veikti daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoauditi “RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana” ietvaros.

Lai veicinātu dzīvojamo apkaimju un rajonu sakārtošanu un labiekārtošanu, 2016.gada jūlijā tika izveidota Dārznieku vienība, kas veic dzīvojamo māju apstādījumu sakopšanas darbus. Līdz 2016.gada decembrim tika veikti apstādījumu sakopšanas darbi 32 dzīvojamo māju teritorijās. Tāpat 2016.gadā veikta iekškvartālu brauktuvju, trotuāru un pievedceļu stāvokļa apzināšana un to atjaunošana. Vienlaikus pārskata gadā tika izveidoti suņu pastaigas laukumi un uzstādītas vingrošanas iekārtas.

Lai nodrošinātu kvalitatīvus un drošus rotaļlaukumus, tika veikta nolietoto bērnu rotaļu laukumu elementu demontāža. Tika uzstādīti jauni rotaļlaukumi, piemēram, Čiekurkalna 4.šķērslīnijā, Lielupes ielā Bolderājā, Ķīpsalas atpūtas zonā (bērnu rotaļu komplekss “Kuģis”). Savukārt, veicinot mājokļu pielāgošanu personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, 2016.gadā dzīvojamās mājās uzstādīti 6 pacelēji un 46 personām piešķirts pabalsts mājokļa pielāgošanai.

2016.gadā tika uzstādītas klientu rindu vadības sistēmas piecos RNP KAC.

⁵⁶ Indekss atspoguļo hipotētiskas māsaimniecības spēju iegādāties “standarta” mājokli Baltijas valstu galvaspilsētās, bet neatspoguļo nekādu informāciju par dzīvokļu pārdošanas iespējām. Indekss ietver kredītu apkalpošanas izmaksas, bet neiekļauj mājokļa uzturēšanas izdevumus, piemēram, komunālos un nodokļu maksājumus. Indeksa vērtība 100 nozīmē, ka māsaimniecība novirza kredīta apkalpošanai tieši 30% no tās pēcnodokļu ienākumiem, lai iegādātos 55 m² lielu dzīvokli

⁵⁷ <http://swedbank-research.com/latvian/baltijasmajoklu/2017/q1/index.csp>

RV9 Kvalitatīva dzīves vide un pieejams mājoklis – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016	2017				
9.1.	Dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju	m ² uz 1 iedz.	28,4	29,3	30,0	30,3	30,3	–	→	Pieaug	30	CSP
9.2.	Uzbūvētas dzīvojamās ēkas	tūkst. m ² kopējās platības	72,9	78,9	128,7	109,0	68,7	–	↓	Pieprasījums tiek apmierināts	Tirgus pieprasījums lielā mērā ir apmierināts, nav nozīmīgas tukšo dzīvokļu daļas	CSP
9.3.	Dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī	EUR centi uz 1 m ²	47,8	50,2	52,2	57,0	65,0	–	↑	Nepieaug	47	CSP
9.4.	Mājokļu labiekārtošana (aukstā ūdens apgāde (ūdensvads), karstā ūdens apgāde, kanalizācija, tīkla gāze, stacionārā elektriskā plīts)	%	76,7	77,2	77,3	77,7	78,5	–	↑	Palielinās	78	CSP
9.5.	Vidējais mājokļa kvalitātes novērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2,1				2,2	–	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
9.6.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja publiskiem rotaļlaukumiem	Īpatsvars, %	49,8				52,2	–	↑	Pieaug	60	Ekspertu veikts pētījums**
9.7.	Vidējais publisko rotaļlaukumu pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2,1				2,3	–	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
9.8.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir veikals ar pirmās nepieciešamības precēm	Īpatsvars, %	62,9				56,5	–	↓	Pieaug	65	Ekspertu veikts pētījums**
9.9.	Vidējais veikalu ar pirmās nepieciešamības precēm pieejamības vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2,9				2,8	–	↓	Pieaug	3,3	Ekspertu veikts pētījums**
9.10.	Iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	41,5	48	45,7	50,8	46,7	–	↓	Pieaug	50	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
9.11.	Iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	34,5	46	40,5	47,3	41,1	–	↓	Pieaug	45	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Vērtējot rezultātos rādītājus, par 40,3 tūkst. m² jeb 37% samazinājusies uzbūvēto dzīvojamo ēku kopējā platība – no 109,0 tūkst. m² 2015.gadā līdz 68,7 tūkst. m² 2016.gadā. Pārskata gadā ir pieaugusi dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī līdz EUR centiem 65 uz m² (2015.gadā – 57), par EUR centiem 18 uz m² pārsniedzot Programmā plānoto vērtību 2020.gadā – EUR centi 47 uz m². Dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksas sadārdzinājums ir radies, pamatojoties uz piemēroto PVN 21% likmi dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumiem no 01.07.2016. (līdz 30.06.2016. ar PVN neaplika dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumus saskaņā ar pārvaldīšanas līgumā iekļautajiem maksājumiem). Arī vispārējs cenu kāpums pakalpojumu jomās (elektroenerģija, ūdens apgāde, kanalizācija, atkritumi u.c.) un minimālās algas pieaugums ietekmēja dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksas sadārdzinājumu.

Vienlaikus ir palielinājies mājokļu labiekārtības līmenis no 77,7% 2015.gadā līdz 78,5% 2016.gadā.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Mājokļu un vides departaments, RD Labklājības departaments, RD Īpašuma departaments, RD Satiksmes departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA "Rīgas enerģētikas aģentūra", RPA "Rīgas pilsētas arhitekta birojs", SIA "Rīgas pilsētņēmnieks" un SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Teritoriālās prioritātes RV9 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

Pārskata gadā tādās apkaimēs kā Āgenskalnā, Bolderājā, Čiekurkalnā, Dzirciemā, Ķīpsalā, Zaslaukā, Ziepniekkalnā un Zolitūdē tika veikta bērnu rotaļu laukumu ierīkošana un papildināšana ar jaunām konstrukcijām. Savukārt tādās apkaimēs kā Centrā, Čiekurkalnā, Dārzcīemā, Dārziņos, Grīziņkalnā, Juglā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Pļavniekos, Purvciemā, Rumbulā un Šķīrotavā tika veikti dažādi uzlabojumi – labiekārtojuma aprīkojuma papildināšana (skat. 9.1.attēlu). Tīmekļa vietnē

http://portal-plus.riga.lv/karte/rotalu_laukumi.html ir pieejama karte, kurā atrodami visi pilsētas pašvaldības uzturētie bērnu rotaļu laukumi Rīgas administratīvajā teritorijā (uz 31.08.2017. pieejami 208 bērnu rotaļu laukumi).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (07.04.2016.) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (Dokuments attiecas uz EEZ)</p>	<p>Regula stājās spēkā 27.04.2016. un būs piemērojama no 25.05.2018. Salīdzinot ar pašreizējo regulējumu fizisko personu datu aizsardzības jomā, regula, t.sk. precizē personas datu definīciju, skaidrāk norādot uz nosacījumiem informācijas atzīšanai par personas datiem. Regulas 9.pants paplašina īpašo kategoriju personas datu veidus, atsevišķi izceļot ģenētiskos un biometriskos datus. Regula paredz jaunu pienākumu pārziņiem – veikt novērtējumu par ietekmi uz personas datu aizsardzību, kā arī ievieš jaunu principu – pārzinim ir jāspēj pierādīt, ka personas datu aizsardzības prasības ir izpildītas, arī tad, ja nav konstatēts pārkāpums vai saņemta sūdzība. Tāpat regula paredz jaunas tiesības datu subjektiem un datu subjekta tiesības piekļūt saviem personas datiem, pieprasīt pārzinim savu personas datu labošanu, precizēšanu, dzēšanu, apstrādes pārtraukšanu, kā arī pastiprina pārziņa atbildību attiecībā uz personas datu operatora izvēli. Pārzinis ir tiesīgs uzdot personas datu apstrādi veikt tikai tādām apstrādātājam, kas var sniegt pietiekamas garantijas, kā arī pārzinim pirms rakstveida līguma noslēgšanas ar apstrādātāju ir jāpārlicinās par pietiekamu garantiju esamību. Regulā ir noteikts pienākums pārziņiem ieviest un īstenot mehānismu personas datu aizsardzības pārkāpumu savlaicīgai identificēšanai, novēršanai un reaģēšanai uz tiem, t.sk. regulā noteiktā termiņā un kārtībā paziņojot par pārkāpumu uzraudzības iestādei un arī datu subjektiem, kā arī rīkojoties, lai pēc iespējas mazinātu pārkāpumu negatīvās sekas datu subjektiem. Regula detalizēti regulē dalībvalstu uzraudzības iestāžu statusu, kompetenci un sadarbību pārrobežu apstrādes gadījumā. Tāpat kā līdz šim paredz, ka nelikumīgas apstrādes gadījumā var tikt piemērots administratīvais naudas sods, kā arī datu subjektam ir tiesības prasīt kompensāciju. Būtiski palielina naudas sodu par pārkāpumiem personas datu apstrādē maksimālo apmēru līdz EUR 20 000 000 vai – uzņēmumu gadījumā līdz 4% no kopējā visā pasaulē iepriekšējā finanšu gadā gūtā gada apgrozījuma atkarībā no tā, kuras summas apmērs ir lielāks.</p>
<p>Dzīvokļa īpašuma likums</p>	<p>LR Saeima 16.11.2016. pieņēma likumu “Grozījumi Dzīvokļa īpašuma likumā”, kas stājās spēkā 01.01.2017. Kā būtiskākie norādāmi šādi grozījumi, sadalījumā pa tēmām: ar grozījumiem papildināti dzīvokļa īpašnieka pienākumi – ievērot dzīvokļu īpašnieku kopības noteiktos dzīvokļu īpašumu lietošanas tiesību aprobežojumus (10.pants). Dzīvokļu īpašniekiem noteikts arī pienākums veikt naudas maksājumus uzkrājumu fondā dzīvojamās mājas uzlabošanai (13.pants), kā arī mājas pārvaldniekam iesniegt īpašuma tiesības apliecināšu dokumentu (10.pants), savukārt dzīvokļa atsavināšanas gadījumā informēt īpašuma ieguvēju par neizpildītajām saistībām (10.pants). Likumā noteikts pienākums īpašniekam, kurš dzīvokli iegādājies izsolē, par dzīvokļa pārvaldīšanas pakalpojumiem un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu, un zemes nomas maksu, ja dzīvojamā māja atrodas uz citai personai piederošas zemes, norēķināties ar dienu, kad stājies spēkā tiesas lēmums par izsoles akta apstiprināšanu</p>

	<p>(10.pants). Paredzēts, ka dzīvokļa īpašuma atsavināšanas gadījumā darījuma dalībniekiem būs nekavējoties rakstveidā jāpaziņo dzīvojamās mājas pārvaldniekam par dzīvokļa īpašnieka maiņu un jaunajam īpašniekam jāiesniedz īpašuma tiesības apliecinošs dokuments dzīvojamās mājas pārvaldniekam mājas lietas kārtošanai (10.pants). Grozīts Likuma 17.pants, papildinot to ar 7¹.punktu, paredzot, ka, lai pieņemtu lēmumu par šā Likuma 16.panta otrās daļas 2.punktā minētajiem jautājumiem (kopīpašumā esošās daļas lietošanas kārtības noteikšanu dzīvokļu īpašnieku starpā), nepieciešams, lai “par” nobalso dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vismaz trīs ceturtdaļas no visiem dzīvokļu īpašumiem, līdz Likuma grozījumiem, bija nepieciešams, lai “par” nobalso visi dzīvokļu īpašnieki.</p> <p>Tāpat ar grozījumiem tiek precizēti vai papildus noteikti (kas līdz šim Likumā netika paredzēts) dzīvokļa īpašnieka pienākumi, kas savukārt skar arī pārvaldnieka darbību, piemēram, attiecībā uz maksājumu par dzīvokļa īpašuma lietošanu aprēķinu uzsākšanu gadījumā, kad dzīvokļa īpašums tiek iegūts izolē.</p>
Publisko iepirkumu likums	<p>LR Saeima 15.12.2016. pieņēma jaunu PIL, kas stājās spēkā 01.03.2017.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) PIL paredz, ka būs attiecināms uz preču un pakalpojumu iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir EUR 10 000 (bez PVN) vai lielāka, bet mazāka par EUR 42 000 (bez PVN), un būvdarbu līgumiem, kuru paredzamā līgumcena ir EUR 20 000 (bez PVN) vai lielāka, bet mazāka par EUR 170 000 (bez PVN); 2) PIL paredz, ka no 01.06.2017. jāpublicē elektronisko iepirkumu sistēmā informācija par plānotajiem iepirkumiem, norādot pasūtītāju, plānoto iepirkuma priekšmetu, saiti uz pircēja profilu, kur būs pieejama iepirkuma dokumentācija, plānoto iepirkuma veikšanas kārtību, iepirkuma nomenklatūras (CPV) kodu, iepirkuma līguma veidu, plānoto iepirkuma izsludināšanas gadu un datu aktualizācijas datumu; 3) pasūtītājs pirms iepirkuma veikšanas būs tiesīgs veikt apspriedes ar piegādātājiem, lai sagatavotu iepirkuma dokumentāciju. Par apspriedi būs jāievieto informācija pasūtītāja tīmekļa vietnē.
Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums	<p>Pamatojoties uz grozījumiem Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā, kas stājās spēkā 01.07.2016., dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumi ir maksājumi par:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumu, kas ietver obligātos izdevumus un citus ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītos izdevumus, ja uzdotās pārvaldīšanas darbības nodrošina pārvaldnieks kā pakalpojuma sniedzējs, kā arī atlīdzība par pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā; 2) tādiem obligātajiem izdevumiem un citiem ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītiem izdevumiem, kurus pārvaldnieks saņem kā pilnvarotā persona, nekļūstot par pakalpojumu sniedzēju.
Pievienotās vērtības nodokļa likums	<p>01.01.2016. stājās spēkā grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā. Saskaņā ar minētajiem grozījumiem no Pievienotās vērtības nodokļa likuma tika izslēgts 52.panta 25.punkta b) apakšpunkts, kas līdz šim paredzēja, ka ar PVN neapliek dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumus saskaņā ar pārvaldīšanas līgumā iekļautajiem maksājumiem. Atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma grozījumu 12.pantam augstākminētie grozījumi stājās spēkā 01.07.2016.</p>

Nozares ekspertu viedoklis

Vilma Selecka, Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas Resursu un Kompetences centra speciāliste

Uzsākti metu konkursi vairāku pilsētai nozīmīgu teritoriju sakārtošanai un uzlabošanai, piemēram, Aldara parks, Mūkusalas ielas krasta promenāde. Šīs vietas ir ne tikai būtiskas pilsētas iedzīvotājiem, bet arī veido pilsētas tēlu viesu acīs.

Rīgas pilsētā ir uzsākta un turpinās iedzīvotāju iniciatīvas atbalstīšana iekšpagalmu sakopšanā – teritoriju pieteikšana, talku organizēšana, kas ir ļoti būtisks pasākums iedzīvotāju pašiniciatīvas un atbildības veicināšanā.

Ziņojumā par rīcības plāna izpildi par 2016.gadu ir teikts, ka Rīgā nav tikuši uzstādīti jauni rotaļu laukumi, jo cilvēki nav pietiekoši aktīvi, lai to pieprasītu – iemesls, visticamāk, ir informācijas trūkums par šādu iespēju. Rekomendējams izmantot RP SIA “Rīgas satiksme” sabiedriskajā transportā uzstādītos monitorus šādas un citas iedzīvotājiem svarīgas informācijas izziņošanai.

Jaunām ģimenēm, kuras dzīvesvietu deklarējušas Rīgā ilgāk kā piecus gadus, RD varētu piešķirt īpašumā dzīvokļus pašvaldībai piederošās pirmskara ēkās, ar nosacījumu, ka telpās tiks veikts kapitālais remonts – tādējādi tiktu atrisināts dzīvesvietas jautājums jaunām ģimenēm, kā arī uzlabotos vairāku pašvaldības namu tehniskais stāvoklis, kā arī jaunas ģimenes apdzīvotu pilsētas rajonus ar veco apbūvi – Āgenskalns, Centrs, Torņakalns u.c., tādējādi tos atdzīvinot un veidojot stabilas kopienas, kultūras/mākslas kvartālus u.c.

Sarmīte Barvika, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes pētniece

Positīvākā iezīme ir īpašumu tirgus pārorientēšanās uz vietējo klientu – maksātspējai atbilstošiem ekonomiskiem mājokļiem, kas nākotnē potenciāli varētu piesaistīt cilvēkus (īpaši jaunās ģimenes) Rīgai. Uzsākts pirmais pašvaldības līdzfinansēts projekts kultūrvēsturisko dzīvojamo ēku atjaunošanai. Turpināts investēt pilsētas apkaimju estētikā (parku un skvēru revitalizācija) un iedzīvotāju ērtībās dzīvojamās apkaimēs (gājēju vide, aktīvā atpūta).

Ārvalstu praksē mājokļa ilgtspējas izvērtēšanā iekļauj indikatorus par mājokļa (ēkas), tuvākās apkaimes fiziskās un sociālās vides kvalitāti, apkaimes drošību, mājokļu tirgus piedāvājuma atbilstību aktuālajam pieprasījumam (maksātspējai un demogrāfiskajām tendencēm), kā arī mājokļu pieejamību (mājokļa izmaksu izvērtējumu pret iedzīvotāju ienākumiem un nodokļu slogu) ar mērķi savlaicīgi identificēt ar apdzīvojamu saistītos riskus un to telpisko izvietojumu – teritoriju sarūkšanu, graustu veidošanos, sociālo nevienlīdzību, izstumšanu un ģentrifikāciju.

Šajā kontekstā Rīgas pilsētas pašvaldības izstrādātā mājokļu jomas indikatoru sistēma un sniegtais darbības izvērtējums pilnīgi neraksturo mājokļu un dzīves kvalitāti Rīgas apkaimēs, tādēļ nepieciešams izstrādāt integrētu mājokļu jomas pārraudzības (monitoringa) indikatoru sistēmu visu pilsētvides jomu attīstības plānošanai. Rādītāji ir kvantitatīvi (platība, procenti, skaits) vai aprakstoši (ieguldījumu daudzums dzīvojamā fondā un publiskajā ārtelpā, vispārīgs mājokļu cenu tendenču un iedzīvotāju maksātspējas raksturojums) – vairums gadījumos pilsētas griezumā. Būtiski pietrūkst mājokļu izmaksu (apsaimniekošanas, komunālo pakalpojumu, iegādes/nomas un īpašuma nodokļu sloga) izvērtējuma pret iedzīvotāju ienākumiem, sociālo un demogrāfisko raksturojumu. Nav veikta iegūto rādītāju kvantitatīvā un telpiskā analīze pret kopējo apjomu (piemēram, mājokļu vai īrnieku skaitu pilsētā/rajonā/apkaimē). Tāpat nav indikatoru, kas mēra mājokļu tirgus piedāvājumu pret aktuālo pieprasījumu un atbilstību iedzīvotāju sociālajai struktūrai un demogrāfiskajām tendencēm. Šāda informācija būtiski uzlabotu pārskata informatīvo kvalitāti lēmumu pieņemšanai.

RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība

RV galvenais uzdevums ir veicināt Rīgas un Pierīgas vienotas transporta sistēmas izveidi un to efektīvu izmantošanu, kā arī veicināt galveno transporta mezglu – lidostas, ostas, dzelzceļa stacijas un autoostas attīstību, nostiprinot to līderpozīcijas Baltijas valstu reģionā.

2016.gada augustā LR valdība akceptēja LR SM piedāvāto *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas trases izvietojumu Latvijas teritorijā. 2016.gadā izsludinātajā metu konkursā “*Rail Baltica* Rīgas dzelzceļa tilta un Rīgas centrālā multimodālā sabiedriskā transporta mezgla kompleksas apbūves iecere” tika piešķirtas divas otrās vietas, jo neviens no darbiem neatbilda visām prasībām. 2016.gada jūnijā Eiropas Dzelzceļa līnijas un starptautiskā lidosta “Rīga” parakstīja sadarbības memorandu, lai uzbūvētu *Rail Baltica RIX* staciju un pilnvērtīgi integrētu to lidostas teritorijā 2022.gadā.⁵⁸

Pārskata gadā starptautiskā lidosta “Rīga” sadarbojās ar 20 aviokompānijām, tostarp lidostā darbu uzsāka lidsabiedrības *Vueling* un *Aegean Airlines*. 2016.gada vasaras sezonā no lidostas bija pieejami 79 lidojumu galamērķi, bet ziemas sezonā – 60. Jaunus galamērķus atklāja *airBaltic*, *Wizz Air*, *Vueling* un *Aegean Airlines*. Lidostas Virszemes apkalpošanas departaments sasniedza punktualitātes rekordu 99,92%, kas ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā.⁵⁹

Turpinot vērienīgos lidostas infrastruktūras attīstības projektus, 2016.gada nozīmīgākais infrastruktūras projekts bija jaunā ziemeļu termināļa izbūve, lai vairotu pasažieru ērtības un paaugstinātu ceļotājiem un sadarbības partneriem sniegto pakalpojumu kvalitāti. Kopējā ziemeļu pietātnes platība ir 9 828,39 m², bet kopā ar projekta pirmajā posmā izbūvētajām telpām ielidojošajiem pasažieriem un termināļus savienjošo galeriju – 17 340 m².⁶⁰

Pārskata gadā starptautiskā lidosta “Rīga” pieņēma lēmumu par vidēja termiņa tarifu politikas īstenošanu, saglabājot ilgākā laika periodā gaisa pārvadātājiem zemas, vienkāršus un konkurētspējīgus aviācijas tarifus, pateicoties kurai, lidosta ir viena no konkurētspējīgākajām lidostām Baltijas jūras reģionā. Vienlaikus lidosta sniedza būtisku ieguldījumu aviācijas nozares apvienošanā, iniciējot Latvijas Aviācijas asociācijas izveidošanu, kurā aviācijas nozares pārstāvji regulāri tiekas, lai pārrunātu un risinātu problēmjautājumus, nodrošinot nozares efektīvāku attīstību. Arī 2016.gadā lidosta saņēma vides programmas “Lidostas oglekļa akreditācija” sertifikātu par 1.līmeņa prasību izpildi siltumnīcas efekta gāzu emisiju samazināšanai. Kopumā programmā piedalās 180 pasaules lidostas, no kurām 104 atrodas Eiropā. Tāpat lidosta papildināja vides pārvaldības sistēmu ar energopārvaldības nosacījumiem, veicot nepārtrauktu enerģijas izvērtēšanas procesu, lai kontrolētu un samazinātu enerģijas patēriņu, kas aptver vismaz 90% no lidostas kopējā enerģijas patēriņa.⁶¹

2016.gada septembrī AS “Pasažieru vilciens” pieņēma ekspluatācijā pēdējo no sešiem modernizētajiem dīzeļvilcieniem, līdz ar to noslēdzās ES KF līdzfinansētais 19 dīzeļvilcienu vagonu modernizācijas projekts. No 2016.gada septembra tika uzsākta vilciena biļešu tirdzniecība tīmekļa vietnē, savukārt no novembra sāka piedāvāt iespēju iegādāties e-biļetes mobilo ierīču lietotņu lietotājiem *Android* un *iOS* operētājsistēmās.⁶²

⁵⁸ <http://edzl.lv>

⁵⁹ VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga” 2016.gada pārskats, 2017

⁶⁰ Turpat

⁶¹ Turpat

⁶² AS “Pasažieru vilciens” 2016.gada pārskats, 2017

RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
10.1.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā "Rīga"	Skaitis, milj.	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	↑	Pieaug	8,5	CSP
			4,77	4,79	4,81	5,16	5,40	–				
10.2.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no starptautiskās lidostas "Rīga"	Skaitis	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	↓	Pieaug	100	Starptautiskā lidosta "Rīga"
			79	83	87	89	79	–				
10.3.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā	Skaitis, tūkst.	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	↑	Pieaug	1 150	CSP
			815	838	738	526,2	581,6	–				
10.4.	AS "Pasažieru vilciens" pārvadāto pasažieru skaits:	Skaitis, milj.	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	22	AS "Pasažieru vilciens"
	– iebraukuši Rīgā		9,3	9,4	8,7	6,0	6,0	–	⇒			
	– izbraukuši no Rīgas		9,5	9,6	8,8	6,0	6,1	–	↑			
10.5.	Vidējais dzelzceļa pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums Punktos (0-4)*	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>	↓	Pieaug	0,7	Ekspertu veikts pētījums**
			0,5				0,3	–				
10.6.	Starptautisko regulāro maršrutu galapunktu skaits (valstu) no Rīgas starptautiskās autoostas	Skaitis	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	↓	Pieaug	15	Valsts SIA "Autotransporta direkcija"
			13	13	15	18	15	–				

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Starptautiskā lidosta "Rīga" ir apliecinājusi savas līderpozīcijas Baltijas reģionā, 2016.gadā apkalpojot gandrīz pusi no kopējā Baltijas lidostu pasažieru skaita un sasniedzot jaunu apkalpoto pasažieru rekordu – 5,4 milj., kas ir gandrīz par 5% vairāk nekā 2015.gadā. Populārākie lidojumu galamērķi ceļotājiem no lidostas "Rīga" joprojām nemainīgi ir Londona (540 793 pasažieri), Maskava (443 008 pasažieri), Oslo (282 801 pasažieris), Frankfurtē (280 670 pasažieri) un Helsinki (261 444 pasažieri). No kopējā pasažieru skaita vairāk nekā 50% pārvadāja nacionālā aviokompānija *airBaltic*, 18,3% – *Ryanair*, bet 8,5% – *Wizz Air*.⁶³

⁶³ VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2016.gada pārskats, 2017

2016.gadā lidostā tika apkalpoti 68,1 tūkst. gaisa kuģu, kas bija gandrīz tikpat, cik 2015.gadā. 2016.gadā paplašinājās gaisa kravu apkalpošanas tirgus, apkalpojot 19,8 tūkst. t avio kravu, kas bija par 4,8% vairāk nekā 2015.gadā.⁶⁴

Transfēra/transīta pasažieru skaits lidostā pieauga par 15,3% un veidoja 27,3% no kopējā apkalpoto pasažieru skaita. Populārākie transīta galamērķi 2016.gadā bija Tallina, Viļņa, Maskava, Helsinki un Sanktpēterburga, savukārt čartera lidojumu populārākie galamērķi bija Antālija, Herakleona un Burgasa.⁶⁵

Pasažieru skaits (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā 2016.gadā pieauga par 10,5% jeb 55,4 tūkst., apkalpojot 581,6 tūkst. pasažieru.

AS "Pasažieru vilciens" 2016.gadā pārvadāja 17 074 906 pasažierus, kas ir par 1,1% vairāk nekā 2015.gadā. Kopumā reģionālajos sabiedriskā transporta pārvadājumos 2016.gadā pasažieru skaits ir sarucis par 3-4%.

Nodrošinot pasažieru apkalpošanu, AS "Rīgas starptautiskā autoosta" sadarbojas ar 30 pasažieru pārvadātāju uzņēmumiem. Kopumā Rīgas autoostā 2016.gadā apkalpoti 1,932 milj. pasažieru, kas ir par 74 000 pasažieru jeb 4% vairāk nekā 2015.gadā (1,858 milj. pasažieru). Rīgas starptautiskajā autoostā 2016.gadā vidēji dienā tāpat kā pērn apkalpoti 430 reisi, no tiem 350 iekšzemes un 80 starptautiskie reisi.⁶⁶ Starptautisko regulāro maršrutu galapunktu valstu skaits no Rīgas starptautiskās autoostas 2016.gadā bija uz 15 valstīm: Baltkrievija, Bulgārija, Čehija, Francija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Krievija, Lielbritānija, Lietuva, Nīderlande, Polija, Šveice, Ukraina, Vācija.⁶⁷

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Pilsētas attīstības departaments, RD Satiksmes departaments un Rīgas brīvostas pārvalde.

Budžets

RV īstenošanas ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas kā no RD budžeta līdzekļiem, tā arī, piesaistot ES fondu finansējumu un citus finansēšanas avotus.

Nozares eksperta viedoklis

Līva Stūrmane, Oxford Research Baltic's eksperte

Pārskata gadā tika veikti būtiski darbi Rīgas kā Baltijas līderes pozīciju nostiprināšanai. Paveiktie darbi starptautiskajā lidostā "Rīga", modernizējot un paplašinot lidlauku un nākotnē izbūvējot Ziemeļu koridoru, ļaus kāpināt apmeklētāju skaitu arī turpmāk. Pozitīvi vērtējama dzelzvilcienu modernizācijas projekta noslēgšanās.

Rīgai, pateicoties tās atrašanās vietai, ir visi nepieciešamie nosacījumi, lai kļūtu par Baltijas valstu līderi un galveno savienojuma punktu, ceļojot uz Baltiju. *Rail Baltica* projekts ļaus Baltijai būt daļai no Eiropas dzelzceļa sistēmas un tas visai Latvijas ekonomikai kļūs par būtisku ieguvumu.

Multimodālā transporta mezgla izveide Torņakalna apkaimē, kas sevī ietver reģionālo autoostu, stāvparku, piebraucamo ceļu izveidi un savienojumu ar Torņakalna dzelzceļa staciju, ir būtisks solis Rīgas pilsētvides modernizācijā. Akadēmiskais LU centrs, Latvijas Nacionālā bibliotēka un reģionālā autoosta pārveidos šo rajonu, kas ilgu laiku netika pilnvērtīgi izmantots.

⁶⁴ VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2016.gada pārskats, 2017

⁶⁵ Turpat

⁶⁶ AS "Rīgas starptautiskā autoosta" 2016.gada pārskats, 2017

⁶⁷ Valsts SIA "Autotransporta direkcija"

PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija

RV galvenais uzdevums ir attīstīt pilsētas satiksmes infrastruktūru un satiksmes organizāciju, lai nodrošinātu kvalitatīvu un drošu apkaimju sasniedzamību un veicinātu bezizmešu mobilitāti.

RP SIA "Rīgas satiksme" pārskata gadā apkalpoja 55 autobusu, 19 trolejbusu un 9 tramvaju maršrutus, kā arī, papildinot sabiedrisko transportlīdzekļu klāstu, Rīgas satiksmes rīcībā bija par 180 transportlīdzekļiem vairāk nekā 2015.gadā. Šo skaitu veidoja 474 autobusi (+64), 200 tramvaja vagoni (+90) un 290 trolejbusi (+26).⁶⁸

Rīgas pilsētas pašvaldība arī 2016.gadā turpināja nodrošināt braukšanas atvieglojumus pilsētas sabiedriskajā transportā Rīgas iedzīvotājiem – 44,2% maksas atvieglojumus izmantoja pilnā apmērā, bet 18,6% – daļējā apmērā.⁶⁹

Uzlabojot sniegto pakalpojumu klāstu, 2016.gadā atklāti divi jauni maršruti – 58.autobusa maršruts "Purvciems-Vecmīlgrāvis" un 60.autobusa maršruts "Ķengarags-Ziepiņkalns", kuri būtiski atvieglo iedzīvotāju pārvietošanos uz citām Rīgas apkaimēm. Nākotnes plānos ietilpst divu jaunu velosipēdu maršrutu izpētes projekti veloceliņam "Centrs-Purvciems-Pļavnieki" un "Vecmīlgrāvis-Vecāķi".⁷⁰

Kopš 01.07.2016. ir pieejama Rīdzinieka kartes tīmekļa vietne www.ridziniekakarte.lv, kurā iespējams atrast vēlamo informāciju par Rīdzinieka karti, tās funkcijām un priekšrocībām, kā arī aizpildīt pieteikumu tās izveidei. Tiem iedzīvotājiem, kuru īpašumā ir Rīdzinieka karte, tīmekļa vietnē ir pieejama slēgtā sadaļa, kurā iespējams papildināt e-maciņu norēķiniem autostāvvietās, iegādāties biļetes un apskatīt veikto darījumu vēsturi.⁷¹

Tāpat pārskata gadā tika turpināta jaunu pašvaldības maksas autostāvvietu ierīkošana, izveidojot par 172 autostāvvietām vairāk nekā 2015.gadā, bet no 2016.gada jūlija elektromobiļu īpašniekiem tika nodrošinātas bezmaksas stāvēšanas iespējas RP SIA "Rīgas satiksme" apkalpotajās autostāvvietās.

Rūpējoties par veloinfrastruktūru, 2016.gadā tika veikta gājēju un veloceliņa Rīgas centrs – Dārziņi (Ķengarags – Rumbula) izbūve 580 m garumā, kā arī RD SD uzstādīja 25 jaunus velostatīvus Kr.Barona ielā. Savukārt, lai veicinātu iedzīvotāju interesi un popularizētu velosipēdu lietošanu ikdienā, aprīlī norisinājās velosezonas atklāšanas pasākums, bet maijā – "Rīgas velonedēja".

Pārskata gadā tika realizētas dažādas kampaņas, kā, piemēram, "Vairāk patīkamu braucienu", skaidrojošā kampaņa par jauniem biļešu veidiem, "Paldies" kampaņa, kuras laikā tika izteikta pateicība klientiem, kuri izmanto Rīgas satiksmes sniegtos pakalpojumus u.c.

Kopš 2016.gada vidus Rīgas pilsētas autobusu un trolejbusu maršrutos pasažieru pārvadājumi tiek nodrošināti ritošajā sastāvā ar 100% zemo grīdu, tie ir ērti, moderni un videi draudzīgi. Tramvaju ritošā sastāva atjaunošana nenorit tik strauji, tomēr jau šobrīd pilsētas tramvaju maršruta tīklā kursē 26 ZGT. 2017.gadā paredzēts iegādāties vēl 20 ZGT. Turpinās darbs energoefektīvo bezizmešu transporta tehnoloģisko risinājumu ieviešanai Rīgas esošajā transporta infrastruktūrā.⁷²

⁶⁸ RP SIA "Rīgas satiksme" 2016.gada pārskats, 2017

⁶⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

⁷⁰ www.riga.lv, 31.05.2016.

⁷¹ www.rigassatiksmelv, 09.08.2016.

⁷² Transporta attīstības tematiskais plānojums, 2016

RD sadarbībā ar RP SIA "Rīgas satiksme" no 2016.gada 1.septembra skolu vajadzībām nodeva 15 midibusus, kuri netiks izmantoti bērnu izvadāšanai uz un no skolas, bet gan skolu deju, vokālo un sporta kolektīvu nogādāšanai uz koncertu un konkursu norises vietām. RP SIA "Rīgas satiksme" neizslēdz iespēju, ka autobusus varēs izmantot arī vienreizējām ekskursijām pa pilsētu un skolām ar īpašām programmām.⁷³

2016.gadā aktīvi turpinājās darbs pie apsaimniekoto maksas autostāvvietu terminālu nomaiņas, modernizējot 75 elektroniskās kontroles iekārtas (par 27 iekārtām vairāk nekā 2015.gadā), pārejot no skaidras naudas norēķinu aparātiem uz bezskaidras, kā arī aktivizēti norēķini ar Rīdzinieka karti.

11.1.tabula

PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
11.1.	Pašvaldības ielu garums	km	<u>2013</u> 1 177,5	<u>2014</u> 1 185,3	<u>2015</u> 1 187,4	<u>2016</u> 1 199,9	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	1 350	RD SD	
11.2.	Brauktuves bez melnā seguma	km/km ²	<u>2013</u> Garums 321,876 Platība 1 762 164	<u>2014</u> Garums 333,852 Platība 1 761 089	<u>2015</u> Garums 322,53 Platība 1 769 808	<u>2016</u> ⁷⁴ Garums 331,3 Platība 1 809 825	<u>2017</u> –	↑	Samazinās	350	RD SD	
11.3.	Sabiedriskā transporta joslu kopgarums	km	<u>2012</u> 17,7	<u>2013</u> 17,7	<u>2014</u> 17,9	<u>2015</u> 19,13	<u>2016</u> 21,63	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	34	RD SD
11.4.	Vidējais ielu tīkla pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2,1			<u>2016</u> 2,0	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**	
11.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 33,5	<u>2013</u> 37,4	<u>2014</u> 44,8	<u>2015</u> 47,6	<u>2016</u> 49,6	<u>2017</u> –	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.6.	Vidējais personīgā transporta novietnes pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u> 2,5			<u>2016</u> 1,2	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**	
11.7.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 50,3	<u>2013</u> 57,1	<u>2014</u> 62,5	<u>2015</u> 65,2	<u>2016</u> 66,8	<u>2017</u> –	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	65	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.8.	Veloinfrastruktūras kopējais garums Rīgā	km	<u>2012</u> 44	<u>2013</u> 45,8	<u>2014</u> 52,4	<u>2015</u> 68,2	<u>2016</u> 71,4	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	104	RD SD

⁷³ www.riga.lv, 15.08.2016.

⁷⁴ Ar RD lēmumiem tiek piešķirti jaunu ielu nosaukumi, kā arī tiek pagarinātas esošās ielas

11.9.	Vidējais velosceļu (velomaršrutu) pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
			2,1				1,7	-		↓			
11.10.	Iedzīvotāju vērtējums par esošo velosceļu kvalitāti Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug pozitīvs vērtējums	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			61,8	65,4	74,9	74,0	71,1	-		↓			
11.11.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju pārvietoties ar velosipēdu Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			52,4	53,7	70,8	68,7	64,3	-		↓			
11.12.	Ar pilsētas sabiedrisko transportu (autobuss, trolejbuss, tramvajs, minibusi) pārvadāto pasažieru skaits	Skaitis, milj.	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	Pieaug, ja nesamazinās kopējais iedzīvotāju un viesu skaits Rīgā	RP SIA "Rīgas satiksme"
			151,5 (t.sk. 10,1 minibusi)	150,1 (t.sk. 2,08 minibusi)	158,3 (t.sk. 7,8 minibusi)	157,2 (t.sk. 10,4 minibusi)	154,3 (t.sk. 10,9 minibusi)	-		↓			
11.13.	Personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, grūtniecēm un personām ar maziem bērniem (tajā skaitā ar bērnu ratiņiem) pielāgots sabiedriskais transports:	%		<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	100%	RP SIA "Rīgas satiksme"
	- autobusi;			82,7	83	88	89,9	-		↑		Līdz 01.01.2016.	
	- elektrificētais transports			63,9	64,8	68	76,9	-				Līdz 01.01.2020.	
11.14.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir sabiedriskā transporta pietura(-s)	%	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	80	Ekspertu veikts pētījums**
			76,1				75,5	-		↓			
11.15.	Vidējais sabiedriskā transporta pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	3,5	Ekspertu veikts pētījums**
			3,1				3,0	-		↓			
11.16.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Nesamazinās	90	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			90,9	90,0	94,1	84,1	92,5	-		↑			
11.17.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Nesamazinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			85,2	84,7	86,4	75,1	87,7	-		↑			
11.18.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu katru vai gandrīz katru dienu	%	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			55,3	50,7	50,3	46,0	46,5	-		↑			
11.19.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar velotransportu katru vai gandrīz katru dienu	%	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	10	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			6,4	4,4	8,0	6,2	9,0	-		↑			
11.20.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar autotransportu katru vai gandrīz katru dienu	%	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Samazinās	15	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			20,2	24,4	26,6	24,6	31,0	-		↓			
11.21.	Elektromobiļu izmantošana pašvaldības tehniskajos dienestos	Skaitis			<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>			Pieaug	30	Pētījums
					23 ⁷⁵	31 ⁷⁵	31	-		→			

⁷⁵ http://www.rea.riga.lv/files/REA_seminars_RD_17-04-2015_Raitis_Mazjanis.pdf

11.22. Elektromobiļu ātrās uzpildes kolonnu (uzstādīto) skaits tīklā	Skaits			2014 0	2015 1	2016 2	2017 –	↑	Pieaug	5-8	Pētījums
11.23. Elektromobiļu lēnās uzlādes vietas (elektroenerģijas avots RP SIA "Rīgas satiksme")	Skaits			2014 0	2015 1	2016 – ⁷⁶	2017 –	↑	Pieaug	80	RP SIA "Rīgas satiksme"
11.24. Vieglo automobiļu skaits***	Skaits uz 1 000 iedz.	2012 235	2013 244	2014 254	2015 264	2016 262	2017 –	↓	Pieaug	350	RD PAD aprēķini, izmantojot CSDD un CSP datus
11.25. Ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās	Skaits	2012 7 539	2013 7 970	2014 8 242	2015 8 700	2016 9 777	2017 –	↑	Samazinās	-20%	CSDD
11.26. Ceļu satiksmes negadījumos ievainoto skaits	Skaits	2012 1 659	2013 1 730	2014 1 886	2015 1 812	2016 1 972	2017 –	↑	Samazinās	-5%	CSDD
11.27. Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits	Skaits	2012 31	2013 25	2014 34	2015 24	2016 13	2017 –	↓	Samazinās	-20%	CSDD

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

*** Fiziskām personām piederošie viegie automobiļi

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pašvaldību ielu garums katru gadu pieaug un lēnām tuvojas sagaidāmajai vērtībai 2020.gadā. Ar RD lēmumiem 2016.gadā tika piešķirti jaunu ielu nosaukumi, kā arī pagarinātas esošās ielas. Vienlaikus norisinājās intensīvs darbs pie adrešu sakārtošanas Rīgas pilsētā.

Kopš 2012.gada ļoti progresīvi pieaug sabiedriskā transporta joslu kopgarums, 2016.gadā sasniedzot 21,63 km. Kopumā Rīgā jau gandrīz 20 ielās ir izbūvētas sabiedriskā transporta joslas. Šīs joslas savos ikdienas braucienos var izmantot arī velobraucēji un, kā liecina novērojumi, velobraucēju skaits, kuri pārvietojas pa šīm joslām, arvien pieaug.⁷⁷ Pieminot veloinfrastruktūru, arī 2016.gadā tās garums ir pieaudzis par 4,7%, salīdzinot ar 2015.gadu, kad 3,2 km garumā tika izbūvēta rekomendējošā velojosla Krišjāņa Barona ielā. Pozitīvi vērtējami RD SD tuvāko gadu plāni jaunu veloceļu izbūvē 29 km garumā.⁷⁸

⁷⁶ Izstrādāts projekts par iespējamajām pieslēguma vietām. Balstoties uz izstrādāto projektu tiek meklētas iespējas piesaistīt finansējumu uzlādes punktu ierīkošanai.

⁷⁷ www.riga.lv, 14.09.2016.

⁷⁸ www.riga.lv, 31.05.2017.

Neskatoties uz iedzīvotāju augsto vērtējumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību (92,5% snieguši pozitīvu vērtējumu) un kvalitāti (87,7% snieguši pozitīvu vērtējumu), ar pilsētas sabiedrisko transportu pārvadāto pasažieru skaits ir samazinājies par 2,9 milj., salīdzinot ar 2015.gadu. Šī negatīvā tendence skaidrojama ar iedzīvotāju samazināšanos Rīgas pilsētā un privātā transporta pieaugumu.

levērojami palielinājies ceļu satiksmes negadījumu skaits – no 8 700 negadījumiem 2015.gadā līdz 9 777 negadījumiem 2016.gadā (pieaugums par 12%). Jāpiebilst, ka 9,7% no negadījumos cietušajiem ir bērni un to skaits, salīdzinot ar 2015.gadu, ir palielinājies par 27,7%. Līdz ar to RPP būtu jāatvēl vairāk laika izglītojošo pasākumu par drošību uz ceļa organizēšanu Rīgas mācību iestādēs.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Satiksmes departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Mājokļu un vides departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA “Rīgas enerģētikas aģentūra”, RP SIA “Rīgas satiksme”, SIA “Rīgas pilsētībūvnieks” un SIA “Rīgas namu pārvaldnieks”.

Budžets

2016.gadā no Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta transporta nozarei tika izlietoti EUR 197 840,3 tūkst., kas ir par EUR 10 598,3 tūkst. jeb 5,7% vairāk nekā 2015.gadā, kad tika izlietoti EUR 187 242 tūkst.⁷⁹

⁷⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

11.1.attēls

Teritoriālās prioritātes PRV11 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2016.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi velosceļu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

11.2.attēls

Teritoriālās prioritātes PRV11 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2016.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sabiedriskā transporta nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā velosceļu nodrošināšanas jomā uzlabojumi veikti trīs Rīgas apkaimēs – Centrā izbūvēta rekomendējošā josla Kr.Barona ielā posmā no Aspazijas bulvāra līdz Pērnavas ielai un velosceļa izbūve posmā no Pērnavas līdz Brīvības ielai, bet Juglā un Teikā atsevišķos posmos ielu seguma atjaunošanas ietvaros atjaunots segums velosceļam Centrā – Berģi (skat. 11.1.attēlu).

2016.gadā sabiedriskā transporta jomā uzlabojumi veikti sekojošās apkaimēs: Vecmīlgrāvī, Imantā – apvienoti maršruti Nr.208 un Nr.238, piešķirot maršruta numuru Nr.238 un nosaukumu “Imanta – Pļavnieki”. Pamatojoties uz pasažieru pieprasījumu, palielināts reisu skaits paaugstināta servisa maršrutos – Ķengaragā Nr.216 (darba dienās), Mangaļsalā Nr.224, Vecdaugavā Nr.200 un Ziepniekkalnā Nr.233. Savukārt Pļavniekos atklāts jauns paaugstināta servisa autobusu maršruts Nr.217 “Pļavnieki – Centrs” un Purvciemā maršruts Nr.58, kā arī izveidotas jaunas pieturvietas un to nosaukumi (skat. 11.2.attēlu).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz RV īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Noteikts uzdevums – Veicināt bezizmešu transporta attīstību Rīgas pilsētā 2016. – 2020.	ES KF līdzfinansējums, pašvaldības budžeta līdzekļi, uzņēmuma kapitālieguldījumi – veicina emisiju samazinājumu.
Noteikti uzdevumi – Sabiedrisko transporta līdzekļu modernizēšana, autobusus nomainīt uz EURO 6	Par gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumiem ir atbildīgs RD SD, RP SIA “Rīgas satiksme” u.c. – veicina emisiju samazinājumu.

Nozares eksperta viedoklis

Sarmīte Barvika, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes pētniece

Iedzīvotāju mobilitātes paradumu rādītāji apstiprina, ka transporta plānošanā ir pietrūkusi vispusīga analīze. Apjomīgas investīcijas ir ieguldītas, neizvērtējot iedzīvotāju mobilitātes vajadzības (piemēram, mājoklis, darbs, izglītība un kultūra) un to telpisko izvietojumu pret pakalpojumu kvalitāti un to personu maksātspēju, kuri nesaņem pašvaldības atlaides.

Uzsākta centra atbrīvošana no plašām autostāvvietām (tai pat laikā paaugstinot arī autostāvvietu cenas) ar mērķi mazināt piesārņojumu. Nepieciešams izmantot zemi publiskai ārtelpai un optimizēt satiksmi Rīgā.

Rīgas transporta sistēmas attīstībā sācies jauns posms – uzsākta *Rail Baltica* infrastruktūras projektēšana un tuvākajos gados pilsētā tā tiks izbūvēta, izmainot centrālās stacijas telpisko vidi, transporta sistēmas objektu izvietojumu un pasažieru plūsmas intensitāti.

Līdzīgi kā citās pilsētvides jomās, transporta jomā nepieciešams ieviest IKT risinājumus – ĢIS, 3D un BIM modeļus, kas nodrošinātu efektīvāku transporta sistēmas analīzi, kā arī integrētu attīstības procesu un resursu pārvaldību. Ir vairāki būtiski iemesli, kādēļ ir nepieciešams neatlikt investīcijas telpiskās plānošanas risinājumos. Pašlaik tiek izstrādāts jauns Rīgas teritorijas plānojums (2018-2030), kur transporta attīstība ir viens no TmP (plānojuma līmeņiem).

RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana

RV galvenais uzdevums ir nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem, saglabājot sakārtotu pilsētvidi un novēršot negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēkiem.

Pārskata gadā veicināta pilsētas inženiertīklu modernizācija un atjaunošana. Kā viena no veiktajām aktivitātēm minama AS "Rīgas siltums" turpinātie siltumtīklu pārbūves darbi Rīgā, kuri atradās neapmierinošā stāvoklī un kuru ekspluatācijai ir teju 30-50 gadu, tādējādi garantējot drošu, kvalitatīvu un nepārtrauktu siltumenerģijas piegādi. Savukārt, lai nodrošinātu iedzīvotāju informētību par siltumtīklu pārbūves darbiem, uzņēmuma tīmekļa vietnē www.rs.lv izveidota aktuāla remontdarbu karte.⁸⁰ Tāpat jāpiemin, ka AS "Rīgas siltums" ir saņēmusi "Ģimenes draudzīga komersanta" statusu, ko piešķir LR LM "Ilgspējīga indeksa" ietvaros.⁸¹

Savukārt, lai nodrošinātu ūdens apgādes tīklu drošību, SIA "Rīgas ūdens" veicis nozīmīgus būvniecības darbus, kā, piemēram, ūdensvada izbūvi Ķengaragā, nodrošinot labāku un drošāku ūdensapgādi. Šī nozīmīgā investīciju projekta ietvaros tika izbūvēts ūdensvads no Maskavas un Krustpils ielu krustojuma līdz Granīta un Malēju ielu krustojumam ar kopējo garumu 3 028 m. Jāpiebilst, ka tā būvniecības gaitā tika izmantotas arī modernākās tehnoloģijas, piemēram, mikrotunelēšana zem dzelzceļa Krustpils ielā, kas cauruļvadu būvniecībā nodrošina lielāku precizitāti nekā daudz ierastākā horizontālās vadāmās urbšanas metode.⁸² Veikta maģistrālā ūdensvada 500 mm pārbūve zem dzelzceļa no Mazās Matīsa ielas līdz Kalna un Lauvas ielu krustojumam. Tāpat Katlakalna un Biksēres ielās noslēgušies apjomīgi ūdensvada atjaunošanas darbi ar statiskās ievilkšanas jeb sagraušanas metodi, kas Latvijā ir jauna metode. Atjaunojamo posmu kopējais garums veidoja 896 m. Šobrīd novecojušā tērauda ūdensvada vietā ievilkts jauns polietilēna vads. Līdzšinējais Katlakalna ielas ūdensvads bija 500 mm, Biksēres ielā – 400 mm, bet jaunais ūdensvads – 315 mm diametrā. Pēdējos gados ūdens patēriņš Rīgas pilsētā ir samazinājies, tāpēc mazāka diametra cauruļvadu izbūve ļauj ekonomēt ūdens patēriņu un samazināt ūdensvada ekspluatācijas izmaksas.⁸³ Pārskata gadā veikti arī apjomīgi kanalizācijas tīklu pārbūves/atjaunošanas darbi ar kopējo garumu 10 393 m, t.sk. pārbūvēts maģistrālais kolektors 1 200 mm Vesetas ielā, atjaunoti rajona nozīmes kolektori Kr.Barona, Brīvības, Lāčplēša, Gaigalas, Stūrmaņu, Gobas, Irlavas, Zalves un A.Kalniņa ielās.

Tāpat AS "Sadales tīkls" Rīgas pilsētā mērķtiecīgi atjaunojis un uzlabojis elektrotīklu, paaugstinot gan pilsētas iedzīvotāju, gan uzņēmumu elektroapgādes drošību un kvalitāti. Iespēju robežās elektrotīkla pārbūve vairākās pilsētas ielās tiek veikta vienlaikus ar pašvaldības plānotajiem ielu un pilsētas infrastruktūras uzlabošanas darbiem, piemēram, uzsākta 10 kV kabeļu līniju nomaiņa Buru, Laivu un Mūkusalas ielu, Salu tilta un Zaķusalas krastmalas rajonā, kas pielāgota Salu tilta pārbūves darbiem.⁸⁴ Savukārt no Rīgas pilsētas infrastruktūras fonda līdzekļiem veikta apgaismojuma izbūve Lucavsalas promenādē, elektroenerģijas pastāvīgā sprieguma pieslēguma ierīkošana Lucavsalā un ielas apgaismojuma elektriskā tīkla pārbūves Dārziņos 4.kārta.

⁸⁰ www.riga.lv, 28.04.2016.

⁸¹ www.riga.lv, 13.06.2016.

⁸² www.rigasudens.lv, 30.12.2016.

⁸³ www.rigasudens.lv, 05.12.2016.

⁸⁴ Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai, "Uzlabo Rīgas elektroapgādes drošību un kvalitāti", 10.08.2016.

20.12.2016. ar RD lēmumu tika apstiprināta Rīgas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2016.-2020.gadam. Plānotie gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumi saistīti ar transporta un satiksmes infrastruktūras pilnveidi, kas paredz tādas aktivitātes kā Austrumu maģistrāles posma no Ieriķu līdz Vietalvas ielai pabeigšanu, satiksmes pārvada pār dzelzceļa līniju Rīga – Skulte ar pievadceļiem izbūvi, stāvparku un elektromobiļu publisko uzlādes punktu izveidi, bezizmešu transportlīdzekļu skaita palielināšanu, regulāru ielu tīrīšanu, izmantojot putekļus uzsūcošās iekārtas u.c.⁸⁵

Tāpat pašvaldība uzsākusi sagatavošanas darbus, lai Skanstes ielas apkaimē izbūvētu modernu un efektīvu lietusūdens apsaimniekošanas sistēmu, kas spētu pasargāt teritoriju no applūšanas pat ļoti stipru lietusgāžu gadījumos, izmantojot tā sauktās zaļās jeb videi draudzīgās metodes un specifiskus inženiertehniskus dizaina risinājumus, kas atdarina dabisko ekosistēmu lietusūdeņu noteces principus un procesus.⁸⁶ Vienlaikus piesaistot ES fondu finansējumu, RD PAD uzsākusi lietusūdens pārvaldības procesu un resursu nodrošinājuma analīzi Rīgas pilsētas pašvaldībā un priekšlikumu izstrādei integrētas lietusūdens pārvaldības ieviešanai, kā rezultātā tiks veikts esošās situācijas lietusūdens pārvaldības jomā izvērtējums pašvaldības institūcijās, kuru kompetencē ir lietusūdens pārvaldības jautājumi un, balstoties uz analīzes rezultātā iegūto informāciju, un izstrādāti priekšlikumi integrētas lietusūdens pārvaldības ieviešanai pašvaldībā.

12.1.tabula

RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17				
12.1.	Siltumenerģijas zudumi	tūkst. MWh	<u>2011/12</u> 459,5	<u>2012/13</u> 456,7	<u>2013/14</u> 415,0	<u>2014/15</u> 399,4	<u>2015/16</u> 409,7	<u>2016/17</u> –	↑	Samazinās	452	AS "Rīgas siltums"
12.2.	Nomainīti un jaunizbūvēti siltumtīkli	km	<u>2011/12</u> 12,63	<u>2012/13</u> 12,36	<u>2013/14</u> 9,53	<u>2014/15</u> 11,23	<u>2015/16</u> 12,5	<u>2016/17</u> –	↑	Pieaug	18,7/gadā	AS "Rīgas siltums"
12.3.	Elektroenerģijas patēriņš	GWh	<u>2012</u> 2 545	<u>2013</u> 2 542	<u>2014</u> 2 513	<u>2015</u> 2 237	<u>2016</u> 2 409	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	2 700	AS "Latvenergo"
12.4.	Ūdensapgādes sistēmas pieejamība	%	<u>2012</u> 97,3	<u>2013</u> 97,2	<u>2014</u> 97,2	<u>2015</u> 97,9	<u>2016</u> 97,9	<u>2017</u> –	⇒	Pieaug	98	SIA "Rīgas ūdens"
12.5.	Kanalizācijas sistēmas pieejamība	%	<u>2012</u> 96,9	<u>2013</u> 96,8	<u>2014</u> 96,8	<u>2015</u> 97,8	<u>2016</u> 97,8	<u>2017</u> –	⇒	Pieaug	98	SIA "Rīgas ūdens"
12.6.	Iedzīvotāju vērtējums par kanalizācijas pieejamību mājvietā, pozitīvs vērtējums	%		<u>2013</u> 88	<u>2014</u> 92,2	<u>2015</u> 89,1	<u>2016</u> 89,8	<u>2017</u> –	↑	Pieaug	98	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
12.7.	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars no kopējā novadītā apjoma	%	<u>2012</u> 93,0	<u>2013</u> 96,6	<u>2014</u> 97,2	<u>2015</u> 97,8	<u>2016</u> 96,1	<u>2017</u> –	↓	Pieaug	100	SIA "Rīgas ūdens"

⁸⁵ www.riga.lv, 01.12.2016.

⁸⁶ www.leta.lv, 18.07.2016.

12.8.	Sašķirotu atkritumu daudzums	tūkst. t	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Palielinās	169 808	RD MVD
			40 754	40 810	49 741	64 550	64 700	–	↑			
12.9.	Sašķirotu atkritumu īpatsvars no kopējā sadzīves atkritumu apjoma	%	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Palielinās	50	RD MVD
			12	12	15	20	20,5	–	↑			
12.10.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 100 m rādiusā ap dzīvesvietu ir atkritumu šķirošanas punkts	%	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	45	Ekspertu veikts pētījums**
			30,2				27,2	–	↓			
12.11.	Vidējais dalīto atkritumu konteineru pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
			1,6				1,7	–	↑			

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apmērā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence	↑	↓	↑	↓	→
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Izvērtējot RV12 sasniegtos rezultātus 2016.gadā, secināms, ka palielinājies nomainītu un jaunizbūvētu siltumtīklu apjoms no 11,23 km 2015.gadā uz 12,5 km 2016.gadā, tomēr neskatoties uz pozitīvo tendenci, siltumenerģijas zudumi pret 2014./2015.gadu ir palielinājušies par 10,2%, kas vienlaikus norāda uz nepieciešamību veicināt ēku energoefektivitātes pasākumu īstenošanu pilsētā kā vienu no veicamajām darbībām siltumenerģiju zudumu novēršanā.

Vienlaikus novērojams, ka 2016.gadā ir samazinājies attīrīto notekūdeņu īpatsvars no kopējā novadītā apjoma, kas skaidrojams, ka, salīdzinot ar 2015.gadu, 2016.gadā bijis daudz vairāk intensīvu lietusgāžu, kā rezultātā vairāk lietota automatizētā avārijas izlaide Voleros. Tāpat novērojams neliels pieaugums sašķirotu atkritumu daudzumā, kas nozīmē, ka pilsēta mērķtiecīgi uzlabo un attīsta atbilstošos pakalpojumus, lai veicinātu sabiedrības iesaistīšanos atkritumu šķirošanā. Pie tam pārskata gadā tika veikts sociāls eksperiments “Atkritumu šķirošanas paraugmāja” – dzīvojamā mājā Meiju ielā 2, Rīgā, kurā mājas iedzīvotāji tika aicināti pievērsties pareizai sadzīves atkritumu šķirošanai.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Mājokļu un vides departaments, RD Satiksmes departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA “Rīgas enerģētikas aģentūra”, RP SIA “Rīgas satiksme”, SIA “Rīgas namu pārvaldnieks” un SIA “Rīgas ūdens”.

Budžets

2016.gada budžetā atkritumu apsaimniekošanai tika iztērēti EUR 61,8 tūkst., saglabājot 2014.gada izdevumu līmeni, savukārt notekūdeņu apsaimniekošanai tika iztērēti EUR 82,2 tūkst., kas ir par 10,1% vairāk, salīdzinot ar 2015.gadu.⁸⁷

⁸⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

12.1.attēls

Teritoriālās prioritātes RV12 ietvaros līdz 2020.gadam Rīgas apkaimēs

12.2.attēls

Teritoriālās prioritātes RV12 ietvaros līdz 2020.gadam Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā veikti uzlabojumi elektroapgādes pakalpojumos, veicot elektrotīklu pārbūves darbus Avotos, Brasā, Centrā, Grīziņkalnā, Imantā, Juglā, Pētersalā-Andrejsalā, Pļavniekos, Purvciemā, Teikā, Torņakalnā un Vecpilsētā (skat. 12.1.attēlu). Tāpat pārskata gadā veikti uzlabojumi atkritumu šķirošanas pakalpojuma

plānotajam nodrošinājumam, izveidojot 9 jaunus dalītās atkritumu savākšanas punktus Dārziemā, Dzirciemā, Maskavas forštatē, Pļavniekos, Purvciemā, Teikā, Torņakalnā, Vecdaugavā un Vecmīlgrāvī, kā arī izveidojot divus šķiroto atkritumu pieņemšanas laukumus Spilvē (skat. 12.2.attēlu).

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
MK 22.03.2016. noteikumi Nr.174 “Noteikumi par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un lietošanu”	Dokumentā noteikta sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtība, ūdenssaimniecības pakalpojumu pārtraukšanas un atjaunošanas kārtība, kārtība, kādā NĪ pieslēdz centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai, prasības komercuzskaites mērāparāta mezglam, ūdenssaimniecības pakalpojumu uzskaites un norēķinu kārtība, kā arī kārtība, kādā aprēķina kompensāciju par ūdenssaimniecības pakalpojumu lietošanas noteikumu pārkāpšanu.
01.01.2016. stājās spēkā Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums	Likuma mērķis ir veicināt kvalitatīvu un vides prasībām atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, lai nodrošinātu pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, līdzsvarojot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas un sabiedrības ekonomiskās intereses. Likumā noteikts: publisko institūciju kompetence ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā; vispārīgās prasības un kārtība ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai un lietošanai; pakalpojumu sniedzēja un pakalpojumu lietotāja tiesības un pienākumi.

Nozares eksperta viedoklis

Sarmīte Barvika | Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes pētniece

Nozares attīstības rādītāji pārskata gadā nebūtiski, bet tomēr turpinājuši pieaugt, pateicoties ES fondu pieejamībai. Uzlabojumi pilsētas inženiertehniskajā sistēmā un atkritumu apsaimniekošanā ir mērķtiecīgi plānoti laika un telpiskajā dimensijā. Progress ir vērtēts gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi (piemēram, kā samazinās elektroenerģijas patēriņš, pieaug šķiroto atkritumu apjoms, ir pieejami šķiroto atkritumu konteineri un informācija par atkritumu šķirošanu). Risinātas pilsētai aktuālas problēmas – ielu applūšanas lietusgāžu laikā vairākās centra teritorijās (notekūdeņu novadīšanas un lietus kanalizācijas sistēmu atdalīšana), izstrādāts jauns atkritumu apsaimniekošanas koncepts, kā arī uzlabota dzeramā ūdens kvalitāte. Pārskata gadā būtiski pazeminājusies sabiedrības apmierinātība ar NĪ apsaimniekošanas kvalitāti.

Nozares efektivitātes rezultātu izvērtēšanā jāievieš indikators – inženiertīklu izmaksas uz vienu teritoriālo vienību (km², apkaimi, iedzīvotāju). Ietekmes izvērtējums sniegtu lielāku pievienoto vērtību, ja ikgadējo rādītāju izmaiņas būtu salīdzinātas pret kopējo skaitu pilsētā (apkaimē).

Nepieciešams izstrādāt jaunu NĪ apsaimniekošanas konceptu, piedāvājot vairāku servisa līmeņu apsaimniekošanas pakalpojumus, kā arī jānodrošina lēmumu pieņemšanas un resursu apsaimniekošanas procesa caurspīdīgums. Tāpat komunikācija ar sabiedrību jāveido konstruktīva dialoga ceļā, skaidrojot kvalitatīvas vides veidošanas nepieciešamību un principus.

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana

RV galvenais mērķis ir panākt racionālu energoresursu izlietojumu pilsētas vajadzību apmierināšanai un iedzīvotāju dzīves līmeņa un komforta nodrošināšanai. Lai veicinātu energopatēriņa samazināšanu, pašvaldība plāno ieviest pilotiekārtas, inovatīvas tehnoloģijas un risinājumus, kā arī atbalstīs daudzdzīvokļu māju energoauditu un tipveida māju paraugprojektu izstrādi. Tādējādi tiek sekmēta Rīgas tuvināšana Viedās pilsētas statusam.

Atbilstoši 2016.gada darba plānam un Pilsētu mēru pakta saistībām pašvaldībā veikta Rīgas enerģētikas rīcības plāna ieviešanas nodrošināšana, kā arī Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna viedai pilsētai 2014.-2020.gadam īstenošana. 2016.gada septembrī organizētas ikgadējās Rīgas enerģētikas dienas, kas notika jau astoto reizi. Rīgas enerģētikas dienas ietvaros galvenais pasākums bija starptautiskā izstāde "Vide un enerģija 2016". Plānoto pasākumu starpā bija gan starptautiskā semināra organizēšana minētās izstādes ietvaros, gan semināru un konferenču organizēšana un dalība tajos, gan dalības turpināšana valstī organizētajā daudzdzīvokļu māju atjaunošanas kampaņā "Dzīvo siltāk".

2016.gadā veikta virkne pasākumu, lai paplašinātu novitāšu loku ar jaunajām IKT, elektromobilitātes infrastruktūras veidošanu, pētījuma rosināšanu par ūdeņraža izmantošanas lietderību pilsētas transportā un tā ekonomiskiem un ekoloģiskiem aspektiem, siltuma atgūvi no tehnoloģiskiem procesiem, viedo skaitītāju ieviešanu, attālinātu datu nolasīšanas sistēmu izveidošanu u.c. Pilsētā palielināts ieviesto elektromobiļu skaits, pakāpeniski paplašināts LED apgaismojums ar programmējamiem gaismekļiem un to attālinātu vadību, kā arī uzstādīti viedie skaitītāji elektroenerģijas tīklos.

Pārskata gadā ar pašvaldības finansiālu atbalstu organizēti arī daudzdzīvokļu māju energoauditi (energocertifikāti), REA veica 40 daudzdzīvokļu māju energoauditus. Savukārt RNP 2016.gadā izstrādāja 38 dzīvojamo māju energoaudita pārskatus, piesaistot pašvaldības līdzfinansējumu 80% apmērā, kā arī noslēdza 38 līgumus par pašvaldības līdzfinansēto energoauditu veikšanu.

RNP apsaimniekotajās mājās turpināja uzstādīt automatizētās siltumapgādes sistēmas, kas regulē siltuma padevi atkarībā no āra gaisa temperatūras. Ieviesti risinājumi elektroenerģijas uzskaites automatizēšanai un elektroapgādes tīkla modernizācijai 241 objektā.⁸⁸

Ar MK 15.03.2016. noteikumiem Nr.160 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās", 4.2.1.1.specifiskā atbalsta mērķa pasākuma "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās" īstenošanas noteikumi" tika apstiprināti dzīvojamo māju jaunās atjaunošanas programmas nosacījumi, līdz ar to projektu īstenošanai RNP veica iepriekšējās dzīvojamo māju siltināšanas programmas ietvaros sagatavotās tehniskās dokumentācijas aktualizēšanu. 2016.gadā 14 dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku kopības pieņēma lēmumus par dalību jaunajā dzīvojamo māju atjaunošanas programmā ar provizoriskām kopējām izmaksām EUR 3,1 milj., t.sk. ERAF finansējums EUR 966 tūkst. un kredītiestāžu aizņēmums EUR 2,1 milj. 2016.gada beigās organizētas aptaujas un pasūtīta tehniskā dokumentācija vēl piecām dzīvojamām mājām ar provizoriskām kopējām izmaksām EUR 2 milj., t.sk. ERAF finansējums EUR 604 tūkst. un kredītiestāžu aizdevums EUR 1,4 milj. Kopumā jaunajai dzīvojamo māju atjaunošanas programmai pieteikumus gatavo 19 dzīvojamām mājām.⁸⁹

⁸⁸ www.rnparvaldnieks.lv

⁸⁹ SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2016.gada pārskats, 2017

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014	2015					2016
13.1.	Pašreizējais atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu	Skaits	2012 48/6 000		2014 64/6 000	2015 68/6 000	2016 69/6 000	↑	Pieaug	2 000/6 000	REA
13.2.	Vidējais īpatnējā enerģijas patēriņa samazinājums apkurei uz atjaunoto māju dzīvokļu platības kvadrātmetru gadā	kWh/m ² /gadā	2012 120-220	2013 109	2014 106	2015 99	2016 89	↓	Samazinās	40-80	REA
13.3.	Atjaunoto pašvaldības izglītības iestāžu skaits	Skaits	2011 93		2014 138	2015 158	2016 178	↑	Pieaug	Atjaunotas visas izglītības iestādes, kurām tas nepieciešams	REA
13.4.	CO ₂ emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ⁹⁰	%	1990 >20		2014 55	2015 56	2016 _91	↑	Pieaug	60	REA
13.5.	Biomases izmantošanas pieaugums AS "Rīgas siltums" siltuma avotos	%	2011 6,4		2013/2014 32,0			↑	Pieaug	20	REA

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pārskata gadā Rīgas pilsētas pašvaldība turpināja nodrošināt pašvaldības izglītības iestāžu ēku atjaunošanu. Līdz 2016.gada beigām bija atjaunotas 178 (kumulatīvs skaits) pašvaldības izglītības iestādes, bet līdz 2015.gada beigām – 158. Savukārt kritiska situācija vērojama daudzdzīvokļu dzīvojamā ēku atjaunošanā, kas turpināja samazināties, atjaunojot tikai vienu daudzdzīvokļu dzīvojamā ēku 2016.gadā. Ja mērķis līdz 2020.gadam ir atjaunot kopumā 2 000 (kumulatīvs skaits) daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, tad uz 2016.gada beigām bija atjaunotas tikai 69 daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas. Labākajā gadījumā pie ievērojamas aktivizēšanās un ļoti optimistiskas prognozes varētu sasniegt nepilnu trīsdesmito daļu.

Pēc REA datiem atjaunošanas rezultātā vidējais īpatnējais enerģijas patēriņš apkurei uz atjaunoto ēku dzīvokļu platību, salīdzinot ar 2015.gadu, samazinājās par 10 kWh/m²/gadā jeb 10,1% un 2016.gadā sasniedza zemāko rādītāju pēdējo gadu laikā – 89 kWh/m²/gadā.

⁹⁰ CO₂ emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas nav pašvaldības kompetencē

⁹¹ Uz pārskata sagatavošanas brīdi REA ir aktualizēti dati tikai līdz 2015.gadam

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Īpašuma departaments, RPA “Rīgas enerģētikas aģentūra”, RPA “Rīgas gaisma”, SIA “Rīgas pilsētbūvnieks” un SIA “Rīgas namu pārvaldnieks”.

Budžets

Pilsētas energoefektivitātes īstenošanas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos, kā arī līdzekļi projektiem tika piesaistīti arī no ES fondiem.

Nozares eksperta viedoklis

Iveta Reinholde, asociētā profesore, Dr.sc.pol.

Pārskata gadā ir veiktas atsevišķas aktivitātes (piem., LED apgaismojuma uzstādīšana vai izglītības iestāžu ēku siltināšana). Tomēr kopumā pilsēta nav ieguldījusi pietiekamu apjomu pūļu, lai veicinātu energoefektivitāti dažādās jomās, gan motivējot iedzīvotājus nākt klajā ar māju siltināšanas priekšlikumu, gan arī pāriet uz energoresursu lietderīgu un ilgtspējīgu izmantošanu visās dzīves jomās.

Atjaunotās daudzdzīvokļu mājas Rīgas pilsētā pret kopējo dzīvojamo māju apjomu iezīmē būtiskas problēmas šajā jomā, kas kopā ar citu energoefektivitātes aktivitāšu gausu ieviešanu arī liecina, ka pilsēta nav ieguldījusi pienācīgas pūles, lai tuvinātos Viedās pilsētas statusam. Diemžēl pagaidām energoefektivitātes panākumi sasniegti ar atjaunoto un siltināto pašvaldības izglītības iestāžu skaitu, kamēr citu aktivitāšu ieviešana ir norisinājusies gausi. Tādēļ jau šobrīd ir iespējams prognozēt, ka plānoto rādītāju sagaidāmo vērtību sasniegšana ir apdraudēta.

Nepieciešams iesaistīt pilsētas apkaimes sabiedriskās diskusijās par māju siltināšanu un atjaunošanu, tā pārvarot iedzīvotāju kūtrumu un sniedzot viņiem informāciju par siltināšanas ieguvumiem. Lai palielinātu iedzīvotāju interesi par daudzdzīvokļu māju siltināšanas ieguvumiem, ieteicams izmantot citu Latvijas pašvaldību pieredzi gan energoefektivitātes pasākumu popularizēšanā, gan arī iedzīvotāju motivēšanā, kā arī nodrošināt organizatorisku atbalstu no pašvaldības puses. Jau paveiktās aktivitātes (piemēram, uzstādītie alokatori, LED) var izmantot kā labās pieredzes piemērus, lai motivētu iedzīvotājus vairāk interesēties par jaunajām tehnoloģijām, kas vērstas uz plašu energoefektivitāti.

RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana

Pamatojoties uz apkopoto un klasificēto informāciju par pilsētā esošajiem graustiem⁹² (t.sk. privātpersonām piederošajiem graustiem), pašvaldība organizē graustu (arī privāto graustu) sakārtošanu vai nojaukšanu par saviem līdzekļiem. Lai Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas padarītu izmantojamas pilsētas attīstībā, kā arī novērstu vides piesārņojuma draudus, pašvaldība tās ir apzinājusi un tām tiek noteikti sanācijas pasākumi, kas obligāti veicami pirms šādu teritoriju apbūves vai citādas izmantošanas.

2015.gadā RD ĪD atklāja un prezentēja jaunu tīmekļa vietni www.grausti.riga.lv, kurā iedzīvotājiem ir iespēja gan apskatīt pilsētā esošos graustus un to noteiktās kategorijas, gan arī pašiem ziņot par graustiem. 2015.gadā skatījumu skaits pārsniedza vairāk nekā 110 000, bet 2016.gadā skatījumu skaits sasniedza 90 000 skatījumus. Kopumā 2016.gadā sakārtoti (t.sk. nojaukti) 156 objekti, kas ir par 15 objektiem vairāk nekā 2015.gadā. Galvenais stimuls īpašniekiem būvju sakārtošanā ir noteiktā 3% NĪN likme, kura tiek piemērota vidi degradējošām būvēm.

Degradētajām teritorijām Rīgā ir liels apbūves potenciāls, jo daudzas no tām atrodas perspektīvos pilsētas rajonos – tuvu centram, kur atdeve investīcijām šo projektu attīstībā ir diezgan augsta. Motivējošs faktors Rīgas degradēto teritoriju attīstībai būs ES fondu naudas līdzekļu atbalsts problēmu risināšanai. Kā arī 2016.gada 29.februārī tika noslēgts līgums par piesārņotās vietas sanāciju Bolderājā IV kārtā, kurā tika noteikts 6 mēnešu ilgs izpildes termiņš, plānā kā galvenais rezultāts paredzēta vietas attīrīšana no piesārņojuma ar naftas produktiem.⁹³

Budžeta ietvaros 2016.gadā tika iztīrīti grāvji Dārziņos – 400 m, Strazdupītes posmā – 800 m un pagaidu sabiedriskajos darbos algoto nodarbinātības ietvaros no krūmu apauguma iztīrīti 3 000 m grāvju Zolitūdē un Imantā.

Caurteku aizsērējuma samazināšanai 2016.gadā uzstādītas aizsargrestes uz 10 caurtekām, kā arī veikti aizsargrestu tīrīšanas darbi.

Veicot ārpus kapavietu esošo teritoriju sakārtošanas darbus, tika izvesti 66 000 m³ atkritumu – par 2 650 m³ vairāk nekā 2015.gadā. Kapsētu teritorijās sagatavotas un ierādītas 1 376 jaunas apbedījumu vietas, kā arī jaunizbūvētajā kolumbārijā II Meža kapsētā urnām ir paredzētas 288 ligzdas (katrā ligzdā iespējams novietot 4 pelnu urnas). Jāpiebilst, ka ar RD 18.10.2016. lēmumu Nr.4382 tika apstiprināts Rīgas kapsētu attīstības un apsaimniekošanas konceptuālais ziņojums.

Tāpat kā 2015.gadā, arī 2016.gadā Rīgas iedzīvotāji ir izrādījuši lielu interesi par pašvaldības piedāvāto iespēju zemes nomai mazdārziņa ierīkošanai. Pašreiz visvairāk brīvu zemju ir pieejamas PI teritorijā – Spilvē iespējams nomāt 170 dārzus, Lucavsalā – 75 dārzus un Kazas sēklī – 90. Mazdārziņa zemes nomas maksa par 200 m² lielu platību, iekļaujot atkritumu izvešanu, ir EUR 17 gadā.⁹⁴

⁹² Grausts – neapdzīvota vai saimnieciskajai darbībai neizmantojama kapitāla rakstura būve, kurai būtiski bojātas nesošās vai norobežojošās konstrukcijas, kas padara būves atjaunošanu tehniski neiespējamu vai ekonomiski neizdevīgu, kā arī netiek ievērotas šādu būvju uzturēšanai izvirzītās prasības vai ilgstoši ir pārtraukta iesāktas būvniecības ieceres realizācija, un šādas būves vizuālais izskats bojā pilsētas ainavu

⁹³ <http://mvd.riga.lv/>

⁹⁴ www.lsm.lv, 09.04.2016.

RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
			2012	2013	2014	2015	2016					2017
14.1.	Degradētās teritorijas	Skaitis	2012 759				2016 846	2017 –	↑	Samazinās	< 500	Apsekojums***
14.2.	Graustu skaits (A, B, C un D kategorija) kopā	Skaitis	2012 410	2013 471	2014 430	2015 369	2016 498	2017 –	↑	Samazinās (ņemot vērā arī vēl neapzināto graustu uzskaites rezultātus)	50	RD ĪD
14.3.	Grausti A kategorijas	Skaitis	2012 107	2013 133	2014 116	2015 117	2016 149	2017 –	↑	Samazinās	0	RD ĪD
14.4.	Nojauktie bīstamie grausti (A kategorija) pilsētā	Skaitis			2014 32	2015 39	2016 23	2017 –	↓	Samazinās, attiecīgi samazinoties kopējam graustu (A kat.) skaitam	Atbilstoši kopējam graustu (A kategorija) skaitam un alternatīviem risinājumiem (pārbūve)	RD ĪD
14.5.	Vidējais apkaimju estētiskais novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 2				2016 2,2	2017 –	↑	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
14.6.	Vidējais plūdu riska novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 2,5				2016 1,2	2017 –	↓	Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
14.7.	Piesārņoto teritoriju skaits	Skaitis			2014 230	2015 –	2016 –	2017 –	—	Samazinās	200	RD MVD

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apmērā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

***2013., 2014. un 2015.gadā apsekojumi netika veikti

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pēc apsekojuma veikšanas datiem kopš 2012.gada degradēto teritoriju skaits ir pieaudzis par 11,5% jeb 87 teritorijām. Arī graustu kopējais skaits A, B, C un D kategorijās ir manāmi pieaudzis – salīdzinot ar 2015.gadu, vērojams pieaugums par 35% jeb 129 grausti. Jāpiebilst, ka ņemot vērā 2016.gada janvārī paaugstināto

NĪN likmi nesakoptajiem īpašumiem, uz 2017.gadu gaidāms šī skaita samazinājums. Lielākā daļa graustu ir privātīpašumi. Pārskata gadā novērots, ka šo namu īpašnieki pēc NĪN paaugstināšanas ir sarosījušies, taču mēģinot nevis sakopt īpašumus, bet gan ievietojot tos pārdošanā.⁹⁵

Neskatoties uz to, ka, salīdzinot ar 2015.gadu, A kategorijas (bīstamo) graustu skaits ir palielinājies par 32, šīs kategorijas nojaukto graustu skaits ir samazinājies par 16 būvēm, kas liecina, ka tiek veicināta pilsētas vides sakārtošana.

Turpinās vēsturiski piesārņoto vietu sanācija Sarkandaugavas teritorijā, kā arī ir izstrādāts Sarkandaugavas kanāla sanācijas projekts. Vienlaikus pabeigts Kleistu izgāztuves rekultivācijas projekts (2015-2016) un tiek nodrošināts tā obligātais monitorings.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Īpašuma departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Satiksmes departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

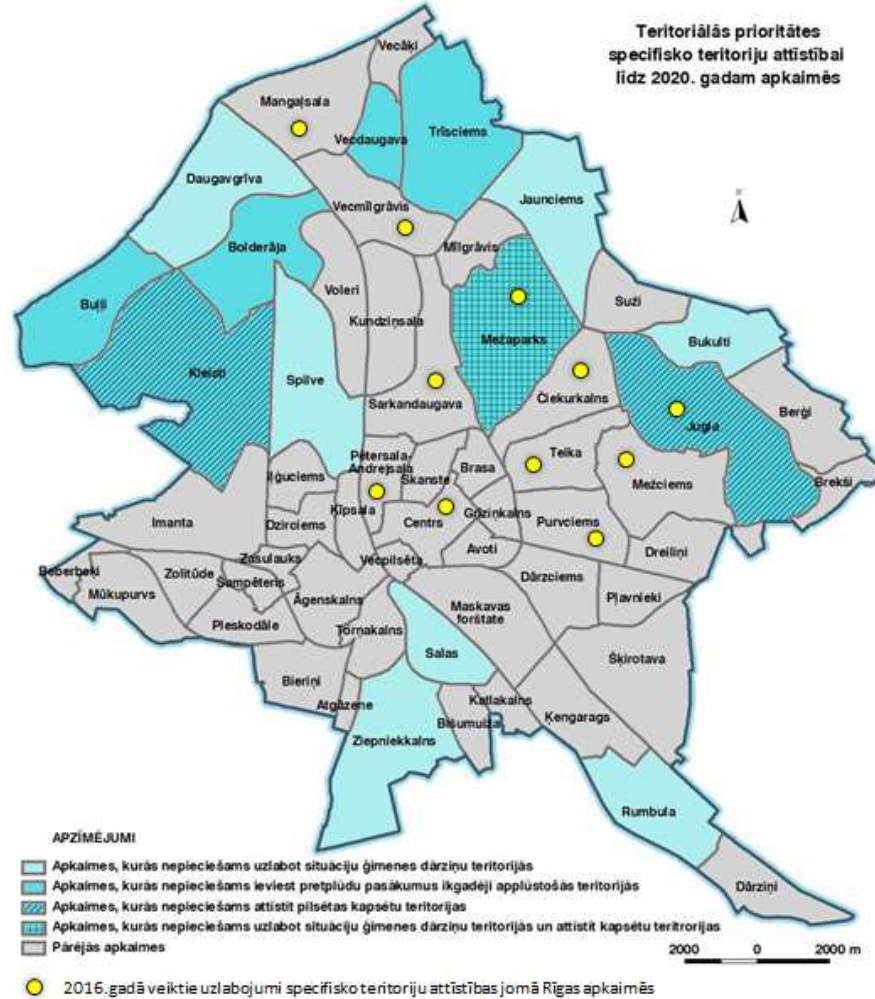
Budžets

Finanšu līdzekļi graustu sakārtošanai un citu teritoriju labiekārtošanai tiek iedalīti budžeta pozīcijā "Budžeta izdevumi pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai", pārskata gadā šim nolūkam tika izlietoti EUR 24 521,3 tūkst., kas ir mazāk kā 2015.gadā (EUR 29 852,4 tūkst. (t.sk. investīcijas)).⁹⁶

⁹⁵ www.delfi.lv, 27.10.2016.

⁹⁶ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Teritoriālās prioritātes RV14 ietvaros līdz 2020.gadam Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā graustu monitoringa rezultātā panākta graustu un/vai teritorijas sakārtošana vairākās Rīgas pilsētas apkaimēs: Centrā, Čiekurkalnā, Juglā, Mangaļsalā, Mežaparkā, Mežciemā, Pētersalā-Andrejsalā, Purvciemā, Sarkandaugavā, Teikā un Vecmīlgrāvī (skat. 14.1.att.).

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības valdes priekšsēdētāja vietniece

Pārskata gadā tika uzsākts pirmais pašvaldības līdzfinansēts projekts kultūrvēsturisko dzīvojamo māju saglabāšanai.

Atzinīgi, ka ir samazinājušies vides degradācijas un teritoriju applūšanas riski dzīvojamās apkaimēs, apzināta graustu piederība un piesārņotās teritorijas, kā arī izstrādāts šo teritoriju sanācijas plāns.

Teritorijas degradācijas, kā arī ārkārtas situāciju (vides piesārņojums, dabas katastrofas) risku efektīvākai pārvaldībai jāsāk izmantot integrēti risinājumi, izmantojot valsts IS datus (piemēram, kadastra, ZG informāciju) un IKT (GIS, 3D modeļi). Vienlaikus jāsamazina pārskatos minētais lielais laika patēriņš informācijas apkopošanai un analīzei.

Balstoties uz labās prakses piemēriem, sabiedrība aktīvāk jāinformē par vides riskiem un to ietekmi (informatīvas kampaņas, tīmekļa vietnes, mobilās aplikācijas), kā arī jāmeklē jaunas līdzdalības formas teritoriju sakārtošanā, ārkārtas situāciju vadībā (piesārņojums, plūdi, ugunsgrēki) un degradācijas risku novēršanā (brīvprātīgais darbs, informatīvās kampaņas, līdzekļu piesaiste).

RV15 Laba vides kvalitāte

RV galvenais mērķis ir veidot ilgtspējīgu, tīru un zaļu vidi, novēršot negatīvu faktoru ietekmi uz pilsētvidi un cilvēku veselību. Pašvaldības uzdevums vides pārraudzības jomā ir efektīva dabas, apstādījumu un ūdens teritoriju tiesiskā aizsardzība, apsaimniekošana un attīstība.

2016.gada oktobrī Maskavas forštatē, Balvu ielā 17, tika atklāts Erevānas dārzs. Dārza kopējā platība – 3 759 m², tajā atrodas rotaļu un aktīvā sporta laukumi. Dārzs plānots, izmantojot Erevānas pilsētas kontūras. Soliņi u.c. labiekārtojuma elementi ir armēņu meistarū darbs un tie piegādāti no Armēnijas. Ietvju segumam izmantoti zili, sarkani un oranži bruģakmeņi, kas asociējas ar Armēnijas karoga krāsām. Rotaļlaukuma segums izveidots saules formā, izmantojot armēņu tautas kultūras elementus. Teritorijas tehnisko projektu finansēja armēņu uzņēmēji un projekta finansēšanu nodrošināja RD.

Lucavsalas dienvidu daļas labiekārtošanas projekta ietvaros pārskata gadā vēl viena Lucavsalas daļa padarīta pilsētas iedzīvotājiem un viesiem pievilcīga un droša. Labiekārtošanas projekta ietvaros veikti teritorijas rekultivācijas darbi, asfaltbetona seguma gājēju celiņa atjaunošana, zāliena un petanka sporta laukuma ierīkošana, peldvietas un trīs piknika vietu aprikošana, kā arī apstādījumu kopšana un atjaunošana.

Zaļo teritoriju pieejamības uzlabošanai 2016.gadā Rīgas pilsētā ir pabeigti vairāki rekreācijas objektu remontdarbi – Bumbu kalniņā pie Bolderājas atjaunots informācijas stends un izveidota ērta 100 m gara koka pastaigu laipa no Bumbu kalniņa piemiņas zīmes līdz jaunajam skatu tornim; DP “Piejūra” Buļļu salā uzstādīti četri jauni soliņi; Šmerļa meža masīvā atjaunota laipa un tiltiņš pār Strazdupīti.⁹⁷

Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un atjaunošanas ietvaros 2016.gadā veikta pilsētas apstādījumu apsaimniekošana – 2 300 jaunu ielu koku stādījumu kopšana, 1 607 kokiem uzlikti stumbra aizsargi, lai zāliena pļaušanas laikā netiktu bojāti koku stumbri, 390 bīstamu un sausu ielas koku zāgēšana, 551 m² krūmu zāgēšana, 108 papeļu zāgēšana u.c. darbi.⁹⁸

Ar mērķi iegūt arhitektoniski un funkcionāli augstvērtīgu metu, kas piedāvātu veiksmīgāko Aldara parka pārbūves pilsētbūvniecisko un labiekārtojuma risinājumu tālākai būvprojekta izstrādei, 2016.gadā norisinājās metu konkurss “Meta izstrāde Aldara parka pārbūvei”. Metu konkursa uzvarētājs ir iecerējis veidot Aldara parku kā ainavisku apkaimes zaļo teritoriju, kas būtu piemērota dažādu vecuma grupu iedzīvotāju atpūtai, iekļautos apkārtējā vidē un veidotu sasaisti ar blakus esošiem objektiem, vienlaikus respektējot parka kultūrvēsturisko mantojumu.

2016.gadā Rīgas pilsētas teritorijā esošo ūdens objektu uzturēšanas darbi ietvēra Juglas kanāla krastmalas un kuģošanas līdzekļu piestātnes nostiprināšanas, atjaunošanas un remontdarbus, divu dīķu tīrīšanu, 300 m meliorācijas novadgrāvju tīrīšanu Dārziņos, 800 m gara Strazdupītes posma tīrīšanu, 3 000 m meliorācijas novadgrāvju Zolitūdē un Imantā tīrīšanu no krūmu apauguma, kā arī sūkņu stacijas apsaimniekošanu un uzturēšanu, lai nodrošinātu pretplūdu pasākumus Spilves poldera sistēmā.⁹⁹

⁹⁷ SIA “Rīgas meži”, 08.04.2016., www.rigasmezi.lv

⁹⁸ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

⁹⁹ Turpat

RV15 Laba vides kvalitāte – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016	2017				
15.1.	Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas	Īpatsvars, %	2012 23	2013 23	2014 23	2015 23	2016 23	2017 –	⇒	Nesamazinās	23	RD PAD
15.2.	Degradētās zaļās teritorijas	Skaits	2012 27					2017 –	—	Samazinās	15	Apsekojums***
15.3.	Rīgas sabiedrisko apstādījumu (dārzi, parki, skvēri) teritorijas	ha	2012 230	2013 257,3	2014 260,1	2015 252,7	2016 252,8	2017 –	↑	Pieaug	–	SIA "Rīgas meži"
15.4.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas	Īpatsvars, %	2012 77,7				2016 83,9	2017 –	↑	Pieaug	80	Ekspertu veikts pētījums**
15.5.	Vidējais dabas un apstādījumu teritoriju pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 2,6				2016 2,9	2017 –	↑	Pieaug	6	Ekspertu veikts pētījums**
15.6.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja ūdensmalai	Īpatsvars, %	2012 44,2				2016 41,26	2017 –	↓	Nesamazinās	44	Ekspertu veikts pētījums**
15.7.	Vidējais ūdensmalu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*	2012 1,9				2016 2,3	2017 –	↑	Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
15.8.	Iedzīvotāju vērtējums par dabas vides daudzumu un kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	2012 80,4	2013 83,1	2014 88,5	2015 91,7	2016 93,5	2017 –	↑	Palielinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
15.9.	Normatīvo aktu prasībām atbilstošas iekšzemes peldvietas	Skaits	–	2013 5	2014 5	2015 6	2016 7	2017 –	↑	Skaits palielinās	13	Izpilddirekcijas, RD MVD
15.10.	Uz pašvaldības zemes esošie neizmantojamie ūdensapgādes urbumi	Skaits	2009 17	2013 3	2014 0	2015 0	2016 0	2017 –	⇒	Skaits samazinās	0	RD MVD
15.11.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10:	Dienas	2012	2013	2014	2015	2016	2017		Samazinās	< 35	RD MVD
	– Krišjāņa Valdemāra ielā 18		–	21	11	0	–	–	—			
	– Brīvības ielā 73		–	11	27	0	39	–	↑			

15.12.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās:	µg/m ³	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Samazinās	< 40	RD MVD
	– Tvaika ielā 44 (sākot ar 2016.gadu, Mīlgrāvja ielā 10)		–	25,19	22,1	–	16,8	–	—			
	– Brīvības ielā 73		–	43,4	47,9	49,7	¹⁰⁰	–	—			
	– Krišjāņa Valdemāra ielā 18		–	50,6	44,8	51,1	¹⁰⁰	–	—			
	– Maskavas ielā 165		–	22,9	21,3	24,0	26,1 ¹⁰¹	–	↑			
	– Raiņa bulvārī		–	31,8	28,6	27,1	23,4 ¹⁰²	–	↓			
15.13.	Vidējais gaisa piesārņojuma novērtējums apkaimēs (NO ₂ un CO ₂)	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
			2,5				2,5	–	⇒			
			2,4				2,4	–				
15.14.	Iedzīvotāju vērtējums par gaisa kvalitāti mikrorajonā/apkaimē	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug pozitīvs vērtējums	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			77,4	73,8	79,8	80,3	79,2	–	↓			
15.15.	Vidējais trokšņa līmeņa novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4)*	<u>2012</u>				<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
			2,7				3,0	–	↑			
15.16.	Iedzīvotāju daļa, kas naktī pakļauti par 55 dB(A) lielākam troksnim	%	<u>2011</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Tendence pagaidām netiek vērtēta	20	RD MVD
			39	–	39	38	38	–	⇒			
15.17.	Iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā/apkaimē dienā	Pozitīvs vērtējums %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug pozitīvs vērtējums	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			81,1	70,3	78,2	81,0	78,9	–	↓			
15.18.	Iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā/apkaimē naktī	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug pozitīvs vērtējums	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			78,9	75,6	79,7	85,0	80,0	–	↓			
15.19.	Iedzīvotāju vērtējums par teritorijas tīrību pilsētā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>		Pieaug	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			81,3	77,4	86,1	81,0	81,7	–	↑			

* 0 – pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – pakalpojums nodrošināts atbilstošā apjomā un kvalitātē

** Pētījums tiek veikts reizi četros gados

***2013., 2014., 2015. un 2016.gadā apsekojumi netika veikti

¹⁰⁰ 2016.gadā nav datu no Brīvības ielas 73 un Kr.Valdemāra ielas 18 gaisa monitoringa stacijām – aparatūra novecojusi un tā tiek mainīta

¹⁰¹ Palielinājums, iespējams, saistīts ar 2016.gadā valdošajiem rietumu vējiem, kas pastiprināti nes piesārņojumu no Krasta ielas

¹⁰² Samazinājums, iespējams, saistīts ar 2016.gadā valdošajiem vējiem vai citiem dabiskiem faktoriem (pilsētas fona stacija)

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2016.gadā apstādījumu un dabas teritoriju īpatsvars Rīgas pilsētas kopējā teritorijā, salīdzinot ar 2015.gadu, palika nemainīgs – 23% līmenī un tas atbilst 15.1.rādītāja sagaidāmajai vērtībai 2020.gadā. Savukārt sabiedrisko apstādījumu teritoriju platība ir palielinājusies par aptuveni 0,1 ha. To veicināja pieguļošo teritoriju platību pieaugums Vērmanes dārzā, Kronvalda parkā, Pēterbaznīcas skvērā, Kanālmalas apstādījumos, Ķengaraga parkā, kā arī Akmens tilta apstādījumos.

Pateicoties mērķtiecīgam Rīgas pilsētas pašvaldības darbam dabas teritoriju telpiskās struktūras veidošanā un attīstībā, pārskata gadā vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas, sasniedza 83,9% līmeni, tādējādi pārsniedzot Programmā noteikto 15.4.rādītāja 2020.gadā sagaidāmo vērtību – 80%.

Pārskata gadā tika nodrošināta Rīgas pilsētas pašvaldības pārziņā esošo peldvietu uzturēšana un sakopšana. Līdz ar jaunas peldvietas ierīkošanu Lucavsalas centrālajā daļā 2016.gadā, normatīvo aktu prasībām atbilstošo iekšzemes peldvietu skaits Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā sasniedza 7 peldvietas. Katrai no tām ir sava īpašā atmosfēra un priekšrocības.

2016.gadā likvidēti pēdējie uz Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošas vai piekritošas zemes esošie neizmantojamie ūdensapgādes, monitoringa un metro izpētes urbumi. Šobrīd uz pašvaldībai piederošas vai piekritošas zemes neatrodas neizmantojami urbumi, kas var apdraudēt ūdens nesošos horizontus. Līdz ar to, ir sekmīgi sasniegta Programmā noteiktā 15.10.rādītāja 2020.gadā sagaidāmā vērtība.

2016.gadā gaisa monitoringa stacija Brīvības ielā 73 reģistrējusi 39 dienu pārsniegumus normatīvajos aktos pieļaujamās robežvērtības piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10. Tāpat pārskata gadā darbu ir uzsākusi jauna RD gaisa monitoringa stacija Mīlgrāvja ielā 10, reģistrējot NO₂ gada vidējo koncentrāciju 16,8 μg/m³ līmenī. Gaisa monitoringa stacijas Maskavas ielā 165 dati liecina par NO₂ gada vidējās koncentrācijas pieaugumu, salīdzinot ar 2015.gadu. Palielinājums saistīts ar 2016.gadā valdošajiem rietumu vējiem, kas pastiprināti nes piesārņojumu no Krasta ielas u.c. faktoriem. Savukārt Raiņa bulvārī pārskata gadā novērots par 3,7 μg/m³ zemāks NO₂ gada vidējais koncentrācijas līmenis nekā 2015.gadā. To ietekmēja 2016.gada valdošie vēji u.c. faktori.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Pilsētas attīstības departaments, RD Īpašuma departaments, RD Mājokļu un vides departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA “Rīgas enerģētikas aģentūra”, RP SIA “Rīgas satiksme”, SIA “Rīgas meži” un AS “Rīgas siltums”.

Budžets

2016.gadā izdevumiem vides aizsardzībai no Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta līdzekļiem novirzīti EUR 2 554,8 tūkst., kas ir par EUR 5 926,3 tūkst. mazāk kā gadu iepriekš, kad ieguldījumi vides aizsardzības jomā sastādīja EUR 8 481,1 tūkst.¹⁰³

¹⁰³ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

15.1.attēls

Teritoriālās prioritātes RV15 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2016.gadā veiktie uzlabojumi dabas un apstādījumu teritoriju apsaimniekošanas jomā Rīgas apkaimēs

15.2.attēls

Teritoriālās prioritātes RV15 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2016.gadā realizētie prettrokšņa pasākumi Rīgas apkaimēs

2016.gadā Āgenskalnā, Bieriņos, Bolderājā, Brasā, Centrā, Čiekurkalnā, Maskavas forštatē, Pļavniekos, Torņakalnā un Ziepniekkalnā ir sakopti 24 aizsargājami koki. Āgenskalnā parkos uzstādītas 20 atkritumu urnas. Āgenskalnā, Centrā, Dārziņos, Maskavas forštatē, Mīlgrāvī, Šķīrotavā un Vecmīlgrāvī veikta papeļu (bīstamo un sievišķā klonā) zāģēšana. Āgenskalnā, Centrā, Dārziņos, Kēngaragā, Ķīpsalā, Pļavniekos, Purvciemā, Vecmīlgrāvī un Zolitūdē veikta jauno koku vainagu veidošana. Bukultos, Dārziņos, Kēngaragā, Rumbulā, Torņakalnā, Ziepniekkalnā un Zolitūdē veikta Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošana. Buļļos, Daugavgrīvā, Jaunciemā,

Mangaļsalā, Sužos, Trīsciemā un Vecdaugavā veikta ĪADT labiekārtojuma uzturēšana un atjaunošana, niedru un pļavu pļaušana un krūmu ierobežošana. Centrā uzstādīti sakņu režģi 2 liepām Ģertrūdes ielā. Savukārt Rīgas pilsētas kanālmalā uzstādīti 11 koku stumbru aizsargsietiņi pret kanālā mītošo bebru postījumiem. Juglas promenādē izbūvēta gājēju celiņa pamatne un daļa no apgaismojuma, veikta koku apzāģēšana un krasta nostiprinājuma posma izpēte un novērtējums. Izveidots šķembots stāvlaukums un izgatavots un uzstādīts monolīts galds ar soliēm un mangalis pie Bābelīša ezera. Tāpat Juglas apkaimē ir tīrīta Strazdupīte un veikta niedru pļaušana Juglas ezerā. Spilvē tika nodrošināta mikrolieguma uzturēšana – pļavas pļaušana. Savukārt Vecāķos ar kārkiem nostiprinātas kāpas, atjaunotas koka laipas, kā arī izbūvēta kāpu atbalsta siena (skat. 15.1.attēlu).

Nodrošinot gaisa kvalitātes uzraudzību pašvaldības līmenī, 2016.gadā Mīlgrāvī darbu ir uzsākusi jauna RD gaisa monitoringa stacija.

Prettrokšņa pasākumu realizācijas ietvaros pārskata gadā Kundziņsalā ir uzstādīti prettrokšņa ekrāni uz dzelzceļa pievedceļa; Mežaparkā ir uzbērts prettrokšņa valnis gar Gustava Zemgala gatvi; Torņakalnā ir uzstādīti prettrokšņa ekrāni uz dzelzceļa pārvada Kārļa Ulmaņa gatvē, bet Vecpilsētā ir veikta satiksmes organizācija, t.i., ierobežota kravas transporta kustība (skat. 15.2.attēlu).

Nozares eksperta viedoklis

Sarmīte Barvika, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes pētniece

Nozīmīgi, ka pārskata gadā tika izveidots Erevānas dārzs, kā arī turpināta Lucavsalas labiekārtošana. Pilsētā ir samazinājies trokšņu un piesārņojuma līmenis.

Vides kvalitātes uzlabošanai ilgtermiņā jāīsteno ilgtspējīgi ārvalstu praksē adaptēti pilsētvides attīstības un pielāgošanas risinājumi, kuri mazinātu (mīkstinātu) pilsētas piesārņojuma radītās problēmas, veicinātu zaļās masas pieaugumu pilsētā un veselīgus paradumus iedzīvotājiem. Sabiedrības attieksme pret pārtikas patērēšanu un atkritumu radīšanu ir viens no priekšnoteikumiem ilgtspējīgas dzīves vides veidošanai.

Tāpat jāveicina urbānās dārzkopības un “bezatkritumu” dzīves veida popularizēšana, ieskaitot blīvi apdzīvotas teritorijas centrā (balkonu, palodžu un pagalmu dārzkopība, vertikālās sienas, daudzstāvu dārzu māju izveide, kastu dārzkopība), īslaicīgi neizmantotās teritorijās (autostāvvietās un neapbūvētās teritorijās), kā arī parkos un skvēros.

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte

Rīgas pilsētas ekonomikas attīstības galvenais mērķis ir tādu attīstības politikas pasākumu izvēle, kas veicinātu augsta nodarbinātības līmeņa sasniegšanu, ilgtspējīgu saimniecisko izaugsmi un cenu stabilitāti, tādējādi radot materiālo pamatu iedzīvotāju un pilsētas labklājības pieaugumam. Pašvaldības uzdevums pilsētas ekonomikas attīstības jomā ir pilsētas ekonomikas konkurētspējas veicināšana, orientējoties uz atbalsta sniegšanu uzņēmējiem, jaunu investīciju piesaistīšanu un jaunu darba vietu radīšanu. Pilsētas ekonomikas konkurētspējas stimulēšana paredz investīciju piesaistes veicināšanu, uzņēmējdarbības vides attīstību, kā arī pašvaldības projektu iniciēšanu, sagatavošanu, virzīšanu un ieviešanu.

2016.gadā sadarbībā ar Minskas pilsētas izpildkomiteju Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošināja Rīgas dienu Minskā norisi. Sniedzot atbalstu partnerattiecību izveidošanā un darījumu kontaktu nodibināšanā, pašvaldība līdzdarbojās Rīgas – Minskas uzņēmēju foruma organizēšanā. Savukārt Latvijas pārtikas preču un citas produkcijas atpazīstamības veicināšanai un virzīšanai Baltkrievijas tirgū, Minskas lielākajā tirgū “Komarovskij” tika atvērts veikals “Rižskij kutok” (Rīgas stūrītis, baltkrievu val.). Tajā var iegādāties Latvijā ražotus saldumus, gaļas un zivju izstrādājumus, piena produktus, keramikas traukus, suvenīrus utt.¹⁰⁴

Atbalstot Latvijas produkcijas prezentāciju un realizāciju vietējā tirgū, 2016.gadā RD sniedza iespēju zemniekiem, mājražotājiem un amatniekiem piedalīties ar saviem izstrādājumiem pašvaldības rīkotajos gadskārtu ieražu un tradīciju pasākumos – Zāļu tirgū, Miķeļdienas gadatirgū, Ziemassvētku gadatirgū u.c.

Lai stimulētu jaunu un inovatīvu komersantu veidošanos un veicinātu esošo uzņēmumu attīstību Rīgas administratīvajā teritorijā, 2016.gadā RD sadarbībā ar AS “Swedbank” turpināja īstenot grantu programmu “Atspēriens”. Septiņiem 2016.gada rudens konkursa uzvarētājiem tika piešķirts finansējums EUR 81 342 apmērā biznesa ideju īstenošanai un attīstībai. Savukārt pavasara konkursā tika atbalstītas sešas uzņēmējdarbības idejas, piešķirot kopējo līdzfinansējumu EUR 71 320 apmērā ražošanas iekārtu iegādei, tehnisko prototipu izveidei, telpu īrei, tīmekļa vietnes izveidei u.c.

Lai palīdzētu sagatavot kvalitatīvus pieteikumus, grantu programmas “Atspēriens” ietvaros tika organizēti divi semināri “Finanšu plūsmas plānošana”, divi semināri “Kā pieteikties grantu programmai “Atspēriens”?”, kā arī divi programmas mentoru kluba semināri par uzņēmējdarbības specifiku, kurus kopumā apmeklēja vairāk nekā 300 interesenti.

Lai sekmētu Rīgas ekonomikas konkurētspējas uzlabošanu, 2016.gadā tika turpināta sadarbība ar Rīgas ekonomikas nozaru asociācijām un uzņēmumiem. Sadarbības ietvaros sniegts atbalsts Baltijas reģionā nozīmīgākās mašīnbūves un metālapstrādes izstādes “Tech Industry 2016” organizēšanā. Izstādes laikā tika organizēts seminārs “Inženiernozaru attīstība Rīgā un Baltijas reģionā”, kura ietvaros Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Ziemeļvācijas inženiernozaru asociāciju pārstāvji diskutēja par attīstības tendencēm nozarē, nozīmīgākajiem investīciju projektiem, izaicinājumiem un nākotnes perspektīvām.

Pārskata gadā ar mērķi veicināt Rīgas pilsētas un tajā strādājošo uzņēmumu atpazīstamības kā investīcijām pievilcīgu galamērķi, kā arī stimulēt investīciju piesaisti konkrētiem attīstības projektiem, Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošināja Rīgas un tajā strādājošo NĪ nozares uzņēmumu reprezentāciju Eiropas lielākajā un nozīmīgākajā NĪ un investīciju izstādē “MIPIM 2016”. Izstādes laikā Rīgas uzņēmēji nodibināja vairāk kā 200 jaunus biznesa kontaktus.

¹⁰⁴ Rīgas pilsētas pašvaldības tīmekļa vietne, 19.05.2016., <https://pasvaldiba.riga.lv>

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2013	2014	2015	2016	2017				
16.1.	Rīgas kredītreitings	Kredītreitinga pakāpe	2013 BBB/ Positive/A2	2014 BBB+/ Stable/A2	2015 BBB+/ Stable/A2	2016 BBB+/ Stable/A2	2017 –	⇒	Paaugstinās	“Standard & Poor’s” AA+	Kredītreitinga aģentūra “Standard & Poor’s”
			2013 Baa3/ Positive	2014 Baa2/ Stable	2015 Baa1/ Stable	2016 Baa1/ Stable	2017 –	⇒	Paaugstinās	“Moody’s Investors” Aa1	Kredītreitinga aģentūra “Moody’s Investors”
16.2.	Rīgas kopējās pievienotās vērtības īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā Latvijā	%	2013 53,3	2014 54,1	2015 – ¹⁰⁵	2016 – ¹⁰⁵	2017 –	↑	Pieaug/ saglabājas	50%	CSP
16.3.	IKP Rīgā uz vienu iedzīvotāju (faktiskajās cenās)	EUR	2013 18 697	2014 19 912	2015 – ¹⁰⁵	2016 – ¹⁰⁵	2017 –	↑	Pieaug	Ne zemāk kā ES vidējais	CSP
16.4.	Ārvalstu tiešās investīcijas	milj. EUR	2013 5 022,7	2014 5 517,8	2015 5 780,9	2016 5 789,7	2017 5 635,8	↓	Pieaug	8 395	Lursoft
16.5.	Tirgus sektora ekonomiski aktīvie uzņēmumi	Skaitis uz 1000 iedz.	2013 99	2014 105	2015 113	2016 – ¹⁰⁶	2017 –	↑	Pieaug	–	CSP
16.6.	Ekonomiski aktīvās komercsabiedrības	Skaitis, tūkst.	2013 49,3	2014 51,6	2015 54,0	2016 – ¹⁰⁶	2017 –	↑	Pieaug	46,4	CSP
16.7.	Nodarbinātības līmenis	%	2013 62,8	2014 63,9	2015 65,9	2016 65,3	2017 –	↓	Pieaug	75	CSP
16.8.	Reģistrētais bezdarba līmenis gada sākumā	%	2013 6,4	2014 5,6	2015 4,9	2016 5,0	2017 5,0	⇒	Samazinās	5	NVA
16.9.	Rīgā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa bruto	EUR	2013 815	2014 864	2015 925	2016 971	2017 –	↑	Pieaug	1 139	CSP
16.10.	Darba vietu skaita pieaugums % pret iepriekšējo gadu	%	2013 3,3	2014 1,4	2015 2,1	2016 0,7	2017 –	↓	Nesamazinās	> 2	CSP

¹⁰⁵ Uz pārskata sagatavošanas brīdi CSP ir aktualizēti dati tikai līdz 2014.gadam

¹⁰⁶ Uz pārskata sagatavošanas brīdi CSP ir aktualizēti dati tikai līdz 2015.gadam

16.11.	Darbaspēka produktivitāte (pievienotā vērtība/strādājošo skaits)	tūkst. EUR	<u>2013</u> 23,1	<u>2014</u> 36,7	<u>2017</u> –	↑	Nesamazinās	–	CSP, RD PAD Stratēģiskās vadības pārvaldes aprēķini
Tendence		↑	↓	↑	↓	⇒			
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas				

Lai novērtētu Rīgas pilsētas finanšu sistēmas stabilitāti un tās īstenotās finanšu politikas pastāvīgumu, 2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldība turpināja sadarbību ar vadošajām starptautiskajām kredītreitingu aģentūrām – “Standard & Poor’s” un “Moody’s Investors”. Kredītreitinga aģentūra “Standard & Poor’s” 2016.gada novembrī atjaunoja Rīgas pilsētai piešķirto reitingu iepriekšējā (BBB+/Stable/A2) līmenī. Kredītreitinga aģentūra “Moody’s Investors Service”, izvērtējot pašvaldības budžeta izpildi un finanšu situāciju, 2016.gada decembrī pilsētas kredītreitingu atjaunoja Baa1/Stable līmenī.¹⁰⁷

Uzkrātās ĀTI Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā 2016.gadā sastāda EUR 5,6 mljrd. Salīdzinot ar 2015.gadu, uzkrāto investīciju apjoms sarucis par EUR 153,9 milj. ĀTI apjoma samazinājumu ietekmēja starptautisko investoru piesardzība, situācija nodokļu politikā un investoru interešu aizsardzības jautājumos u.c. faktori. Raksturojot ĀTI piesaisti Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā sadalījumā pa investoru valstīm, jāatzīmē, ka 2016.gadā lielākie investori bija Zviedrijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Norvēģijas Karaliste, Kīpras Republika, Krievijas Federācija u.c.

Pārskata gadā Rīgas pilsētā bija vērojams neliels nodarbinātības līmeņa samazinājums – no 65,9% 2015.gadā līdz 65,3% 2016.gadā. Lielākais strādājošo skaita samazinājums bija vērojams transporta, uzglabāšanas, informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozarēs, kur strādājošo skaits gada laikā samazinājās par 5 tūkst. Tas saruka arī finanšu, pārējo pakalpojumu un NĪ nozarē – par 2,6 tūkst., kā arī veselības un sociālās aprūpes jomā – par 1,7 tūkst.¹⁰⁸

NVA sniegtā informācija liecina, ka pārskata gadā Rīgas pilsētā reģistrētais bezdarba līmenis ir saglabājies 2015.gada līmenī – 5,0%, attiecinot Rīgas pilsētā reģistrēto bezdarbnieku skaitu pret ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā. Jāatzīmē, ka Rīgas pilsētā pārskata gadā reģistrētais bezdarba līmenis ir bijis zemākais valstī.

Pārskata gadā Rīgā turpināja pieaugt strādājošo darba samaksa, vidējai bruto darba samaksai sasniedzot EUR 971 mēnesī, palielinoties par 5,0% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Straujākais darba samaksas pieaugums bija vērojams privātajā sektorā, palielinoties par 6,0%, savukārt sabiedriskajā sektorā darba samaksa gada laikā palielinājās par 3,4%, tomēr tā joprojām bija par 8,6% augstāka nekā privātajā sektorā nodarbinātajiem.¹⁰⁹

¹⁰⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

¹⁰⁸ Turpat

¹⁰⁹ Turpat

2016.gadā darba vietu skaita pieaugums pret iepriekšējo gadu sastādīja 0,7%, kas ir par 1,4% mazāk nekā 2015.gadā. Darba vietu skaita izmaiņas pārskata gadā skaidrojamas ar darba devēju lielāku piesardzību, plānojot papildu vakanču skaitu savā uzņēmumā. Darba devēju rīcību 2016.gadā noteica Latvijas ekonomiskās izaugsmes dinamika, izmaiņas nodokļu sistēmā u.c. faktori.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Pilsētas attīstības departaments, Rīgas pilsētas būvvalde un Rīgas Austrumu izpilddirekcija.

Nozares ekspertu viedoklis

Iveta Reinholde, asociētā profesore, Dr.sc.pol.

Pārskata gadā pilsēta ir veikusi būtisku ieguldījumu informatīvajās aktivitātēs, lai mudinātu iedzīvotājus pievērsties uzņēmējdarbībai un attīstītu uzņēmējdarbības vidi. Informatīvās aktivitātes nodrošina nozīmīgus priekšnosacījumus pilsētas konkurētspējas veicināšanai un investīciju piesaistīšanai. Ne tikai pārskata gadā, bet arī ilgākā periodā, par “veiksmes stāstu” ir uzskatāma grantu programma “Atspēriens”, kuras darbība būtu jāpaplašina un jāveic izvērtējums par programmas atbalstu saņēmušo uzņēmumu attīstību, ilgtspēju, panākumiem un neveiksmēm.

Tāpat ieteicams plašāk popularizēt Rīgu kā investīciju galamērķi, sniedzot investoriem interesantu un noderīgu informāciju gan pilsētas vietnē, gan arī speciālā investīciju piesaistes nolūkam izveidotā tīmekļa vietnē www.investeriga.lv.

Pašvaldība nepietiekami izmanto faktu, ka Rīgā ir koncentrējusies augstākās izglītības un zinātnes infrastruktūra, tādēļ ieteicams aktivizēt sadarbību ar augstskolām gan pilsētai nozīmīgu lietišķo pētījumu veikšanā, gan arī jaunās paaudzes iesaistē pilsētas attīstībai svarīgu un uz nākotni vērstu dokumentu izstrādē.

Līva Stūrmane, Oxford Research Baltics eksperte

Pārskata gadā tika atbalstītas un veicinātas dažādas aktivitātes – grantu programma “Atspēriens”, “Mazā biznesa diena”, dalība NĪ konferencēs “MIPIM” un “Kā būt konkurētspējīgam Rīgā? Biznesa atbalsta programmas un veiksmes stāsti”. Būtisks ir grantu programmas “Atspēriens” izveidotais mentoru klubs, jo kā liecina pieredze, tad tieši kolēģu iepriekšējā pieredze un ieteikumi ir būtisks informācijas avots jaunajiem un topošajiem uzņēmējiem. Tas rada spēcīgu informācijas un zināšanu bāzi, kas var tikt nodota tālāk, un ļauj uzturēt saikni ar programmas absolventiem.

AS “Swedbank” ir paziņojusi, ka tā maina savu kursu, un turpmāk neatbalstīs grantu programmu “Atspēriens”. Šis konkurss ir bijis vērtīgs instruments jaunajiem uzņēmējiem un veicinājis pilsētas tēla veidošanos uzņēmējdarbības jomā. Uzskatu, ka pašvaldībai ir jāturpina konkursa atbalstīšana un uzņēmējdarbības vides attīstīšana.

RV17 Augoša daudzprofilu osta

Rīgas osta pilsētai un visai Latvijai ir svarīgs transporta infrastruktūras elements gan attiecībā uz pasažieru pārvadājumiem, gan kravu transportēšanu. Rīgas ostas uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar transporta nozari, veido nozīmīgu daļu pilsētas ekonomikā. Rīgas brīvosta ir īpaša valsts atbalsta teritorija ar atvieglotiem nodokļu nosacījumiem.

2016.gadā Rīgas brīvostā pārkrauti 37,1 milj. t dažādu kravu. Tika pārkrauti 22,4 milj. t beramkravu, kas ir par 3,7% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Vairāk nekā pusi – 59,4%, no beramkravu apjoma veido ogļu kravas. 2016.gadā Rīgas brīvostā pārkrauti 13,3 milj. t ogļu un kuģi no Rīgas ar ogleņiem devušies uz 22 dažādu valstu ostām. Kā arī tika apstrādāti 6,5 milj. t ģenerālkraavu, kas ir par 5,1% vairāk salīdzinājumā ar 2015.gadu. Pieaugums galvenokārt saistāms ar pozitīviem konteinerkravu apgrozījuma rādītājiem. Lielākais kritums 2016.gadā reģistrēts lejamkravu segmentā. Naftas produktiem, kuri veido 99% no šī segmenta kravām, apgrozījums samazinājies par 23,1% un ostas termināļos kopā apstrādāti 8,1 milj. t naftas produktu.¹¹⁰

Pārskata gads Rīgas ostai ir bijis veiksmīgs pasažieru apkalpošanas jomā. Ostā apkalpoti 582 tūkst. pasažieru, kas ir par 10,5% vairāk nekā pagājušajā gadā. Ir pieaudzis gan pasažieru skaits "Tallink" prāmju līnijā, gan kruīza pasažieru skaits. Kopā 2016.gadā Rīgā ir piestājuši 63 kruīza kuģi, atvedot 71 tūkst. kruīza pasažieru, kas ir par 3,3% vairāk nekā iepriekšējā gadā.¹¹¹

Lai atvieglotu RBP dienestu darbu, padarītu to mūsdienīgu, ātru un efektīvu, kā arī veicinātu procesu caurskatāmību, uzkrājot un padarot viegli pieejamus datus, 2016.gadā darbību uzsākusi paplašinātā Rīgas brīvostas IS. Tā sastāv no Rīgas ostas ĢIS un vairākiem savstarpēji savienotiem moduļiem: kuģu kustības modelēšanas, termināļu drošības pārbaužu, neiznomāto teritoriju pārbaužu un e-pakalpojumiem.

Lai veicinātu un paātrinātu kravu caurlaidības intensitāti Rīgas brīvostā, 2016.gadā RBP ir ieviesusi efektīvu elektronisku caurlaižu pieteikšanas sistēmu, kas ir modernākā starp lielākajām Latvijas ostām. Ieviestā caurlaižu sistēma nodrošina, ka jebkura autorizēta persona 24 stundas diennaktī var pieteikt caurlaidi no jebkuras pasaules malas.

Investīciju apzināšanas un sadarbības veicināšanas nolūkos Rīgas brīvostu 2016.gadā apmeklējušas ārvalstu delegācijas no Baltkrievijas Republikas, Ēģiptes Arābu Republikas, Indijas Republikas, Kazahstānas Republikas, Ķīnas Tautas Republikas, Paragvajes Republikas u.c.

Lai iepazītos ar Rīgas ostas saimniecisko darbību, pārskata gadā Rīgas brīvostā viesojās Dzimtmsis pamatskolas audzēkņi, Kaunatas vidusskolas skolēni, 53 jaunieši no Klaipēdas Jauniešu centra, Lozannas Politehniskās universitātes studentu grupa, Norvēģijas Sor-Trondelag universitātes studenti u.c.

RBP, realizējot sociālās atbildības politiku par ostas apkaimju iedzīvotāju un ostas sadarbību, ir pabeigusi vairākus projektus Kundziņsalas teritorijā. Pārskata gadā ir nodrošināta un labiekārtota iedzīvotāju piekļuve Sarkandaugavai – ierīkota pludmale, kā arī izcirsti koki un krūmi atpūtas zonā, sniegts tehnisks atbalsts iedzīvotāju biedrībai "Kundziņsala" volejbola laukuma izveidošanai u.c.¹¹²

¹¹⁰ RBP, 11.01.2017., www.rop.lv

¹¹¹ Turpat

¹¹² RBP, 13.09.2016., www.rop.lv

RV17 Augoša daudzprofilu osta – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
17.1.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā	milj. t	2013 35,5	2014 41,08	2015 40,06	2016 37,07	↓	Pieaug	49	RBP
17.2.	Kuģu bruto tonnas vienība	milj. GT ¹¹³		2014 48,35	2015 44,65	2016 43,75	↓	Pieaug	50	RBP
17.3.	Rīgas ostas kravu apgrozījuma īpatsvars kopējā Latvijas ostu kravu apgrozījumā	%		2014 56,6	2015 58,7	2016 60,2	↑	Nesamazinās	50	RBP
17.4.	Rīgas brīvostas teritorijā strādājošie uzņēmumi	Skaitis		2014 115	2015 195	2016 209	↑	Nesamazinās	88	RBP
17.5.	Rīgas brīvostas teritorijā strādājošie stividori	Skaitis		2014 35	2015 35	2016 35	⇒	Nesamazinās	33	RBP
Tendence										
	↑	↓	↑	↓	⇒					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas					

2016.gadā Rīgas brīvostas terminālos tika pārkrauti par 2,99 milj. t jeb 7,5% mazāk kravu nekā 2015.gadā. Kopējos kravu apgrozījuma rādītājus 2016.gadā visbūtiskāk ietekmējis ogļu un naftas produktu tranzīta plūsmas samazinājums, jo šīs kravas joprojām veido vairāk nekā pusi no Rīgas brīvostā apstrādātajām kravām. Vienlaikus pozitīvi jāvērtē fakts, ka pārskata gadā turpināja palielināties pārkrauto minerālmēslu apjoms, sasniedzot augstāko gada apgrozījuma rādītāju šīm kravām ostas pastāvēšanas vēsturē – 2,8 milj. t/gadā.¹¹⁴ Ģenerālkraavu segmentā pozitīvi dinamikas rādītāji, salīdzinot ar 2015.gadu, novērojami TEU¹¹⁵ vienību konteinerkravām (+8,6%), metāliem (+48,9%), zivīm un zivju produkcijai (+37,0%) u.c. kravu veidiem.

Pārskata gadā Rīgas brīvostas teritorijā strādājošo uzņēmumu skaits ir pieaudzis līdz 209 uzņēmumiem. Jāatzīmē, ka šo uzņēmumu skaitu veido komersanti, kas ostas teritorijā strādā uz līguma pamata – zemes nomnieki (89 uzņēmumi), kuģu aģentēšanas uzņēmumi, kuģošanas līniju, velkoņu un bunkurēšanas pakalpojumu sniedzēji,

¹¹³ Bruto tonnas vienība (*angļu val. Gross tonnage (GT)*)

¹¹⁴ RBP, 11.01.2017., www.rop.lv

¹¹⁵ 20 pēdu ekvivalenta vienība (*angļu val. Twenty-foot equivalent unit (TEU)*)

kā arī dažādi kuģu un kravu apkalpošanas uzņēmumi. Savukārt Rīgas brīvostas teritorijā strādājošo stividoru skaits 2016.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palicis nemainīgs – 35 stividori.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: Rīgas brīvostas pārvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Ar RV saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko izveido tirgus piekļuves ostas pakalpojumiem un ostu finanšu pārredzamības sistēmu	Juridiski saistošs tiesību akts, kurā noteikta vienota politika attiecībā uz ostu pārvaldību visā ES.

Nozares eksperta viedoklis

Līva Stūrmane, Oxford Research Baltics eksperte

Pārskata gada būtiskākais sasniegums ir Krievu salas infrastruktūras attīstības projekta ietvaros izbūvētie objekti, kas dod nozīmīgu pienesumu Rīgas ostas attīstībai. Pozitīvi vērtējama tendence, ka ostā var ienākt lielākas klases kuģi.

Būtiski, ka ir pieaudzis Rīgas brīvostas teritorijā strādājošo uzņēmumu skaits. Nepieciešams strādāt pie Rīgas brīvostas teritorijā strādājošo stividoru skaita palielināšanas un piesaistīšanas.

Rīgas brīvostai sadarbībā ar pieostas apkaimju biedrībām un iedzīvotājiem nepieciešams turpināt Rīgas brīvostas vides un sociālās atbildības principu popularizēšanu un iedzīvotāju iepazīstināšanu ar ostas darbību.

RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums

RV galvenais mērķis ir veicināt tūrisma attīstību pilsētā, dažādojot tūrisma piedāvājumu. Pašvaldības uzdevums RV ietvaros ir gan veicināt uzņēmējdarbību, gan popularizēt tūrisma iespējas savā teritorijā. Nozares veiksmīgai attīstībai būtiski ir veicināt tūristu apjoma pieaugumu, tūrisma pakalpojumu dažādošanu, viesnīcu noslogojuma palielinājumu, uzturēšanās laika pagarināšanu (t.sk. nakšņojumu skaita pieaugumu), Rīgas pilsētas kā īso ceļojumu galamērķa atpazīstamības veicināšanu, Rīgas pilsētas kā kongresu, konferenču un korporatīvo pasākumu organizēšanas vietas veidošanu, medicīnas tūrisma attīstību, Rīgā ienākušo kruīza kuģu skaita palielināšanu, jaunu darba vietu radīšanu, kā arī izvairīšanos no nevēlamajiem tūristiem.

Aizvadītajā 2016.gadā Rīgas viesnīcās un citās tūrisma mītnēs visvairāk tūristu tika reģistrēti no Vācijas – 12,1%, Krievijas – 12,0%, Igaunijas – 8,0%, Lietuvas – 7,0%, Somijas – 6,8%, Lielbritānijas – 6,2%, Norvēģijas – 5,3% un Zviedrijas – 5,0%.¹¹⁶ Var teikt, ka tūristu plūsma no šīm valstīm ir identiska ar 2015.gadu. Ņemot vērā statistikas datus, Rīgas pilsētā lēnām sāk atgriezties tūristi no Krievijas, kurus liela daļa tūrisma un viesmīlības nozares pārstāvju uzskata par vienu no svarīgākajām tūristu grupām.¹¹⁷

Veicinot Rīgas pilsētas atpazīstamību un tūristu piesaisti, laika periodā no 2016.gada marta līdz aprīlim RTAB Vācijā realizēja kampaņu “Veiksmīgs vācu start-up svin 815.dzimšanas dienu”, kā arī šajos divos mēnešos RTAB Norvēģijā un Somijā tīmekļa reklāmas kampaņas “Afford more in Riga” ietvaros atgādināja, ko un cik daudz viņi var atļauties Rīgā, salīdzinot ar cenām pašu zemē.¹¹⁸

Veiksmīgi darbojoties Eiropas kongresu biroju stratēģiskajā apvienībā, 2016.gadā RTAB uzņēma Eiropas kongresu biroju direktoru sanākumi, uz kuru kopumā ieradās 23 kongresu biroju direktori un atzinīgi novērtēja Rīgas kā konferenču un korporatīvo pasākumu galamērķa potenciālu un iespējas.

2016.gadā tika veikti vizuālā tēla, informācijas un funkcionalitātes uzlabojumi tīmekļa vietnēs www.liveriga.com un www.meetriga.com. To saturs tika padarīts vieglāk pārskatāmāks un lasāmāks, pilnveidojot arī atsevišķas sadaļas. Tīmekļa vietnes www.liveriga.com apmeklētāju skaits 2016.gadā sasniedza 2 022 598 apmeklētājus.

Pārskata gadā notika aktīva Rīgas kā gastronomijas tūrisma galamērķa popularizēšana. RTAB turpināja pērnajā gadā iesākto projektu “Rīga. Pilsēta labai garšsajūtai”, kā arī 2016.gadā tika noorganizētas divas Rīgas Restorānu nedēļas, katrā no tām apkalpojot vairāk nekā 10 000 apmeklētāju.

LIVE RIGA sadarbībā ar digitālo aģentūru “CUBE” 2016.gadā radīja jaunu Rīgas pilsētas reklāmas video “A – Z Riga Rap Guide”, kurā 142 vārdos, kas izkārtoti alfabēta secībā tiek izklāstīts stāstījums par Rīgu. Šāds reklāmas video formāts tika izraudzīts apzināti, lai uzrunātu ārzemnieku tūristus un tā saturs atšķirtos no citu pilsētu reklāmām. Video tiks izmantots reklāmas kampaņās, pilsētas prezentācijas pasākumos un izstādēs.¹¹⁹

¹¹⁶ focus.lv

¹¹⁷ <http://financenet.tvnet.lv>, 31.12.2016.

¹¹⁸ Turpat

¹¹⁹ www.leta.lv, 25.07.2016.

RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība					Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016				
18.1.	Tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaits	Skaitis, milj.	0,97	1,11	1,27	1,33	1,42	↑	Pieaug	1,3	CSP
18.2.	Tūristu mītnu skaits Rīgā	Skaitis	117	115	119	121	119	↓	Pieaug	130	CSP
18.3.	Vidējais viesnīcu (numuru) noslogojums Rīgā	%	48,5	54,7	55,6	55,4	55,0	↓	Pieaug	65	CSP
Tendence											
	↑	↓	↑	↓	⇒						
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas						

Ļoti pozitīva tendence vērojama tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaitam, katru gadu tiek piedzīvots pieaugums un 2016.gadā tika apkalpoti 1,42 milj. tūristu (t.sk. 1,24 milj. ārvalstu tūristu), kas ir par 6,8% vairāk nekā 2015.gadā.

2016.gadā tūristu mītnu skaits Rīgā ir samazinājies līdz 2014.gada skaitam, t.i., 119 mītnes, savukārt pieejamo gultasvietu skaits ir palielinājies par 4,6%, sasniedzot 15 097 gultasvietas, kā arī pavadīto nakšu skaits ir palielinājies no 2,5 milj. 2015.gadā līdz 2,7 milj. 2016.gadā (85,2% sastāda ārvalstnieku tūristi).

Pasažieru apkalpošanas jomā 2016.gads Rīgas brīvastai aizritējis vēl produktīvāk – tika apkalpoti 582 tūkst. pasažieru, kas ir par 10,5% vairāk nekā 2015.gadā. Savukārt Rīgā kopumā pietāja 63 kruīza kuģi, kuri atveda 71 420 kruīza pasažieru, kas ir par 3,3% vairāk nekā pērnajā gadā.¹²⁰

RD struktūrvienība, kura veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: Rīgas Tūrisma Attīstības Birojs, RPA “Rīgas pieminēkļu aģentūra” un Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

Pilsētas reprezentācijas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos.

¹²⁰ www.lsm.lv, 11.01.2017.

Nozares eksperta viedoklis

Līva Stūrmane, Oxford Research Baltics eksperte

Rīgas pilsēta kļūst par iecienītu tūristu galamērķi. Kopējais tūristu skaits katru gadu ievērojami pieaug, 2016.gadā sasniedzot 2,3 milj. Šeit nozīmīgs ir "LIVE RIGA" pienesums un reklāmas kampaņas mērķa tirgos. Pozitīva tendence ir rīkotā Rīgas restorānu nedēļa un arvien augošais dalībnieku skaits. Svarīgi turpināt palielināt tūristu mītnu skaitu un nodrošināt augstu apkalpošanas līmeni, lai spētu piesaistīt tūristus un sniegtu Eiropas līmeņa servisu. Latvijas simtgade pulcēs ievērojamu tūristu skaitu, tāpēc nepieciešams laikus sagatavoties apmeklētāju pieplūdumam tūristu birojos, viesnīcās un restorānos. Vienlaikus, ir svarīgs atbilstošs un mūsdienīgs ekskursiju piedāvājums.

Nozīmīga ir starptautiskā viesnīcu tīkla "Hilton" ienākšana Rīgā, kas palielinās pilsētas iespēju uzņemt viesus un nodrošināt augstākās klases servisu, tādējādi pilsētas viesiem tiks paplašināts viesnīcu piedāvājums un tas arī radīs papildu darba vietas, kas ir pozitīvi ekonomikai. Nepieciešams turpināt darbu pie citu starptautisko viesnīcu tīklu ienākšanas Rīgā.

Pozitīvi vērtējamas apmācības Rīgas gidiem un atbilstošu sertifikātu izsniegšana.

Tāpat pozitīvi vērtējams, ka "American Express" veiktajā darījumā braucienu tendenču pētījumā ("Meetings&Events 2016 Global Meetings Forecast") Rīga tika atzīta kā viena no 10 piemērotākajām un labākajām pilsētām Eiropā, kurā 2016.gadā rīkot starptautiskos kongresus, konferences un korporatīvos pasākumus. Tas rada pozitīvu efektu gan uzņēmējdarbībai, gan tūrismam.

Medicīnas tūrismam ir ļoti liels potenciāls, tādēļ nepieciešams to attīstīt. Latvijas salīdzinoši zemās cenas, augstā kvalitāte un valodu zināšanas piesaistīs apmeklētājus no visas Eiropas. Svarīga ir spēcīga sadarbība ar ārstniecības iestādēm un atbilstoša komunikācija ar klientu.

RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība

RV galvenais mērķis ir nodrošināt modernu, uz klientu orientētu publisko pārvaldi, ņemot vērā iespēju un vajadzību daudzveidību. Moderna publiskā pārvalde ievēro labas pārvaldības principus un to raksturo sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā un darbībā, atklātība un caurskatāmība, profesionalitāte, elastība jeb spēja reaģēt uz mainīgajām sabiedrības vajadzībām, plaša IKT lietošana jeb e-pārvalde un sadarbība dažādos mērogos un līmeņos.

Turpinot regulāra dialoga ar sabiedrību veidošanu, pārskata gadā tika organizētas diskusijas, iesaistot Rīgas iedzīvotājus, t.sk. septīto reizi norisinājās ikgadējais Rīgas iedzīvotāju forums "Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara!". Kā ik katru gadu rīdnieki tika aicināti tikties forumā, lai pārrunātu pilsētas attīstību, konstatētu notiekošās izmaiņas, apmainītos ar kontaktiem un iedvesmotos no pilsētas labās prakses piemēriem. Tieši savstarpējā sadarbība starp iedzīvotājiem, NVO, pašvaldību un uzņēmumiem ļaus Rīgai savlaicīgi sagatavoties Latvijas valsts simtgades svinībām, kas bija 2016.gada foruma pamattēma.¹²¹

Vienlaikus, lai diskutētu par Rīgas metropoles areāla attīstību, 2016.gada rudenī LR VARAM un RD organizēja starptautisku konferenci "Konkurētspēja caur sadarbību: jauni stratēģiskie un pārvaldes risinājumi Rīgas metropoles areāla pašvaldībām", kuras laikā ārvalstu ekspertu panelīdiskusijā tika diskutēts par metropoles un galvaspilsētas lomu, konkurētspējas veicināšanu nacionālā un starptautiskā līmenī, apskatot Oslo, Vīnes, Gdiņas pilsētas piemērus. Savukārt nacionālajā panelīdiskusijā valsts pārvaldes, Pierīgas pašvaldības un uzņēmējdarbības sektora pārstāvji izteica viedokli par galvenajiem attīstības virzieniem un iespējamajiem atbalsta mehānismiem areāla konkurētspējas stiprināšanai.¹²²

Jaunā galvaspilsētas teritorijas plāna līdz 2030.gadam izstrādes ietvaros turpinājās arī 11 TmP izstrāde, kur 2016.gada nogalē sagatavotie TmP projekti tika nodoti iedzīvotāju vērtēšanai, kas būs par pamatu tālākiem risinājumiem. TmP ietvaros tiek risināti teritorijas plānošanas jautājumi, kas saistīti ar atsevišķu nozaru attīstību. Jaunā Rīgas teritorijas plānojuma veidošanas gaitā tiek izstrādāti šādi TmP: Mājokļu attīstības TmP, Transporta attīstības TmP, Valsts un pašvaldību funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju TmP, Uzņēmējdarbības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju TmP, Rīgas brīvostas TmP, Ūdens teritoriju un krastmalu TmP, Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu TmP, Rīgas kultūrvēsturisko teritoriju TmP, Ainavu TmP, Meliorācijas attīstības TmP, kā arī Aizsargjoslu un aprobežojumu TmP. Saņemtie iedzīvotāju priekšlikumi tika apkopoti un izvērtēti, lai pilnveidotu TmP redakcijas. Pirms TmP apstiprināšanas RD sabiedrība tiks iepazīstināta ar to gala redakcijām. Pēc TmP apstiprināšanas, turpināsies darbs pie jaunā Rīgas teritorijas plānojuma redakcijas izstrādes, kuru paredzēts apstiprināt 2018.gadā.¹²³

Tāpat pārskata gadā nepārtraukti pilnveidoti pašvaldības sniegtie pakalpojumi. Turpmāk Rīdnieka karšu lietotāji visu informāciju par rīdniekiem pieejamajām atlaidēm var uzzināt tīmekļa vietnē www.ridzniekakarte.lv, kurā vienlaicīgi iespējams iegādāties jaunās 1 stundas biļetes darba dienām un brīvdienām, piecas 24 stundu biļetes, kas izmantojamas 15 dienu laikā, kā arī braucienu un mēneša biļetes. Tāpat tiek sniegta iespēja ieskaitīt naudu savā e-macinā, lai norēķinātos par automašīnu novietošanu B, C un D zonās ar 20% atlaidi.¹²⁴

¹²¹ pasvaldiba.riga.lv, 28.11.2016.

¹²² pasvaldiba.riga.lv, 05.10.2016.

¹²³ www.riga.lv, 03.11.2016.

¹²⁴ pasvaldiba.riga.lv, 29.06.2016.

Savu darbību veiksmīgi nodrošina izveidotā tīmekļa vietne www.riga.lv. Šajā vietnē iegūstama aktuālākā informācija par Rīgu un pilsētā notiekošo, kurā informācija tiek aktualizēta vairākas reizes dienā. Savukārt sociālajos tīklos www.twitter.com un www.facebook.com turpinās aktīva komunicēšana ar iedzīvotājiem un žurnālistiem, izplatot dažādu informāciju un atbildot uz jautājumiem un ierosinājumiem, tādējādi nodrošinot labāku atgriezenisko saiti ar iedzīvotājiem sociālajos tīklos.

19.1.tabula

RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība						Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014	2015	2016	2017				
19.1.	Budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība (deficīts)	milj. EUR	2012 -19,59	2013 -56,79	2014 -30,07	2015 -3,8	2016 33,8	2017 -	↓	Pakāpeniska bezdeficīta budžeta sasniegšana	0 (sabalansēts budžets)	RD FD
19.2.	Pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju	EUR	2012 14,23	2013 4,95	2014 9,84	2015 10,88	2016 10,48	2017 -	↓	Pieaug (pieaugums ne augstāks par inflāciju)	31,3	RD FD
19.3.	Pašvaldības izdevumu vispārējiem valdības dienestiem īpatsvars budžeta izdevumos (ņemot vērā procentu maksājumus un Rīgas pilsētas pašvaldības iemaksu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā)	%	2011 4,8	2014 5,3	2015 5,16	2016 5,34	2017 -	↑	Nepārsniedz 7	< 7	Aprēķini pēc Valsts kases datiem	
19.4.	Rīgas pilsētas pašvaldības tiešā parāda dinamika	milj. EUR	2012 153,6 7	2013 177,44	2014 189,84	2015 219,42	2016 237,91	2017 -	↑	Stabilizācija vai pieaugums, samazinoties kopējam parādsaistību apjomam	~199,2	RD FD
19.5.	Pašvaldības administrācijas piedāvāto e-pakalpojumu skaits pret vispārējo pašvaldības piedāvāto pakalpojumu skaitu	Skaits	2013 27*/230 * – ~puse ir 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumi	2015 33*/298 * – 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumi	2016 34*/299 * – 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumi	2017 -	2017 -	↑	Pieaug	120*/230 * – ~puse ir 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumi	KAVIS (Klientu attiecību vadības informācijas sistēma)	
19.6.	Iedzīvotāju skaits, kas izmanto e-pakalpojumus	Skaits	2011 ~125 000	2015 ~117 000	2016 ~2 469 690 ¹²⁵	2017 -	2017 -	↑	2016 ~200 000	~200 000	www.eriga.lv	

¹²⁵ Apkopots reģistrēto autorizāciju skaits, izmantojot e-pakalpojumus

19.7.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	2012 69,1	2013 71,4	2014 73,6	2015 75,7	2015/16 71,1	2016/17 –	↓	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.8.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (t.sk. plāniem, lēmumiem utt.)	Pozitīvs vērtējums, %	2012 47,1	2013 50,4	2014 55,5	2015 56,4	2015/16 52,1	2016/17 –	↓	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.9.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli	Pozitīvs vērtējums, %	2012 30,9	2013 34,6	2014 35,5	2015 35,8	2015/16 30,4	2016/17 –	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.10.	Iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%		2013 55,6				2017 58,7	↑	Palielinās	70	CVK
19.11.	Rīgas pilsētas pašvaldības sadarbība ar starptautiskām organizācijām/institūcijām, sadarbības tīkliem	Skaits	2012 17	2013 19	2014 19	2015 19	2016 19	2017 –	⇒	Palielinās	19	RD ĀP
19.12.	Kopējais Rīgas sadraudzības pilsētu skaits, t.sk. aktīvās sadraudzības pilsētas	Skaits	2012 29 18	2013 29 18	2014 29 18	2015 29 18	2016 29 18	2017 – –	⇒	Pieaug	30 20	RD ĀP
19.13.	Uzņemtās ārvalstu delegācijas	Skaits vidēji gadā	2012 50	2013 68	2014 65	2015 62	2016 60	2017 –	↓	Nesamazinās	50 (vidēji gadā)	RD ĀP
19.14.	Rīgas vadības pārstāvju oficiālās ārvalstu vizītes	Skaits vidēji gadā	2012 200	2013 221	2014 223	2015 232	2016 250	2017 –	↑	Nesamazinās	200 (vidēji gadā)	RD ĀP

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Sekmīgi īstenojot budžeta ieņēmumu daļas izpildi un nodrošinot stingru budžeta izpildes operatīvo kontroli, Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada budžetā tika panākts pārpalikums EUR 33,8 milj., kas ir īpaši atzīmējams notikums pēdējo 5 gadu laikā.¹²⁶ Savukārt pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju, salīdzinot ar 2015.gadu, ir par 3,7% mazāki ar inflāciju 0,1% 2016.gadā. Rīgas pilsētas pašvaldības tiešā parādā dinamikā vērojams pieaugums par 8,4% pret iepriekšējo gadu, kas skaidrojams ar aizņēmumu līdzekļu piesaisti no Valsts kases pašvaldības investīciju projektu finansēšanai, ievērojot valsts noteiktos aizņemšanās nosacījumus un

¹²⁶ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

limitus. Savukārt kopējais pašvaldības saistību apjoms, ieskaitot visas uzņemtās saistības (pamatsummas un procentus), pārskata gada laikā ir samazinājies par 4,1%. Lai gan pašvaldības izdevumu vispārējiem valdības dienestiem īpatsvars budžeta izdevumos (ņemot vērā procentu maksājumus un Rīgas pilsētas pašvaldības iemaksu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā) ir palielinājies no 5,16% 2015.gadā līdz 5,34% 2016.gadā, rādītājs aizvien nepārsniedz 2020.gadā plānoto vērtību 7% apmērā.

2016.gadā iedzīvotāju skaits, kas izmantoja pašvaldības e-pakalpojumus, ir būtiski pieaudzis, ko raksturo 19.6.rādītājs. Pārskata gadā ir veiktas vairāk kā 2 milj. autorizācijas, kas ir 21 reizes vairāk nekā 2015.gadā. Tas tika panākts, pašvaldībā ieviešot e-rēķinu apriti, kā arī nodrošinot citus e-pakalpojumus, lai pieteiktos Skolēna e-kartei un reģistrētu savus pirmsskolas vecuma bērnus Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu, kas īsteno vispārējās pirmsskolas izglītības programmas, rindās u.c. Pārskata gadā pašvaldībā ir notikusi 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumu optimizācija, to funkcionāla uzlabošana, kā arī jaunu pakalpojumu izveide, kaut gan kopējais skaits pret vispārējo pašvaldības piedāvāto pakalpojumu skaitu ir saglabājies līdzšinējā 11% apjomā. Piebilstams, ka pašvaldība nodrošina 100% 1.līmeņa e-pakalpojumu pieejamību.

Pārskata gadā Rīgas vadības pārstāvji piedalījās 250 oficiālās ārvalstu vizītēs, kas ir par 18 vizītēm vairāk nekā 2015.gadā, kā arī Rīgas pilsētā uzņēma 60 ārvalstu delegācijas, tādējādi veicinot atpazīstamību un starptautiskās sadarbības iespējas.

RD struktūrvienības, kuras veica aktivitātes šī RV sasniegšanā: RD Finanšu departaments, RD Pilsētas attīstības departaments, RD Īpašuma departaments, RD Izglītības, kultūras un sporta departaments, RD Labklājības departaments, RD Satiksmes departaments, RD Mājokļu un vides departaments, RD Apmeklētāju pieņemšanas centrs, RD Informācijas tehnoloģiju centrs, RD Ārlietu pārvalde, RD Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas pašvaldības policija, Rīgas pilsētas būvvalde un SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Budžets

Kopējie Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2016.gadā sastādīja EUR 822,7 milj. – par EUR 60,5 milj. jeb 7,9% vairāk nekā 2015.gadā. Savukārt pašvaldības pamatbudžeta izdevumi bija EUR 788,9 milj., kas ir par EUR 22,9 milj. vairāk nekā iepriekšējā gadā. Kā arī jāpiebilst, ka RD FD turpināja pašvaldības vidēja termiņa budžeta plānošanu.¹²⁷

Nozares ekspertu viedoklis

Edīte Alksne | Rīgas uzņēmēju biedrības valdes priekšsēdētāja vietniece

Atzīstami, ka sadarbībā ar SIA "Lattelecom" uzsākts projekts par publisko Wi-Fi tīklu ierīkošanu 270 izglītības iestādēs.

Nozīmīgi, ka ieviests jauns skolēnu brīvpusdienu uzskaites datu elektroniskais aprites modulis un nodrošināta pusdienu apmaksu skolā ar e-karti.

¹²⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats, 2017

Nepieciešams attīstīt sadarbību ar Pierīgas pašvaldībām, veidojot kopīgus projektus un citas aktivitātes. Iedzīvotāji jāinformē par pašvaldības starptautiskajām aktivitātēm un atdevi/pienesumu no pašvaldības amatpersonu vizītēm ārvalstīs (gadā pāri par 220 vizītēm).

Jāturpina iedzīvotāju informēšana un tālāka iesaiste savas apkaimes NVO aktivitātēs. Tāpat ieteicams paredzēt finansējumu tīmekļa vietnes www.apkaimes.lv funkcionālās darbības pilnveidošanai, papildinot sadaļas ar aktuālo informāciju par apkaimju NVO un apkaimēs īstenotajiem un atbalstītajiem projektiem, kā arī paredzēt finansējumu mobilajai aplikācijai RNP ūdens skaitītāju rādījumu nodošanai un atgādinājumu saņemšanai.

Ieteicams afišu un reklāmas stabu izvietojumu saskaņot ne tikai ar Būvvaldi, bet arī ar pieguļošajā teritorijā esošajiem uzņēmumiem un iestādēm, lai neradītu riskus normālai uzņēmuma/iestādes funkciju nodrošināšanai (piebraucamie ceļi u.c.).

Iveta Reinholde, asociētā profesore, Dr.sc.pol.

2016.gada RV ietvaros vērā ņemamas investīcijas tika ieguldītas RNP, nodrošinot organizācijas administratīvās kapacitātes palielināšanu (piem., e-rēķini, mobilās aplikācijas, klientu apziņošanas sistēmas izveide, datorsistēmas atjaunošana, autoparka atjaunošana). Tomēr veiktajām investīcijām ir jānodrošina RNP administratīvo izmaksu nepalielināšanās un/vai stabilizācija.

Pārskata gadā pašvaldība ir turpinājusi uzlabot IKT atbalstu publisko pakalpojumu attīstībai. Tāpat pašvaldība ir ieguldījusi pūles teritoriju izmantošanas ilgtspējas nodrošināšanai, izstrādājot TmP dažādām pilsētas teritorijām, tā radot priekšnoteikumus šo teritoriju attīstībai nākotnē. Jāuzteic pašvaldības paveiktais apkaimju attīstībā un apkaimju identitātes veicināšanā.

Vienlaikus pašvaldība ir paveikusi lielu darba apjomu informācijas sniegšanas nodrošināšanā, tādēļ turpmākā periodā ir jānodrošina kvalitatīva un jēgpilna sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā, dodot iespēju sabiedrībai izsekot dokumentu (t.i., attīstības plānošanas un saistošo noteikumu) redakcijām, un sabiedrības priekšlikumu iekļaušanai dažādos dokumentos, kā arī jāveicina plašas un dažādu sabiedrības grupu iesaistošas sabiedriskās apspriešanas par infrastruktūras un pilsētas attīstības jautājumiem.

Kopējie secinājumi

1. 2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldība turpināja aktīvi darboties jautājuma risināšanā par PII pakalpojumu pieejamību, kā rezultātā novērojams pirmsskolas vecuma bērnu, kuri reģistrēti rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII, skaita samazinājums no 1 950 bērniem 2015.gadā līdz 1 320 bērniem 2016.gadā. Jāatzīmē, ka jautājums par PII pakalpojumu pieejamību savu aktualitāti nezaudēs arī turpmākajos gados, jo kā liecina CSP statistikas dati, pēdējos trijos gados novērojams jaundzimušo skaita pieaugums.
2. Lai nodrošinātu izglītības infrastruktūras kvalitātes atbilstību mūsdienu prasībām, 2016.gadā veikti būtiski uzlabojumi Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanā. Ieguldījumi kvalitatīvā un mūsdienīgā izglītībā un mūžizglītībā ir būtisks priekšnoteikums Rīgas pilsētas iedzīvotāju labklājībai, kā arī pašvaldības izaugsmei un konkurētspējas veicināšanai. Ņemot vērā, ka kopumā 36% rīdnieku ģimenē ir nepilngadīgi bērni, 19% ir bērni līdz 6 gadu vecumam un 25% – vecumā no 7 līdz 8 gadiem, Rīgas pilsētas pašvaldībai ir svarīgi turpināt iesākto darbu pie izglītības satura, procesa un infrastruktūras kvalitātes atbilstības mūsdienu prasībām nodrošināšanas.
3. Jāatzīmē pozitīvais eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvara pieaugums vidusskolās 2016.gadā – fizikā (+0,9%), ķīmijā (+0,9%) un bioloģijā (+0,2%). Pozitīvi vērtējams fakts, ka rādītāja “Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās” vērtība bioloģijas priekšmetā jau par 3,0% pārsniedz Programmā noteikto sagaidāmo vērtību.
4. 2016.gadā piekto gadu pēc kārtas 9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību apliecības vietā, uzrāda negatīvu tendenci. Salīdzinot ar 2015.gadu, pārskata gadā licību apliecības vietā saņēmušo 9.klašu beidzēju īpatsvars palielinājās par 0,4%. Savukārt 12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņēma tikai licību atestāta vietā, salīdzinot ar 2015.gadu, ir samazinājies par 0,8%. Nepieciešams rast risinājumu mazināt skolēnu skaitu, kas, pabeidzot pamatizglītības un vidējās izglītības iestādes, apliecības vietā saņem tikai licību.
5. Lai veicinātu jauniešu nodarbinātību, arī turpmāk nepieciešams atbalstīt jauniešu iesaisti darba tirgū, turpinot informatīvās tikšanās ar uzņēmumu pārstāvjiem, iepazīstinot ar darba vidi, kā arī sniedzot atbildes uz interesējošiem jautājumiem un veikt to iesaisti apmācībās. Nākotnē tas nestu labumu abām pusēm – jauniešiem palīdzētu apjaust nākotnes vīzijas darba tirgū, bet darba devējiem tas sniegtu jaunus, radošuma un ideju pilnus darbiniekus.
6. Ļoti pozitīvi vērtējama iespēja jauniešiem piedalīties dažāda veida izglītojošos projektu konkursos, vienlaicīgi iesaistot arī savus vienaudžus, kā arī no jauniešu puses tiek izrādīta liela interese šādu konkursu iesaistē, veicinot jauniešu pašiniciatīvu, sociālo prasmju attīstību un līdzdalības pieredzes veidošanos.
7. Tāpat kā iepriekšējos gadus, arī pārskata gadā Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošinājusi ievērojamu kultūras pasākumu daudzveidību, kurus apmeklēja gan pilsētas iedzīvotāji, gan viesi no citām pilsētām un ārvalstīm. Tomēr 2016.gadā vērojams rīkoto bezmaksas pasākumu skaita Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos (ieskaitot bibliotēkas un muzejus) samazinājums par 133 pasākumiem no 3 287 2015.gadā līdz 3 154 2016.gadā, kas iespējams saistāms ar VEF Kultūras pils pārbūvi un restaurāciju. VEF Kultūras pils pārbūvi un restaurāciju plānots pabeigt 2017.gada otrajā pusē.
8. Ļoti pozitīvi vērtējams RCB 2016.gadā realizētais projekts “Sarunas un grāmatas līdzņemšanai”, kura ietvaros notika pansionātu iemītnieku integrācija sabiedrībā, brīvprātīgajiem dodoties uz sociālās aprūpes centriem un lasot priekšā grāmatas, avīzes un žurnālus. Šis projekts viennozīmīgi jāturpina arī nākamajos gados, dodot iespēju piedalīties arvien vairāk lasīt gribētājiem un palielinot to norises skaitu.
9. Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības integrācijas projektu konkursā NVO katru gadu tiek atbalstīti arvien vairāk projektu (2016.gadā – 88, 2015.gadā – 65) un palielinās piešķirtais finansējums, tādējādi kopumā pašvaldība veicina vienotas un iecietīgas sabiedrības veidošanu. Nepieciešams turpināt šāda projektu konkursa rīkošanu un projektu atbalstīšanu. Arī eksperte E.Alksne norāda, ka šādu projektu īstenošana ir nozīmīga.

10. Kā liecina apmeklētāju skaita pieaugums NVO namā no 15 000 2014.gadā līdz 26 550 2016.gadā, NVO nams ieguvis atpazīstamību un kļuvis par daudzu rīdzinieku draugu un NVO sadarbības partneri, sniedzot atbalstu NVO, kas darbojas sabiedrības integrācijas jomā, paaugstinot iedzīvotāju līdzdalību dažādās pašvaldības darbības jomās un stadijās, t.sk. problēmu identificēšanā, lēmumu pieņemšanā, īstenošanā un to kontrolē.
11. Nepieciešams turpināt piedāvāt iespēju apgūt latviešu valodas kursus A un B līmenī. Kā liecina statistiskā informācija, pēdējo gadu laikā pieaugušajiem, kas nav skolēni un bezdarbnieki, bijusi liela interese apgūt latviešu valodu A un B līmenī bez maksas un 2016.gadā latviešu valodas kursus pabeidza 1 226 cilvēki. Vienlaikus jāpiemin, ka katru gadu palielinās pilsoņu īpatsvars, 2017.gada sākumā sasniedzot 75,2% no kopējā iedzīvotāju skaita (2016.gada sākumā tie bija 74,5%).
12. Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošināja dažāda veida izglītojošus pasākumus bērniem, jauniešiem un viņu vecākiem. Tāpat pašvaldība neatkarīgi no maksātspējas sniedza atbalstu ģimenēm, izglītības psihologiem un ģimenes psihoterapeitiem, konsultējot bērnu vecākus un rīdzinieku ģimenes saistībā ar bērnu mācību un uzvedības grūtībām. Šādu pasākumu un atbalsta sniegšanu jāturpina arī turpmākajos gados, lai veicinātu izpratni ģimenēs un novērstu dažādas konflikta situācijas nākotnē.
13. Pašvaldības ieguldījums sporta pasākumu organizēšanā ir nesis ievērojamus rezultātus, ko pierāda dalībnieku skaita pieaugums dažādos sporta pasākumos. Četru gadu laikā posmā dalībnieku skaits ir palielinājies par 51,5%, līdz ar to ir jāturpina intensīvais darbs pie esošo un jaunu pasākumu organizēšanas.
14. Trešo gadu sekmīgi darbojas vienota elektroniska platforma www.veseligsridzinieks.lv par Rīgas pilsētas pašvaldības kompetenci, veselības veicināšanu un atkarības profilaksi, ģimenes psihosociālās labklājības veicināšanu un ģimenes aktivitāšu realizēšanai esošo infrastruktūru.
15. 2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībās SIA "Rīgas 1.slimnīca", SIA "Rīgas 2.slimnīca", SIA "Rīgas Dzemdību nams", SIA "Rīgas veselības centrs" un tās filiālēs "Bolderāja", "Ilģuciems", "Imanta", "Ķengarags", "Torņakalns" un "Ziepniekkalns" nodrošināta veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, sniegšana, optimizācija, jaunu pakalpojumu attīstība atbilstoši klientu pieprasījumam, sekojot tehnoloģiju attīstībai un izmantojot tirgus piedāvātās iespējas, un veikta veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana, kā arī iegādātas medicīnas ierīces un aprīkojums, veikti ēku un telpu remontdarbi un teritorijas labiekārtošana.
16. 2016.gadā Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošināja bezmaksas sporta nodarbības, tematiskās lekcijas un nodarbības, izglītojošus seminārus, informatīvas kampaņas utt., tādējādi pašvaldība īstenoja dažādus veselības veicināšanas pasākumus, attīstot veselīgu dzīvesveidu un uzlabojot slimību profilaksi. 2016.gadā tika piedāvāta līdz šim nebijusi aktivitāte – brīvdabas vingrošanas nodarbības sertificēta fitnesa trenera vadībā trīs apkaimēs – Juglā pie Dambjapurva ezera, Avotos Ziedoņdārzā un Āgenskalnā pie Māras dīķiem, kopā novadot 36 nodarbības ar gandrīz 1 500 apmeklētājiem.
17. Ņemot vērā pieaugošo pacientu skaitu, kas tiek reģistrēti pie ģimenes ārstiem, nepieciešams pilnveidot primārās veselības aprūpes pakalpojumus. 2016.gadā pie ģimenes ārstiem bija reģistrēti 699 146 pacienti (t.sk. 117 794 bērni), kas ir par 3 019 pacientiem vairāk nekā 2015.gadā (696 127), un 2016.gadā vidēji pie viena ģimenes ārsta bija reģistrēti 1 575 pacienti, kas ir par 18 pacientiem vairāk nekā 2015.gadā (1 557). Vienlaikus jāpiemin, ka primārās veselības aprūpes pakalpojumus 2016.gadā snieguši 444 ģimenes ārsti, kuri strādāja 93 vietās.
18. Pastiprinātu uzmanību nepieciešams pievērst pirmreizēji reģistrēto personu skaitam, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu). Kā liecina statistikas dati, tiek novērots skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem – 2015.gadā rādītāja vērtība bija 15,0, bet 2016.gadā – 16,7.
19. Pozitīvi novērtējams organizētais grantu programmas "Sociālās atstumtības riska grupu nodarbinātības veicināšana Rīgā" projektu konkurss, atbalstot četrus labākos pretendentes, kuri līguma darbības laikā sekmīgi realizē savus projektus, radot vairāk kā 10 jaunas darba vietas un veicinot nodarbinātību sociālās atstumtības riska grupās.

20. 2016.gadā ievērojami samazinājās sociālās palīdzības saņēmēju, t.sk. trūcīgo personu (par 10 806 personām jeb 25,4%), skaits, kā rezultātā samazinājās arī finansējums sociālajiem pabalstiem no EUR 14 890 316 2015.gadā līdz EUR 12 538 325 2016.gadā, un šos līdzekļus pašvaldība novirzīja citu sociālo aktivitāšu finansēšanai. Vienlaikus jāpiemin, ka pārskata gadā par EUR 10 ir palielinājusies minimālā mēneša darba alga – no EUR 360 2015.gadā līdz EUR 370 2016.gadā.
21. Vienlaikus turpina uzlaboties bezdarba un nodarbinātību raksturojošie rādītāji. Bezdarba līmenis pēc NVA datiem, rēķinot pret ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, 2016.gadā bija 5%. RSD klientu – darbaspējīgu nestrādājošu personu skaits gada laikā samazinājies par 905 personām jeb 21% un 2016.gadā bija 3 410 personas.
22. 2016.gadā DC/dienas aprūpes centru pakalpojumu pilngadīgo personu saņēmēju skaits palielinājās par 1 407 personām jeb 30,2% un 2016.gadā bija 6 071 pilngadīgas personas (2015.gadā – 4 664).
23. Turpināja saglabāties iepriekšējo gadu tendences, pieaugot aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēju skaitam un apjomam, kā arī invalīdu transporta samaksas saņēmēju skaitam. Tāpat strauji palielinājās (+51,5%) pieprasījums pēc ģimenes asistenta pakalpojuma.
24. Balstoties uz izmaiņām normatīvajos aktos, kuros ir noteikts, ka mājdzīvnieki obligāti jāreģistrē datubāzē, kā arī nepieciešams viņos implantēt mikroshēmu, tiek sniegta iespēja mazināt klaiņojošu dzīvnieku problēmu Rīgā. Tas ievērojami atvieglotu darbu mājdzīvnieku saimnieku meklēšanā un saimniekiem atrast nejauši nokļīdušos mājdzīvniekus. Kā arī pozitīvi vērtējama katru gadu notiekošā akcija – Rīgas pilsētas maznodrošināto un trūcīgo personu suņu un kaķu bezmaksas sterilizācija un eitanāzija.
25. Pamatojoties uz veiktajiem normatīvo aktu grozījumiem, RPP veic aktīvas pārbaudes ar nepilngadīgo personu iesaisti kontrolpirkumu veikšanā, tādējādi palielinot iespēju atmest un kontrolēt alkoholisko, enerģijas dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīgos tirgotājus.
26. RPP būtu nepieciešams pievērst lielāku uzmanību un atvēlēt laiku Rīgas mācību iestādēs izglītojošo pasākumu organizēšanai, lai informētu bērnus un jauniešus par drošības ievērošanu dažādās situācijās, rosinātu būt piesardzīgiem, līdz ar to izglītojot un preventīvi novēršot nelaimes gadījumus. Saskaņā ar RPP sniegto informāciju Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits kopš 2013.gada ir manāmi samazinājies – par 41,8%, salīdzinot ar 2016.gadu.
27. 2016.gadā mājokļu pieejamība Rīgā uzlabojās. Kopumā visaugstākais AS “Swedbank” MPI¹²⁸ starp Baltijas valstu galvaspilsētām bija Rīgā – 173,9, kur pieejamības uzlabojuma pamatā bija algu kāpums (+4,6%) un hipotekāro kredītu procentu likmju kritums (-19 bāzes punkti) (savukārt Tallinā – 152,7 un Viļņā – 128,4). 2016.gada otrajā pusē strauji krita iedzīvotāju noskaņojuma rādītājs un paātrinājās māsaimniecību uzkrājumu gada izaugsme, gada beigās sasniedzot 8,8%.
28. 2016.gadā uzsākta pansijas pakalpojuma izveidošana Ieriķu ielā 28. Tika izveidots DC pilngadīgām personām Klosters ielā 5/7 (pakalpojums sniegts 738 personām), kā arī izveidots RSD teritoriālais centrs “Daugava” Aglonas ielā 35/1. Vienlaikus 2016.gada augustā ekspluatācijā tika nodota atjaunotā dzīvojamā ēka Ieriķu ielā 28 ar 71 dzīvokli, no kuriem 21 dzīvoklis nodots RD LD grupas dzīvokļu lietošanā. Paplašinot pašvaldības īres un sociālo mājokļu fondu, ekspluatācijā tika nodota sociālā dzīvojamā ēka Aglonas ielā 35 k-1 ar 215 dzīvokļiem, t.sk. dzīvokļi cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī izveidots RSD teritoriālais centrs un DC telpas sociālo pakalpojumu nodrošināšanai.

¹²⁸ Indekss atspoguļo hipotētiskas māsaimniecības spēju iegādāties “standarta” mājokli Baltijas valstu galvaspilsētās, bet neatspoguļo nekādu informāciju par dzīvokļu pārdošanas iespējām. Indekss ietver kredītu apkalpošanas izmaksas, bet neiekļauj mājokļa uzturēšanas izdevumus, piemēram, komunālos un nodokļu maksājumus. Indeksa vērtība 100 nozīmē, ka māsaimniecība novirza kredīta apkalpošanai tieši 30% no tās pēcnodokļu ienākumiem, lai iegādātos 55 m² lielu dzīvokli.

29. Nozīmīgi, ka REA sagatavoja koncepciju par rotācijas fonda izveidi daudzdzīvokļu māju atjaunošanas atbalstam, kā arī izveidoja un uztur publiski pieejamu datubāzi par faktisko ēku energoefektivitāti vairāk nekā 5 000 mājām, kas pievienotas pie centralizētās siltumapgādes. Vienlaikus RNP 2016.gadā sniedza vairāk kā 500 konsultāciju un rīkoja vairāk kā 25 informatīvos pasākumus un prezentācijas māju pilnvarotajām personām un dzīvokļu īpašniekiem par dzīvojamo māju tehniskā stāvokļa uzlabošanas un energoefektivitātes pasākumiem.
30. 2016.gada jūlijā tika izveidota Dārzieku vienība, kas veic dzīvojamo māju apstādījumu sakopšanas darbus.
31. 2016.gadā ir pieaugusi dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī līdz EUR centiem 65 uz m² (2015.gadā – 57), par EUR centiem 18 uz m² pārsniedzot Programmā plānoto vērtību 2020.gadā – EUR centi 47 uz m². Dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksas sadārdzinājums ir radies, pamatojoties uz piemēroto PVN 21% likmi dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumiem no 01.07.2016. (līdz 30.06.2016. ar PVN neaplīka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumus saskaņā ar pārvaldīšanas līgumā iekļautajiem maksājumiem). Arī vispārējs cenu kāpums pakalpojumu jomās (elektroenerģija, ūdens apgāde, kanalizācija, atkritumi u.c.) un minimālās algas pieaugums ietekmēja dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksas sadārdzinājumu.
32. 2016.gada jūnijā Eiropas Dzelzceļa līnijas un starptautiskā lidosta “Rīga” parakstīja sadarbības memorandu *Rail Baltica RIX* stacijas integrēšanai lidostas teritorijā 2022.gadā. Savukārt 2016.gada augustā LR valdība akceptēja *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas trases izvietojumu Latvijas teritorijā.
33. 2016.gadā starptautiskā lidosta “Rīga” apkalpoja gandrīz pusi no kopējā Baltijas lidostu pasažieru skaita un sasniedza jaunu apkalpoto pasažieru rekordu – 5,4 milj., kas ir gandrīz par 5% vairāk nekā 2015.gadā. Nozīmīgākais infrastruktūras projekts bija jaunā ziemeļu termināļa izbūve ar kopējo platību 9 828,39 m².
34. Lai gan pēdējos gados vērojams pasažieru apgrozījuma pieaugums starptautiskajā lidostā “Rīga” (2016 – 5,4 milj., 2015 – 5,16 milj.) un Rīgas ostā (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) (2016 – 581,6 tūkst., 2015 – 526,2 tūkst.), tomēr rādītāju dinamika ir nepietiekama, lai sasniegtu pasažieru apgrozījuma sagaidāmās vērtības 2020.gadā starptautiskajā lidostā “Rīga” – 8,5 milj. pasažieru un Rīgas ostā – 1150 tūkst. pasažieru.
35. 2016.gadā samazinājās tiešo regulāro galapunktu skaits no starptautiskās lidostas “Rīga” līdz 79 galapunktiem (2015.gadā – 89). Vienlaikus samazinājās starptautisko regulāro maršrutu galapunktu skaits (valstu) no Rīgas starptautiskās autoostas līdz 15 valstīm (2015.gadā – 18).
36. 2016.gadā noslēdzās ES KF līdzfinansētais 19 dīzeļvilcienu vagonu modernizācijas projekts, AS “Pasažieru vilciens”, pieņemot ekspluatācijā pēdējo no sešiem modernizētajiem dīzeļvilcieniem. Tika uzsākta vilciena biļešu tirdzniecība tīmekļa vietnē un e-biļešu iegāde mobilo ierīču lietotņu lietotājiem *Android* un *iOS* operētājsistēmās. Pērn ieviestie zonu tarifi, tīmekļa vietnē un aplikācijās nopērkamās elektroniskās biļetes, vilcienu kustības ātruma palielināšana, kā arī citi uzlabojumi pasažieru ērtībām 2016.gadā pirmo reizi 9 gadu laikā ir nodrošinājuši pārvadāto pasažieru skaita pieaugumu. 2016.gadā pārvadāto maksas pasažieru daļa reģionālā sabiedriskā transporta tirgū pieauga par 10% pret 2015.gada tirgus daļu un sasniedza 39%.¹²⁹
37. Pārāk lēni tiek attīstīta veloinfrastruktūra, katru gadu arvien vairāk cilvēku kā pārvietošanās līdzekli izmanto velosipēdu, taču to skaits pieaugtu vēl intensīvāk, ja iedzīvotāji justos droši un būtu pieejamas velojoslas, veloceļi un velosipēdu novietnes. Lai veicinātu iedzīvotājus izmantot šādu pārvietošanās veidu, nepieciešams attīstīt pilsētas veloinfrastruktūru, kas vienlaikus varētu samazināt sastrēgumus un ielu noslodzi Rīgā, vairāk atbrīvojot ielas no automašīnām, lai sabiedriskais transports varētu kursēt bez sarežģījumiem, kā arī ilgākā laika posmā veicinātu gaisa kvalitātes uzlabošanu.
38. Kā liecina CSDD dati, diemžēl ceļu satiksmes negadījumu skaitam Rīgas pilsētā, neskaitot 2014.gadu, ir tendence pieaugt, līdz ar to Rīgas pilsētas pašvaldībai būtu nepieciešams padomāt par papildu pasākumiem pilsētas ceļu satiksmes drošības veicināšanai.

¹²⁹ www.leta.lv, 31.05.2017.

39. Ļoti pozitīvi vērtējams ieguldījums sabiedrisko transportlīdzekļu atjaunošanā un kvalitātes celšanā, nodrošinot ikvienam tā pieejamību un komfortu.
40. Pozitīvi vērtējama AS "Sadales tīkls" sadarbība ar pašvaldību elektroapgādes pārbūves darbos, darbus veicot vienlaikus ar ielu pārbūves darbiem. Minētā sadarbības prakse ļauj gan pašvaldībai, gan elektroapgādes uzņēmumam efektīvāk izmantot investīcijām paredzētos līdzekļus, veicinot pilsētas attīstību un iedzīvotāju labklājību.¹³⁰
41. Siltumenerģijas tarifs 2016.gada decembrī Rīgā bija mazākais Latvijas lielo pilsētu vidū. Lai gan no 2016.gada decembra tarifs bija 42,54 EUR/MWh bez PVN, tas joprojām bija par 10% zemāks nekā 2015.gada decembrī, kā arī tas aizvien ir zemākais salīdzinājumā ar pārējām lielajām pilsētām.¹³¹
42. Ņemot vērā, ka novērojams neliels sašķiroto atkritumu īpatsvara no kopējā sadzīves atkritumu apjoma pieaugums 0,5% apmērā pret 2015.gadu, kopumā veidojot 20,5%, nepieciešams veicināt rādītāja uzlabošanu, lai sasniegtu 2020.gadā izvirzīto mērķi – sasniegt 50% sašķiroto atkritumu īpatsvaru no kopējā sadzīves atkritumu apjoma. Tāpat sašķiroto atkritumu apjomā pieaugums ir neliels – 64 700 t, kas ir par 2,3% vairāk kā 2015.gadā, kas ir ļoti niecīgs pieaugums, ņemot vērā, ka līdz 2020.gadam nepieciešams sasniegt sašķiroto atkritumu daudzumu 169 808 t apmērā. Vienlaikus nepieciešams veicināt šī rādītāja sasniegšanu, jo šķirojot atkritumus, tiek taupīti dabas resursi, tos var izmantot otrreizējai pārstrādei, kā arī netiek piesārņota apkārtējā vide, līdz ar to arī neradot draudus cilvēku veselībai, kas ir būtisks nosacījums ilgtspējīgai pilsētas attīstībai.
43. Nozīmīgi vērtējama pašvaldības iniciatīva veikt lietusūdens pārvaldības procesu un resursu nodrošinājuma analīzi Rīgas pilsētas pašvaldībā un priekšlikumu izstrādi integrētas lietusūdens pārvaldības ieviešanai. Vienlaikus būtiski uzsvērt lietusūdens apsaimniekošanas sistēmu izstrādes uzsākšanu, ietverot zaļos risinājumus, kas atdarina dabisko ekosistēmu lietusūdeņu noteces principus un procesus, tādējādi nodrošinot tik nepieciešamo funkciju – novadīt lietusūdeni, kā arī izveidojot sabiedrībai pievilcīgu pilsētvidi.
44. 2016.gada septembrī astoto reizi notika Rīgas enerģētikas dienas, kuru ietvaros galvenais pasākums bija starptautiskā izstāde "Vide un enerģija 2016".
45. 2016.gadā REA veica 40 daudzdzīvokļu māju energoauditus, savukārt RNP 2016.gadā izstrādāja 38 dzīvojamo māju energoaudita pārskatus, piesaistot pašvaldības līdzfinansējumu 80% apmērā, kā arī noslēdza 38 līgumus par pašvaldības līdzfinansēto energoauditu veikšanu. Kritiska situācija vērojama daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku atjaunošanā, 2016.gadā atjaunojot tikai vienu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku. Ja mērķis līdz 2020.gadam ir atjaunot kopumā 2 000 (kumulatīvs skaits) daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, tad uz 2016.gadu bija atjaunotas tikai 69 daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas. Labākajā gadījumā pie ievērojamas aktivizēšanās un ļoti optimistiskas prognozes varētu sasniegt nepilnu trīsdesmito daļu. Arī eksperte I.Reinholde norāda, ka ir būtiskas problēmas daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku atjaunošanas jomā un gausā energoefektivitātes aktivitāšu ieviešana arī liecina, ka pilsēta nav ieguldījusi pienācīgas pūles, lai tuvinātos Viedās pilsētas statusam.
46. Pēc REA datiem atjaunošanas rezultātā vidējais īpatnējais enerģijas patēriņš apkurei uz atjaunoto ēku dzīvokļu platību 2016.gadā samazinājās par 10 kWh/m²/gadā jeb 10,1%, salīdzinot ar 2015.gadu, un sasniedza zemāko rādītāju pēdējo gadu laikā – 89 kWh/m²/gadā.
47. Novērojams Rīgas pilsētas pašvaldības atjaunoto pašvaldības izglītības iestāžu ēku skaita pieaugums, atjaunojot 178 (kumulatīvs skaits) ēkas (līdz 2015.gada beigām – 158).
48. RNP apsaimniekotajās mājās 2016.gadā ieviesti risinājumi elektroenerģijas uzskaites automatizēšanai un elektroapgādes tīkla modernizācijai 241 objektā.

¹³⁰ Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai, "Uzlabo Rīgas elektroapgādes drošību un kvalitāti", 10.08.2016.

¹³¹ www.rs.lv, 09.12.2016.

49. Pilsētas grausti degradē pilsētvidi un tās kopējo ainu, kā arī apdraud iedzīvotājus, jo tie pievilina zinātkārus bērnus, jauniešus un nelabvēlīgus cilvēkus (alkohola atkarīgos, narkomānus). Teicami novērtējams ir RD lēmums par NĪN likmes paaugstināšanu cīņā ar graustu samazināšanu pilsētā. Intensīvi jāturpina arī graustu apsekošana un to piespiedu sakārtošana, kas paredz graustu nojaukšanas un teritorijas sakārtošanas darbus 6 mēnešu laikā kopš lēmuma spēkā stāšanās dienas.
50. Balstoties uz Rīgas pilsētas iedzīvotāju izrādīto lielo interesi par mazdārziņa iegādāšanos un tā ierīkošanu, Rīgas pilsētas pašvaldībai būtu nepieciešams nodrošināt šo pakalpojumu pieejamību, aptverot plašākas apkaimes, vadoties pēc pieprasījuma.
51. Veicinot dabas un sabiedrisko apstādījumu teritoriju pieejamību Rīgas pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, 2016.gadā tika atklāts Erevānas dārzs, turpinājās Lucavsālas dienvidu daļas labiekārtošanas darbi, kā arī pabeigti vairāki rekreācijas objektu remontdarbi. Plānojot viena no vecākā Rīgas parka – Aldara parka – turpmāko attīstību, pārskata gadā sekmīgi norisinājās metu konkurss “Meta izstrāde Aldara parka pārbūvei”.
52. 2016.gadā turpinājās sistemātisks darbs pie ūdensmalu pieejamības veicināšanas, tās labiekārtojot. Juglas promenādē izbūvēta gājēju celiņa pamatne un daļa no apgaismojuma; atjaunotas koka laipas Vecāķos; tīrīta Strazdupīte u.c. Taču, lai palielinātu atpūtas iespējas un pilnvērtīgi izmantotu Rīgas pilsētas ģeogrāfisko novietojumu un dabas sniegtās iespējas, nepieciešams ierīkot papildu labiekārtotas peldvietas pie Daugavas un citām pilsētas ūdenstilpēm.
53. Ilgtspējīgas, tīras un zaļas vides attīstībai Rīgas pilsētā 2017.gadā ir svarīgi turpināt pārskata gadā iesāktos dabas, apstādījumu un ūdens teritoriju apsaimniekošanas un attīstības darbus. Gaisa kvalitātes uzlabošana, trokšņa diskomforta zonu samazināšana un pretplūdu pasākumu īstenošana ir aktuālo vides kvalitātes paaugstināšanas jautājumu sarakstā.
54. Veicinot uzņēmējdarbības attīstību pašvaldības administratīvajā teritorijā pārskata gadā, pašvaldības uzmanība tika pievērsta ekonomiskās sadarbības veicināšanai ar ārvalstīm, vietējo ražotāju produkcijas atpazīstamības veicināšanai un virzīšanai vietējā un ārvalstu tirgos, sadarbības stiprināšanai ar Rīgas ekonomikas nozaru asociācijām un uzņēmumiem, esošo un topošo komersantu izglītošanai u.c. pasākumiem. Lai radītu uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi un veicinātu augstu ekonomisko aktivitāti pašvaldības administratīvajā teritorijā, pašvaldībai ir jāmeklē kompleksi risinājumi, kas paredz stabilas investīciju un uzņēmējdarbības veicināšanas ilgtermiņa politikas izstrādi un īstenošanu. Ņemot vērā Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūras pēc pievienotās vērtības sadalījumu, pašvaldībai būtu ieteicams pievērst lielāku uzmanību rūpniecības apakšnozaru attīstīšanai Rīgā. Nozīmīgs priekšnoteikums rūpniecības nozaru uzņēmumu attīstībai ir tehniskās infrastruktūras – transporta, sakaru, enerģētikas, ūdensapgādes u.c. pieejamība un kvalitāte. Pašvaldībai būtu ieteicams veicināt sadarbību ar augstskolām un vadošajiem zinātnes centriem, lai turpinātu veicināt uzņēmējdarbības Rīgā inovāciju līmeni un augstāku pievienotu vērtību.
55. Neskatoties uz Rīgas brīvostā pārkrauto kravu apgrozījuma samazinājumu par 7,5%, pārskata gads Rīgas brīvostai kopumā bijis saimnieciski veiksmīgs. Rīgas brīvostas saimniecisko darbību raksturojošie rādītāji liecina, ka pārskata gads ir bijis trešais labākais gads ostas pastāvēšanas vēsturē. 2016.gads pēc kravu apgrozījuma atpaliek vienīgi no 2014. un 2015.gada, kad caur Rīgas brīvostu tika nosūtīts rekordliels energoresursu kravu daudzums. Jāatzīmē, ka tieši ogļu un naftas produktu tranzīta plūsmas samazinājums visbūtiskāk ietekmējis kopējā apgrozījuma rādītājus pārskata gadā. Vienlaikus pozitīvi jāvērtē fakts, ka 2016.gadā, par 4,6% palielinoties pārējo kravu apjomam, tiek novērota Rīgas brīvostā pārkrauto kravu plūsmu dažādošana un līdzsvarošana.
56. Dalība ikvienā no izstādēm vai kontaktbiržām veicina tūrisma attīstību Rīgas pilsētā, taču būtu nepieciešams regulāri veikt tūrisma tirgu diversifikāciju, t.i., piesaistīt jaunas valstis apmeklēt Rīgu. Kā arī Rīgas pilsētas pašvaldības primārākais darbs būtu kongresu, konferenču un korporatīvo pasākumu organizēšanas vietu veidošana, jo Rīgā ir liels trūkums pēc tām. Priekšdienās tas palielinātu darījumu tūrisma plūsmu un arī viesnīcu noslogojumu.

57. Ļoti nozīmīga ir tīmekļa vietņu www.liveriga.com un www.meetriga.com darbība un to pilnveidošana, kas sniedz saturiski detalizētu un pārskatāmu informāciju par Rīgu – tās apskates vietām, kultūras pasākumiem, naktsmītņu iespējām u.c., kas līdz ar to palielina iespēju kā galamērķi tūristiem izvēlēties tieši Rīgu. Jāpiebilst, ka ar katru gadu apmeklētāju skaits pozitīvi pieaug, 2016.gadā sasniedzot 2 milj. tūristu.
58. 2016.gada pārskats ir desmitais SUS ietvaros sagatavotais pārskats un trešais pārskats, kas sagatavots atbilstoši jaunā plānošanas perioda attīstības plānošanas dokumentu – Stratēģija un Programma struktūrai, t.sk. turpināts veikt dokumentu telpisko uzraudzību, iekļaujot kartes ar teritoriālajām prioritātēm, kurās atzīmētas tās apkaimes, kurās veikta pakalpojumu ieviešana vai uzlabošana.
59. Pārskata gadā tika apstiprināti aktualizētie Rīgas attīstības programmas 2014.–2020.gadam Rīcības plāns un Investīciju plāns 2016.–2018.gadam.
60. Pozitīvi vērtējama starptautiskā sadarbības un pilsētas atpazīstamības veicināšana, uzņemot ārvalstu viesus, dodoties ārvalstu vīzītēs, pārņemot labo praksi no citām pilsētām, kā arī piedaloties starptautiskos projektos un konferencēs.
61. Nepieciešams turpināt darba samaksas sistēmas pilnveidošanu Rīgas pilsētas pašvaldībā strādājošajiem. Nevienmērīgais darba samaksas pieaugums dažādos Latvijas tautsaimniecības sektoros pēdējos gados ir radījis situāciju, ka darba samaksas līmenis Rīgas pilsētas pašvaldībā ir zaudējis konkurētspēju ar valsts un privāto sektoru. Ja 2008.gadā 3.ceturksnī vidējais darba samaksas līmenis Rīgas pilsētas pašvaldībā bija par 4% augstāks nekā pilsētas privātajā sektorā, tad 2016.gada 3.ceturksnī tas bija par 18% zemāks. Pašvaldības turpmāko gadu attīstības un finanšu plānošanā jāņem vērā nepieciešamība paaugstināt pašvaldībā nodarbināto darba samaksas konkurētspēju, kā vienu no nepieciešamajiem faktoriem, kas sekmē pašvaldības vidēja un ilgtermiņa plānu sasniegšanu.

Rīgas domes iestāžu un struktūrvienību apkopojums Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam rīcības virzienu un tiem pakārtoto pasākumu/aktivitāšu īstenošanā

Struktūrvienība/Rīcības virziens	PRV1	RV2	RV3	RV4	RV5	RV6	RV7	RV8	RV9	RV10	PRV11	RV12	RV13	RV14	RV15	PRV16	RV17	RV18	RV19	
RD Finanšu departaments																				
RD Pilsētas attīstības departaments																				
RD Īpašuma departaments																				
RD Izglītības, kultūras un sporta departaments																				
RD Labklājības departaments																				
RD Satiksmes departaments																				
RD Mājokļu un vides departaments																				
RD Apmeklētāju pieņemšanas centrs																				
RD Informācijas tehnoloģiju centrs																				
Rīgas Tūrisma Attīstības Birojs																				
RD Ārlietu pārvalde																				
RD Sabiedrisko attiecību nodaļa																				
Rīgas pašvaldības policija																				
Rīgas pilsētas būvvalde																				
Rīgas Austrumu izpilddirekcija																				
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija																				
Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija																				
RPA "Rīgas enerģētikas aģentūra"																				
RPA "Rīgas gaisma"																				
RPA "Rīgas pilsētas arhitekta birojs"																				
RPA "Rīgas pieminekļu aģentūra"																				
SIA "Rīgas pilsētbūvnieks"																				
SIA "Rīgas meži"																				
SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"																				
SIA "Rīgas ūdens"																				
RP SIA "Rīgas satiksme"																				
AS "Rīgas siltums"																				
Rīgas brīvostas pārvalde																				
Rīgas bāriņtiesa																				

Mērķu un rīcības virzienu dinamikas analīze

Salīdzinoši sekmīga virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos RV:

- PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība
- RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam
- RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide
- RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm
- RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas
- RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe
- RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma
- RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība
- RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana
- RV15 Laba vides kvalitāte
- RV17 Augoša daudzprofilu osta
- RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums
- RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība

Nepietiekoša virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos RV:

- RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība
- RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis
- PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija
- RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana
- RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana
- PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš šādiem RV rādītājiem:

- PRV1 rādītājs – 9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību apliecības vietā
- RV2 rādītājs – jauniešu neformālās izglītības programmās iesaistīto jauniešu skaits
- RV3 rādītājs – amatiermākslas kolektīvu skaits

- RV4 rādītājs – iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī izteikt savu viedokli
- RV6 rādītājs – pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu)
- RV7 rādītājs – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pakalpojuma saņēmēju skaits: bērni; alternatīva ārpusģimenes aprūpe
- RV7 rādītājs – ģimeņu skaits, kas saņem sociālā darba pakalpojumu
- RV8 rādītājs – Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits
- RV9 rādītājs – dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī
- RV10 rādītājs – pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā
- RV10 rādītājs – AS "Pasažieru vilciens" pārvadāto pasažieru skaits
- PRV11 rādītājs – iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar autotransportu katru vai gandrīz katru dienu
- PRV11 rādītājs – elektromobiļu lēnās uzlādes vietas
- PRV11 rādītājs – ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās
- RV12 rādītājs – sašķirotu atkritumu daudzums
- RV12 rādītājs – sašķirotu atkritumu īpatsvars no kopējā sadzīves atkritumu apjoma
- RV13 rādītājs – pašreizējais atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu
- RV14 rādītājs – graustu skaits (A, B, C un D kategorijās) kopā
- RV14 rādītājs – grausti A kategorijas
- RV15 rādītājs – NO_x gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās
- PRV16 rādītājs – ārvalstu tiešās investīcijas

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktors

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departamenta
Stratēģiskās vadības pārvaldes
Stratēģiskās uzdevumu izpildes nodaļas
vadītāja
29.09.2017.
GŪTMANE

Dz.Balodis

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departamenta
Stratēģiskās vadības pārvaldes
vadītāja

A. KRŪZE

114

03-10-2017

Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli

PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- Transporta attīstības tematiskais plānojums. Rīga: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, SIA "VIA Design Group", SIA "METRUM", SIA "BRD projekts", 2016.

GADAGRĀMATAS, PĀRSKATI UN ZIŅOJUMI

- Akciju sabiedrības "Pasažieru vilciens" 2016.gada pārskats. Rīga: Akciju sabiedrība "Pasažieru vilciens", 2017.
- Akciju sabiedrības "Rīgas starptautiskā autoosta" 2016.gada pārskats. Rīga: Akciju sabiedrība "Rīgas starptautiskā autoosta", 2017.
- Rīgas Centrālās bibliotēkas 2016.gada darba pārskats. Rīga: Rīgas Centrālā bibliotēka, 2017.
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta 2016.gada darbības pārskats. Rīga: Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments, 2017.
- Rīgas domes Labklājības departamenta gadagrāmata "Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2016.gadā". Rīga: Rīgas domes Labklājības departaments, 2017.

TĪMEKĻA VIETNES

- Akciju sabiedrība "Rīgas siltums" www.rs.lv
- Akciju sabiedrības "Swedbank" www.swedbank.lv
- Centrālā statistikas pārvalde www.csb.gov.lv
- Ekonomikas ministrija www.em.gov.lv
- Finansu vortāls Financenet <http://financenet.tvnet.lv/>
- Lattelecom Rīgas maratons www.lattelecomrigasmaratons.lv
- Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio
- vienotais ziņu portāls www.lsm.lv
- Latvijas valsts simtgades digitālā platforma www.lv100.lv
- Lursoft www.lursoft.lv; blog.lursoft.lv
- Nacionālā informācijas aģentūra LETA www.leta.lv
- Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai www.nra.lv
- Nodarbinātības valsts aģentūra www.nva.gov.lv
- Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde www.pmlp.gov.lv
- Portāls "Veselam.lv" <http://veselam.la.lv/>
- Rail Baltica dzelzceļa transporta projekts <http://edzl.lv/>
- Rīgas pašvaldības pakalpojumu portāls www.eriga.lv
- Rīgas brīvostas pārvalde www.rop.lv

- Rīgas pilsētas pašvaldības sabiedrības veselības stratēģija "Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā" 2012.-2021.gadam. Rīga: Rīgas domes Labklājības departaments, 2014.

- Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme" 2016.gada pārskats. Rīga: Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme", 2017.
- Rīgas pilsētas pašvaldības 2016.gada publiskais pārskats. Rīga: Rīgas dome, 2017.
- Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" 2016.gada pārskats. Rīga: sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", 2017.
- Valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2016.gada pārskats. Rīga: Valsts akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga"", 2017.

- Rīgas Centrālā bibliotēka www.rcb.lv
- Rīgas dome <https://pasvaldiba.riga.lv>; www.riga.lv
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments www.iksd.riga.lv; www.kultura.riga.lv
- Rīgas domes Mājokļu un vides departaments <http://mvd.riga.lv/>
- Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra" www.rea.riga.lv
- Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme" www.rigassatiksme.lv
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas meži" www.rigasmezi.lv
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" www.rnparvaldnieks.lv
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens" www.rigasudens.lv
- Slimību profilakses un kontroles centrs www.spkc.gov.lv
- Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija" www.csdd.lv
- Ziņu portāls "Delfi" www.delfi.lv
- Ziņu portāls "focus.lv" <http://focus.lv>

IESAISTĪTĀS RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS PĀRVALDES STRUKTŪRVIENĪBAS UN KAPITĀLSABIEDRĪBAS

- Akciju sabiedrība "Rīgas siltums"
- Nodibinājums "Rīgas Tūrisma Attīstības Birojs"
- Rīgas Austrumu izpilddirekcija
- Rīgas bāriņtiesa
- Rīgas brīvostas pārvalde
- Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrs
- Rīgas domes Ārlietu pārvalde
- Rīgas domes Finanšu departaments
- Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
- Rīgas domes Īpašuma departaments
- Rīgas domes Juridiskā pārvalde
- Rīgas domes Labklājības departaments
- Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
- Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde
- Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
- Rīgas domes Sabiedrisko attiecību nodaļa
- Rīgas domes Satiksmes departaments
- Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija
- Rīgas pilsētas būvvalde
- Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija
- Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme"
- Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
- Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma"
- Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas pieminekļu aģentūra"
- Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas pilsētas arhitekta birojs"
- Rīgas pašvaldības policija
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas meži"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas pilsētbūvnieks"
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas ūdens"

NOZARU EKSPERTI

- Edīte Alksne, Rīgas Uzņēmēju biedrības valdes priekšsēdētāja vietniece
- Iveta Reinholde, Dr.sc.pol., Latvijas Universitātes asociēta profesore
- Līva Stūrmane, SIA "Oxford Research Baltic's" eksperte
- Sarmīte Barvika, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes pētniece
- Vīlma Selecka, Mg SD, Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas Resursu un Kompetences centra speciāliste

IZSTRĀDĀTĀJI

- Dzintars Balodis, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktors
- Armands Krūze, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs
- Agnese Gūtmane, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas vadītāja
- Jurijs Grizāns, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenais projektu vadītājs, nodaļas vadītāja vietnieks
- Anta Leite, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenā projektu vadītāja
- Elīna Lomanovska, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenā projektu vadītāja

Pielikumi